

Ni nam vseeno kako bo živel naš kmet

IZ NOVOLETNE POSLANICE PREDSEDNIKA TITA POVZEMA NEKAJ NJEGOVH MISLI O NAŠEM NOTRANJEM RAZVOJU IN NALOGAH V 1963. LETU

V našem notranjem razvoju in življenju so v lanskem letu 1962 naši delovni ljudje dosegli nove uspehe na raznih področjih svojega ustvarjalnega dela. Zlasti v kmetijstvu, na družbenem sektorju, so bili ti uspehi doseženi kljub zelo težavnim elementarnim razmeram in suši. To je še pomembnejše. O čem govorijo ti uspehi? — Uspehi govorijo o tem, da je tudi v slabih vremenskih razmerah mogoče doseči dobre rezultate v kmetijstvu, če je obdelovanje sodobno, če se majhne, razmetane parcele združijo v velike komplekse, na katerih je edino mogoče uspešno izvajati vse potrebne sodobne agrotehnične ukrepe. Letos je bilo mogoče najizraziteje videti razliko med donosi na družbenem in individualnem sektorju. Na družbenem sektorju je bil donos trikrat, štirikrat ali celo večkrat večji kot na individualnem. Naj bo to dober ponk za naše individualne kmetijske proizvajalce, da bi tudi sami uvideli, da je individualna proizvodnja v kmetijstvu brez vsakršne perspektive in da je to škodljivo ne le za skupnost kot celoto, temveč predvsem za njih same. Zatorej je družbeni oziroma socialistični sektor v kmetijstvu pokazal doslej svojo popolno vrednost v prid proizvajalca in naše skupnosti v celoti, in mi ga moramo vztrajno ter neopretrgoma razširjati, da bi lahko zagotovili dovolj kmetijskih proizvodov za preskrbo našega prebivalstva pa tudi za izvoz, kakaj ustrezne pogoje imamo. Ni nam vseeno, kako bo živel naš kmet, kmetijski proizvajalec. Želimo in prizadevali si bomo, da bi živel bolje, da bi tudi njegov standard hitreje naraščal. Toda zato mora tudi on proizvajati za tržišče in tako boljati svoj standard. Posamič tega ne bo zmogel, pač pa vključen v zadrugah, v družbeni proizvodnji.

V minulemu letu smo morali ugotoviti nekatere pomanjkljivosti v našem družbenem razvoju in naših družbenih odnosih. O tem smo govorili odkrito pred našim ljudstvom. Grajali smo nekatere drastične pojave subjektivnega značaja, in to je dalo pozitivne rezultate. Toda še dosti tega je treba popraviti in glede tega se ne bomo zaustavili pri dosedanjih rezultatih. Če kdo misli, da je bila to samo začasna burja, ki bo minila, in da bo šlo potem po starem, se moti. Vse pojave, ki se lahko negativno kažejo na normalnem socialističnem družbenem razvoju, moramo preprečevati v kalli.

V leto 1963 stopamo z novimi nalogami, ki niso nepremagljive, zakaj dovolj izkušenj imamo, da jih bomo lahko pravilno reševali. Iz pomanjkljivosti v preteklosti smo potegnili potrebne sklepe in sedaj moramo te sklepe dosledno izvajati, brez nerazumevanja in pretiravanja.

V prihodnjem 1963. letu bomo sprejeli tudi novo ustavo, o kateri javno razpravljajo najširše ljudske množice. Prepričan sem, da nam bo nova ustava precej olajšala nadaljnji pravičen razvoj celotnega družbenega življenja. Z zaupanjem lahko gledamo v srečnejšo prihodnost, v uresničenje socializma v naši državi, zakaj to je cilj, ki je zapisan na zastavi naše revolucije.

Vida Tomšič

v Emajlirki in samopostrežni restavraciji

Medtem ko je v dopoldanskih urah prisostvovala pomenku o predosnutku zvezne in republiške ustave, je predsednica Ljudske skupščine LR Slovenije Vida Tomšičeva popoldne obiskala tovarno emajlirane posode, kjer se je zanimala za uspehe tako v proizvodnji kot pri delavskem samoupravljanju. Ko pa si je dlje časa ogledovala proizvodne obrate, se je na povratku za nekaj časa pomudila še v novi samopostrežni restavraciji v Gaborju.

VREME

za čas od 10. do 20. januarja

Okoli 11. je pričakovati mraz s snegom in burjo. Snežilo bo v glavnem do sredine januarja in potem spet okoli 18. nato bo jasno in hudo mraz. Dr. V. M.

Enakomernost v proizvodnji naša prva naloga

Pred dnevi smo obiskali predsednika okrajnega ljudskega odbora v Celju tovariša Mirana Cvenka in mu zastavili nekaj vprašanj v zvezi z nekaterimi nalogami na področju gospodarstva. Tovariš Cvenk je takole odgovoril na naša vprašanja:

Dinamika proizvodnje in gibanje gospodarstva nasploh sta bili v preteklem letu svojstveni. Po hujšem zaostajanju za planskimi nalogami v prvih mesecih leta so se kolektivi v drugi polovici trudili da bi nadoknadili izgubljeno. Lani je sprito velikega prizadevanja kolektivov to sicer uspelo, vendar nam je lansko leto lahko tudi v pouk, kaj in kako ne smemo nadaljevati.

Gre namreč za to, da dosežemo enakomerno dinamiko proizvodnje skozi vse leto. Ta preprosta resnica ima za kolektive dvojno korist. Gospodarski uspehi v celoti in v posameznih kolektivih so lahko večji, istočasno pa enakomernost ne zahteva od kolektivov posebnih in izrednih naporov, da bi nadoknadili izgubljeno. Iz tega pa je tudi logično, da je ena od prvih nalog gospodarstva v letošnjem letu, da bo že start uspešen. Prepričan sem, da bomo to leto uspeli uresničiti, zlasti še, ker so se za to naloge zavzale razen kolektivov močno tudi občine, gospodarska zbornica in sindikati. Istočasno pa menim, da za uresničenje tega smotra obstajajo tudi objektivni

pogoji. Namreč, predvsem mesec avgust v lanskem letu je dokaj zgovoren dokaz, da v gospodarskih organizacijah obstajajo velike notranje rezerve, sicer bi v normalno šibkejšem mesecu (dopusti) ne bilo možno zabeležiti tako visokega porasta proizvodnje.

Posebno pozornost pa bo potrebno prav gotovo tudi že v začetku posvetiti problemom vključevanja novih proizvajalcev v mednarodno menjavo blaga in pospeševanju izvoza nasploh. Sodi, da bo letošnje leto na tem področju uspešno in da bodo kolektivi lahko izpolnili svoje obveznosti. Z urejenostjo vprašanj glede reprodukcijskega materiala in z ustreznostjo kreditno politiko jim bo to še lažje. Prav gotovo pa je prav na tem področju potrebno koordinirati delo in velika angažiranost gospodarske zbornice.

Istočasno pa menim, da so gospodarski problemi v kolektivih primarna naloga in da s tem, ko jih tesno povezujemo z osebnimi dohodki, lahko po uspehih posamezne gospodarske organizacije tudi presojamo kvaliteto dela in prizadevanja kolektiva in sindikalnih podružnic.

Če primerjamo letošnje zadnje obdobje z istim obdobjem pred letom, lahko ugotovimo veliko razliko. Ta se zrceli predvsem v tem, da je v kolektivih in tudi pri občinah in na zbornici

možno opaziti veliko živahnost pri obravnavanju raznih problemov. To se mi zdi najvažnejše, kajti letos ne opažamo pojavov čakanja in indiferentnosti.

Razen tega pa je pomembno tudi dejstvo, da v kolektivih že sedaj jasno postavljajo svoje naloge in da le-te tudi vežejo na bistveno nalogo — na stremženje za povečanjem življenjske ravni zaposlenih. Dokaj razumljivo pa je, da ob pravilni dinamiki gospodarstva in ob večjih uspehih lahko računamo tudi

na večja sredstva za potrebe družbenega standarda. To pa je za enakomeren razvoj območja okraja in posebej za vsako komuno izredno pomembno.

Na kraju je tovariš Cvenk še poudaril, da je nujno, da se izpolnjevanje nalog zasleduje tekoče in da se eventualne objektivne in tudi subjektivne slabosti sproti odpravljajo. To je namreč prav gotovo eden od načinov, ki lahko prepreči nepotrebne za-

M.

Nakopali so 2,580.000 ton lignita

Velenjski rudarji so v preteklem letu znova slavili lepo delovno zmago, saj so že tako napet proizvodni plan prekoračili za 3,2 odstotka.

Od predvidenih 2,5 milijona ton so nakopali 2,580.000 ton. Prav posebej pa je treba poudariti, da so imeli izredne težave v jami-zahod, kjer zaradi večkratnih vdorov vode in drugih nevarnosti niso uspeli realizirati predvidenih 400.000 ton lignita. Zato je večji del tega odpadel na jamo-vzhod. Če si priključimo v spomin težave v pomladanskih mesecih, in to prav posebno v aprilu in maju, vemo, da so takrat morali zaradi nastalih težav v gospodarstvu delno omejiti proizvodnjo. In nikakor ne smemo pozabiti, da so rudarji od avgusta naprej skorajda vsako nedeljo delali, da bi lahko krili potrebe našega trga. Le-te so sedaj tako porasle, da na primer

v januarju, ne bodo uspeli ustreči vsem naročilom. Stanje je takšno, da dnevna proizvodnja sproti ne zadošča.

Prav te dni se je centralni delavski svet rudnika lignita odločil za 240.000 ton povečano proizvodnjo v letu 1963. Ko pa je kolektiv obravnaval ta osnutek, so bili mnenja, da bi lahko to število še pomaknili za 60.000 ton navzgor. Novi plan bo torej 2,800.000 ton.

Miran Cvenk

Pomenek o ustavi

RAZGOVORU JE PRISOSTVOVALA TUDI PREDSEDNICA LJUDSKE SKUPSCINE LRS, TOV. VIDA TOMSICEVA

Na pobudo komisije za pripravo republiške ustave je bilo v torek dopoldne v Celju posvetovanje s predstavniki delovnih organizacij celjskega okraja, ki za je vodil predsednik okrajnega sindikalnega sveta VLADO ČRESNIK in katere sta se med drugim udeležila še predsednica Ljudske skupščine LR Slovenije VIDA TOMSICEVA ter član republiške ustavne komisije dr. PREMROV.

Posvetovanje je bilo sklicano z namenom, da bi predstavniki republiške komisije za pripravo ustave ugotovili stališča, pripombe in konkretne predloge k osnutku zvezne in republiške ustave. Pomenek, ki je trajal približno štiri ure, je načel številna vprašanja, ki so življenjskega pomena tako za gospodarske organizacije kot tudi za ljudske odbore in ustanove. Če tudi je ta razgovor dal nekaj predlogov, ki jih bo republiška komisija upoštevala pri sestavi besedila osnutka, se je vendarle celotna razprava v veliko večji meri dotaknila poznejšega izvajanja ustavnih načel, ali z drugimi besedami, poznejšega sprejemanja in izvajanja ustreznih zakonov in zakonitih predpisov. V določenih primerih pa je ta pomenek izvenel tudi kot kritika nekaterih gospodarskih instrumentov, zlasti pa tistih, ki tu in tam administrativno posegajo v gospodarjenje in pristoj-

nosti organov delavskega samoupravljanja. Škoda, da je bila v nekaterih primerih izrečena le kritika, ne pa hkrati predlogi, kako stvari izboljšati. Kot v vseh dosedanjih razpravi o osnutku zvezne in republiške ustave, tako se je tudi na tem razgovoru povsem uveljavilo mnenje, da ni bojazni, da bi se ustavna načela v praksi izjalovila, saj bo za njihovo izvajanje in spoštovanje skrbelo tudi ustavno sodišče.

Zelo tehtne so bile besede, kako daleč izvajati decentralizacijo samoupravljanja v gospodarskih organizacijah glede na istočasno decentralizacijo materialnih sredstev. V nekaterih primerih je tudi naloževanje cen nastalo ne- vzdržno, zlasti če ob istočasnem naraščanju stroškov za nabavo reprodukcijskega materiala. Možno je pričel da veljavne predlog, naj bi v prihodnje ne sprejemali več zakonov in predpisov z veljavnostjo za nazaj, saj močno branimi znanjane, na tudi trdno planiranje v gospodarskih organizacijah. Izredno zanimiva razprava je nadalje bila okoli postavljanja direktorjev itd.

Kaže, da so imeli nekateri tovariši težave razloge, ko so predlagali, naj bi o gradniah novih industrijskih kapacitet odločala širša ekonomija. Ta predlog so utemeljevali predvsem s stališča, da bi v takih primerih pač ne smelo priiti do prenaseljenosti ene industrije in s tem njenih izdelkov. Ko na eno postavili vprašanje, kdo naj vodi računa o vsem tem, so se ponovno ustavili pri navedbi kolektivnih in občinskih ljudskih odborih, ki so edini pooblašani zato, da pred vsako novo gradnjo ali razširitvijo dobro pretehtajo vse perspektivne možnosti. Zato bi bilo vsako vmeševanje republiških ali celo zveznih organov v to dejavnost nesmiselno. Seveda pa bi pri vsej tej stvari ne smeli prezreti osnovnih načel programiranja in planiranja.

Pomenek o predosnutku zvezne in republiške ustave je nazadnje dal še nekaj koristnih pobud glede izvajanja pravice do dela, glede zaposlovanja in podobno.

-mb

Nad sedem tisoč obrokov

Samopostrežna restavracija, ta veliki obrat družbene prehrane, je za celjsko mesto nedvomno velikega pomena. Če se bodo v kolektivu potrudili in če bodo

zlasti gospodarske organizacije uvidele prednosti tega velikega obrata, bo problem družbene prehrane v Celju nedvomno kmalu rešen.

S PLENUMA OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS V ŠOSTANJU

Kljub težavam uspehi

V ŠOSTANJSKI OBČINI SO Z IZPOLNITVIJO GOSPODARSKEGA NACRTA ZA LETO 1962 ZADOVOLJNI, SAJ SE JE PROIZVODNJA POVEČALA ZA 5,3 ODSOTKE IN TO KLJUB MANJSEM ŠTEVILU ZAPOSLENIH KOT V LETU 1961, TAKO DA JE STORILNOST V INDUSTRIJI PORASLA ZA 6,6 ODSOTKOV.

Zal pa predvidevanja v izvozu niso bila uresničena. Tako je tovarna usnja kljub prekoračitvi plana izvoza zaradi dodatnih obveznosti v jeseni padla na 20 odstotkov realiziranega izvoza. Medtem ko je lesno industrijski kombinat v Šostanju krepko prekoračil plan izvoza, je to spodbudilo tovarni gospodinjstvo opreme. Gorenjec, ki je dosegel le okrog 60 odstotkov realizacije izvoza. V slednjem primeru so nastopili objektivni vzroki; kaže pa, da bodo ravno proizvodi te tovarne (štedilniki raznih vrst) v letošnjem letu izredno iskan artikel na zunanjem trgu, zato izgleda, da bodo letos plan izvoza visoko dvignili.

Primerjava vnovčene in fakturirane realizacije je v dokaj ugodnem razmerju, saj je vnovčene realizacije okrog 90 odstotkov. Težave pri tem so nasto-

pile le v nekaterih obrtnih podjetjih, kot na primer v modnem salonu, kjer so vse preveč kreditirali. Po analizi z osnovno povečanja cen v januarju lanskega leta je porast realnih osebnih dohodkov za 8 odstotkov, kar je v skladu z doseženo produktivnostjo.

Poseben problem v industriji šostanjske občine je v lanskem letu bila nedvomno usnjarna v Šostanju, kjer so botrovali poleg subjektivnih težav nešteti objektivni vzroki. Najtežje pri tem je vprašanje dokončne nabave strojne opreme za dodelavo kromovega usnja v novem oddelku. Vendar pa bo tudi to premoščeno. V zadnjem času so zaposlili dokaj tehničnega kadra in z odstranitvijo najbistvenejših objektivnih vzrokov bodo v letošnjem letu lahko dosegli sprejete

naloge.

Vprašanje zaposlovanja ženske delovne sile kaže v bodoče ugodno sliko, saj bo tovarna gospodinjstva opreme v svojem hitrem razvoju zaposlila večino, poleg tega pa bodo z razširjanjem pro-

izvodnih zmogljivosti zaposlila žensko delovno silo tudi manjša podjetja, kot so Krom-metal, Topper in Galanterija.

Najtežje je v lanskem letu bilo stanje v kmetijstvu in gostinstvu. -ik.

POZIV BIVŠIM VOJNIM UJETNIKOM

Vse bivše vojne ujetnike iz zadnje vojne, ki še niso člani Zveze združenj borcev NOV, vabimo, da se prijavijo vsak svoji krajevni organizaciji združenja borcev NOV v kraju, kjer živijo. To je potrebno za njihov sprejem v organizacijo na podlagi 17. člena statuta zveze združenj borcev NOV Jugoslavije in za ustanovitev stalnih sekcij bivših vojnih ujetnikov v občinskih združenjih borcev NOV na podlagi 8. člena istega statuta. Cilj te akcije je, da bi vsi

bivši vojni ujetniki, ki imajo pogoje za sprejem v članstvo združenj borcev NOV, a iz kakršnega koli razloga te svoje pravice vse do zdaj še niso uveljavili, to končno uredili, in da bi pri občinskih združenjih borcev NOV čimprej zaživele posebne sekcije bivših vojnih ujetnikov, podobno kakor v večini občin že dalj časa delujejo sekcije bivših političnih zapornikov, internirancev in deportirancev. Predsedstvo Zveze združenj borcev NOV Slovenije

Medtem ko so novoletne praznične dneve mračili snežni meteži, so se v veselju srečevala voščila.

Med novoletne epistole pa se je vrival rezki, mrzlo analitični glas ameriškega političnega močnega Achesona, čeprav je šel njegov govor v vojaški akademiji Westpoint v svet že precej pred novim letom. Kaj je povedal Acheson? Najprej »ugotovitev stoletja«, da je Anglija izgubila svoj imperij, da pa mesto tega še ni našla nobene vloge. Ta ugotovitev je visela nad razgovori med Kennedyjem in Macmillanom na Bahamskih otokih. Da bi olajšal Macmillanov položaj, je Kennedy sicer formalno pripustil govoriti o Angliji, da ima glede svoje atomske oborožitve še proste roke, v resnici pa Bahamski otoki konec leta 1962 pomenijo za Anglijo to, kar so pisala »The Times« pred kratkim: »To je kapitulacija Anglije v pogledu celotne atomske oborožitve. Anglija ne bo imela več vpliva na svetovna vprašanja, ne bo mogla več braniti angleških koristi, če jih bo napadla Evropa...«

Pa to še ni vse. Acheson je hladno ugotovil, da obstojita samo dve atomski sili, ki lahko potegneta svet v pekel atomske katastrofe. Po njegovem so ZDA v tem orožju vsaj po kvantiteti močnejše, toda v konvencionalnem orožju je SZ močnejša. Ker je temu tako, mora atlantski tabor povečati svojo moč v konvencionalnem orožju in poenotiti strategijo in politiko za »obrambo Evrope«. Poenotiti atomsko strategijo, zunanjo politiko in gospodarstvo za skupni cilj. Cilj? Eden največjih je zopetna združitev Nemčije in sprememba razmer v Vzhodni Evropi, tako je dejal Acheson. In enotnost v odnosu do manj razvitih držav, enotnost v trgovini z Vzhodom. V vseh teh vprašanjih ZDA ne sta enotni. Kontrola oborožitve pa mogoče še, ko bo moč SZ v Evropi znižana na stanje pred letom 1939. Berlinski status quo je simbol nemške združitve. Kaj je svobodni Berlin? Po Achesonu le, če bo glavno mesto združene Nemčije, ne pa svobodno mesto sredi komunistične dežele. In ker je moč SZ v Vzhodni Nemčiji v konvencionalni oborožitvi, je treba nasproti njej postaviti prav tako. Acheson je končal z Lincolnovo besedo iz leta 1862: »Težave naraščajo, naraščati mora tudi naša moč v enakem tempu in razmerju.«

Bahamski otoki 1962 nam ob tem slabopopulariziranem Achesonovem govoru postanejo še razumljivejši. Kaže, da ima Hruščev s svojo novoletno analizo položaja prav: ZDA ne misli resno z razorožitvijo in računa z orožjem, kot podaljškom svoje politike. Ne moremo Hruščevu zameriti njegove odločne zadržanosti pred tisoč sto gosti v Kremli, ne »izvestjem« besede o nemški nevarnosti. Če bodo dobili »Polaris« rakete Angleži in za njimi Francozi, jih bodo dobili tudi Nemci, ki se že pritožujejo, da jim Bahami prisojajo vlogo pešadije.

Hruščevljevo pismo Adenauerju in interview Daily Expressu kažeta, da je nemško vprašanje ob novem letu bilo v prvem planu preizkušanja moči obeh tabarov. Hruščev je povedal, da so Rusi s svojimi koncesijami šli do kraja, da pa zdaj pričakujejo razumevanje na zahodu; Koncesija za koncesijo, kakor na Kubi. Adenauer in Lübke pa s status quo v Berlinu in v Nemčiji sploh ne računata. »Čakamo na dejanje«, je dejal Lübke. Medtem pa Hruščev ponovno poziva ZDA k dobrih odnosom, če ne prijateljskim do SZ. To bi pomenilo mir. Toda, tako pravi ameriški komik Bob Hope, v Ameriki ni plemiških naslovov, sta pa dva razreda: ljudstvo in Kennedyji. Ljudstvo je gotovo za mir, Kennedyji pa bi radi z atomskim orožjem spravili socializem s sveta. V tej želji, ki jo goji intenzivno zadnjih štirideset let, je klič, that is the question. Socializem pa ne bo zmagoval s kanoni, raketami in atomi. Če bi to mislili, ne bi prav nič razumeli ne Marxa ne Lenina. Biti pa moramo opretni, to nas uči zgodovina zadnjih sto let, a kaj šele zadnjih 25 let! Socializem je za mir, samo v miru lahko ustvarja in gradi, kar si želi človeštvo. Zato ni čudno, če je prišlo do 2. svetovne vojne v znamenju fašističnih gesel.

T. O.

11 občin v povečanem celjskem okraju

Zadnje seje obeh zborov okrajnega ljudskega odbora v Celju, dne 27. decembra se niso udeležili samo odborniki z območja dotedanjega celjskega okraja, marveč tudi tisti odborniki bivšega okrajnega ljudskega odbora Novo mesto, ki so bili izvoljeni na območjih občin Brežice, Videm-Krško in Sevnica.

V uvodnem delu zasedanja je predsednik okrajnega ljudskega odbora Celje Miran Cvenk opozoril na republiški zakon o novih območjih štirih okrajev v republiki in s tem na dejstvo, da se tudi celjski okraj poveča za tri zasedane občine, to je za Brežice, Videm-Krško in Sevnico. Ko so ljudski odborniki potrdili to priključitev, je tovariš Cvenk med drugim zaželel, naj bi tudi v povečanem okraju reševali skupne naloge uspešno v prid novega celjskega področja.

Več o značilnostih priključenih treh občin niso govorili, ker bo že na prihodnji seji okrajnega ljudskega odbora govor o družbenem načrtu za letošnje leto. To pa bo hkrati priložnost, da se bodo odborniki temeljito seznanili ne samo s problemi in nalogami dosedanjega, ampak prav tako povečanega okrajnega območja.

V nadaljevanju zasedanja so odborniki na predlog mandatno imenitnih komisij obeh zborov verificirali mandat okrajnih odbornikov z območja treh zasavskih občin. Tako se je okrajni zbor povečal za 27 odbornikov, in sicer za 10 iz brežiške občine,

za 7 iz sevnške ter za 10 iz občine Videm-Krško, okrajni zbor proizvajalcev pa za 22 odbornikov, od tega jih je sedem iz brežiške, šest iz sevnške in devet iz občine Videm-Krško.

V zvezi s teritorialno spremembo celjskega okraja pa tudi številom odbornikov v obeh zborihi so člani obeh zborov sprejeli ustrezne spremembe okrajnega statuta. Po priključitvi treh zasavskih občin celjskemu okraju šteje novi okrajni zbor 81 odbornikov, novi okrajni zbor proizvajalcev pa 76 odbornikov.

Na predlog sveta za notranjo politiko in splošne zadeve so odborniki sprejeli tudi odlok o notranji organizaciji upravnih in drugih organov okrajnega ljudskega odbora Celje. Istočasno so potrdili odlok o sistemizaciji delovnih mest.

Nova notranja organizacija upravnih organov okrajnega ljudskega odbora je rezultat enotnih stremeljenj vseh okrajnih ljudskih odborov v republiki; temelji pa na osnovi delovnih skupin in nič več na resorjih. V novi organizaciji upravnih organov se čuti tudi bodoča vloga okrajnega ljudskega odbora. Novost v notranji organizaciji je oddelek za upravno pravne zadeve, zatem oddelek za analitične in organizacijske službe, ki bo zaenkrat delal v okviru zavoda za planiranje. V ustanovitvi tega oddelka se zrcali skrb okrajnega ljudskega odbora po temeljitem spremljanju in vsklajevanju gospodarskega razvoja občin v merilu okraja. Po novem so vse inšpekcijske službe združene v samostojni oddelki. Razen tega bo deloval še oddelek za skupne službe, to je za tiste, ki so potrebne za notranjo organizacijo uprave ljudskega odbora.

Zanimivost in posebnost nove notranje organizacije upravnih

organov okrajnega ljudskega odbora se kaže še v tem, da bo imel upravni aparat najmanjše število uslužbencev v primerjavi z ostalimi tremi okraji, pa čeprav sodi po svoji moči in številu prebivalcev na tretje mesto, za Ljubljano in Mariborom ter pred Koprom.

Ob zaključku zasedanja so odborniki potrdili predlog o imenovanju vodilnih uslužbencev okrajnega ljudskega odbora. Tako je za načelnika oddelka za upravno pravne zadeve imenovan Igor Ponikvar, za načelnika oddelka za inšpekcijske službe Stane Tratnik, za načelnika oddelka za skupne službe Vojko Simončič, za direktorja zavoda za statistiko Mila Stamejčičeva, za direktorja zavoda za plan pa Lojze Cukala, ki bo hkrati opravljal dolžnosti načelnika oddelka za analitične in organizacijske službe.

-mb

PROSLAVA 20-LETNICE AFŽ V SLOV. KONJICAH

Na občinskem odboru SZDL v Slovenskih Konjicah so sklenili, da bo proslava v počastitev 20-letnice AFŽ na začetku tega meseca. V tem času bodo proučili tudi gradivo o vlogi žene v družbenem življenju in delavskem upravljanju.

NAGRAJEVANJE PO PRAVILNIKU

V upravi občinskega ljudskega odbora v Slovenskih Konjicah bodo v tem letu začeli z razdeljevanjem osebnih dohodkov na osnovi posebnega pravilnika. V njem bodo zajeta vsa merila in druge oblike nagrajevanja uslužbencev. Istočasno bodo uveljavili pravilnik o delovnih razmerjih.

V. L.

Novi celjski okraj v številkah

S priključitvijo treh zasavskih občin (Brežice, Videm-Krško in Sevnica) celjskemu okraju so se spremenili tudi nekateri statistični podatki o novem okrajnem območju s sedežem v Celju.

Medtem ko je imel stari celjski okraj 251.000 ha površine, meri novi 321.000. Prejšnji okraj je imel 197 tisoč prebivalcev, novi pa jih ima 268.000. Zanimiva je ugotovitev, da se je navzlic številčnemu povečanju zmanjšala gostota prebivalcev na kvadratni kilometer. Viem ko je prejšnja znašala 85, je sedanja 83.

Po vseh pokazateljih je znašal lanski družbeni bruto proizvod na območju novega okraja 162 milijard dinarjev ali za 8 odstotkov več kot 1961. leta, narodni dohodek pa se je v novem okraju povečal na 109 milijard dinarjev.

Na območju novega celjskega okraja, ki ima vsega skupaj enajst občin, je 62 tisoč zaposlenih; število gospodarskih organizacij pa se je povečalo od 533 na 673. Medtem ko je bilo v starem celjskem okraju 46 industrijskih podjetij, jih je v novem 56.

Ze sedanje stanovanjske skupnosti in krajevni odbori so navzlic raznim slabostim opravičili svoj obstoj. Sedanja stopnja komunalnega sistema pa nujno terja hitrejši in učinkovitejši razvoj teh samoupravnih enot. Ne glede na to, da so sedanji krajevni odbori še nezadostna oblika krajevnih samouprav, je treba na proces samoupravljanja občanov v komuni gledati predvsem s stališča našega družbeno političnega in gospodarskega razvoja. Ta namreč vse bolj odpravlja razlike med mestom in vasjo in terja nujnost po enotnosti teritorialnih oblik samouprave. Sprito tega se z novo ustavo odpira tudi novo poglavje v delu krajevnih skupnosti, ki naj bi prispevalo k tesnejšemu sodelovanju vseh čimteljev v komunalni skupnosti pri skupnih naporih za reševanje vsakdanjih življenjskih in delovnih vprašanj prebivalcev določenega območja.

Iz določil predosnutka zvezne in republiške ustave lahko razbe-

Dobre izkušnje

S SEMINARJEV ZA IZDELAVO STATUTOV DELOVNIH ORGANIZACIJ

Prvi seminarji za izdelavo statinov delovnih horganizacij, ki jih je pripravil center za informacije in publicistiko v Zagrebu, so se končali z velikim uspehom. Na njih so se udeleženci, predstavniki delovnih kolektivov, seznanili s statuti, njihovim pomenom itd. Razen tega so proučili tista poglavja, ki jih mora vsebovati vsak statut delovne organizacije, to pa je organizacijo in samoupravljanje v delovni organizaciji, poslovanje delovne organizacije, sredstva, planiranje, delovne odnose, socialno zaščito, delitev čistega in osebnih dohodkov, odnos delovne organizacije do komune in podobno.

Material za vse te teme in naloge so dobili v listu »Komunalna skupnost«: ta list bodo sprejeli tudi udeleženci naslednjih seminarjev, seveda skupaj z novimi materiali, ki bodo na razpolago. Organizator seminarjev pa bo nove materiale dostavil tudi tistim podjetjem, čigar člani so obiskali prve seminarje.

Te dni je center za informacije

in publicistiko poslal vsem delovnim organizacijam, ki so doslej imele svoje predstavnike na seminarjih, nove materiale, kot strukturo vsebine statuta ter tematsko obdelana določila imaginarnega statuta.

Zanimiva je nadalje pobuda, ki so jo dali že dosedanja udeleženci zagrebških seminarjev za sestavo statinov delovnih organizacij, po kateri naj bi center obdržal stike z delovnimi organizacijami tudi po tečajih in tako zlasti v februarju in marcu pripravil z njimi posvetovanje, na katerem bi izmenjali izkušnje iz dosedanjega dela v kolektivih pri sestavljanju statinov. Tako bi tudi tako srečanje dalo novih pobud za boljše delo pri sestavljanju statinov delovnih organizacij.

Medtem ko se je tretji seminar začel pred dvema dnevoma (v njem je prav tako kot v prvih dveh 150 udeležencev), se bo četrti začel 16. t. m. Če pa bo prijavljenec kaj več, bodo tekli še vzporedni tečaji.

Novo poglavje v delu krajevnih skupnosti

Na zadnjem plenumu okrajnega odbora SZDL v Celju je predsednik aktiva za tolmačenje ustave, tov. Srečko PRATNEMER govoril tudi o statutih krajevnih in stanovanjskih skupnosti. Iz njegovega izvajanja povzemamo nekaj najbolj značilnih misli; zlasti tistih, ki se tičejo vloge teh skupnosti:

Ze sedanje stanovanjske skupnosti in krajevni odbori so navzlic raznim slabostim opravičili svoj obstoj. Sedanja stopnja komunalnega sistema pa nujno terja hitrejši in učinkovitejši razvoj teh samoupravnih enot. Ne glede na to, da so sedanji krajevni odbori še nezadostna oblika krajevnih samouprav, je treba na proces samoupravljanja občanov v komuni gledati predvsem s stališča našega družbeno političnega in gospodarskega razvoja. Ta namreč vse bolj odpravlja razlike med mestom in vasjo in terja nujnost po enotnosti teritorialnih oblik samouprave. Sprito tega se z novo ustavo odpira tudi novo poglavje v delu krajevnih skupnosti, ki naj bi prispevalo k tesnejšemu sodelovanju vseh čimteljev v komunalni skupnosti pri skupnih naporih za reševanje vsakdanjih življenjskih in delovnih vprašanj prebivalcev določenega območja.

Iz določil predosnutka zvezne in republiške ustave lahko razbe-

ločevati, kje naj bodo takšne skupnosti in kakšen obseg naj imajo. Brez sodelovanja prizadejih občanov, bi lahko takšne skupnosti postale umetne tvorbe, ne pa samoupravni organi, ki jih predvideva nova ustava. Tudi na pretekli izredni skupščini Stalne konference mest v Titogradu so menili, da bi ne kazalo z občinskimi statuti določiti števila in območja krajevnih skupnosti, temveč naj bi to uredili z odloki občinskih skupščin. Na ta način bi se izognili tudi razpravam, katere posle bo treba v prihodnje prenesti z občinske skupščine in njenih izvršilno političnih organov na krajevno skupnost, ker bi se prenašali le tisti, ki izgubljajo upravni značaj.

Iz vloge, ki jo določa nova ustava krajevnim skupnostim ter iz dosedanjih izkušenj o delu stanovanjskih skupnosti in krajevnih odborov lahko povzemamo, da moramo kreniti naprej in se poglabiti v vsebinsko plat teh samoupravnih organov. To pa bo težko doseči s spremembo napisane table in z preimenovanjem, kar se pogostokrat dogaja, temveč s poglobljenim delom in dojemanjem vsebine in nalog teh samoupravnih teles.

Zimska slika iz Slovenskih Konjic — trenutno morda nekoliko zastarela, čez nekaj dni pa bržkone močno aktualna, seveda, če bodo držale napovedi vremenoslovcev.

Radio Celje v 1963 letu

Cetudi naslov opozarja, da bo v tem sestavku govora o programu celjske lokalne radijske postaje v 1963. letu, naj bo vsaj kratek uvod posvečen tistemu delu, ki je bilo opravljeno v minulih šestih mesecih, v razdobju, ko se je biva reledna radijska postaja osamosvojila ter postala samostojna obračunska enota v okviru časopisnega podjetja »Celjski tisk«.

Bistvenih sprememb resda ni bilo; zato pa so že tiste, ki so se uveljavile, potrdile hotenje maloštevilnega kolektiva in pot, ki si jo je ta kolektiv začrtal. Novost v minulih šestih mesecih so bile turistične oddaje v glavni sezoni; te so od prvega oktobra dalje nadomestile vsak drugi petek oddaje »V galeriji kulturnih in zgodovinskih znamenitosti«. Svoje pomembno mesto je v lokalnih oddajah dobila tudi razprava o osnutku zvezne in republiške ustave. Razumljivo je, da ti pomenki počasi prehajajo v razpravo o občinskih statutih ter statutih delovnih organizacij. Poslušalci celjskega radia so prav gotovo zapazili, da je vsak četrtek na koncu kronike še zapis iz delovne kronike slovenskega ljudskega gledališča v Celju. Filmski in športni pregledi so obdržali svoje mesto in okvir, v katerem so se razvijali; prav tako kronika, čeprav dobiva širše obeležje. Gotovo je, da so tudi pogovori z državljani potrdili, da gre v tem primeru za osrednjo oddajo z resno družbeno politično vsebino in aktualno tematiko.

Stremljenja, da je celjski radio izpopolnil arhiv glasbenih posnetkov, so dala prve rezultate. Število novih posnetkov tako zabavne kot resne glasbe se je zadovoljivo povečalo. S tem pa se je izboljšal in popestril tudi program, ki zavzema v celotni oddaji izredno pomembno mesto.

Program kakršnega izvaja celjski radio od prvih ur v letošnjem letu, prav tako obeta nekaj zanimivih sprememb. Razumljivo je, zakaj sledijo celjski kroniki obvestila. Po vsebini so prav ta sporočila gospodarskih in družbeno političnih organizacij, zavodov in ustanov skoraj sestavni del domače kronike; to so tista obvestila, ki pritegnejo pozornost slehernega poslušalca, saj ga opozarjajo na sporede v celjskih kino dvoranah, na gledališki repertoar, na t. kdaj bo omejitvev električnega toka, kdaj bo zmanjša-

na uporaba vode in podobno. V nasprotju z dosedanjim programom so svoj prostor dobile tudi reklame gospodarskih organizacij. To je bilo nujno in potrebno, saj je bilo včasih že prav ne- vzdržno poslušati v eni sapi obvestila in nazadnje, navadno zelo na hitro, ker je primanjkovalo časa, še reklame. Vtem ko obvestila sledijo kroniki, bodo reklame, med zabavno glasbo seveda, zaključevale oddaje ob delavnikih.

Celjski kroniki in obvestilom sledijo ob delavnikih dvajsetminutni glasbeni vložki, ki pa bodo od časa do časa in zlasti po potrebi dobili ustrezne komentarje o skladateljih, njihovih delih itd. Zaradi tega se oddaja »Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo začnjenja ob delavnikih ob 17.33 in traja deset minut. Zadnjih petnajst minut pa je rezerviranih za zabavno glasbo ter reklame.

V tem okviru je ob ponedelkih na vrsti desetminutni športni pregled, vsak drugi petek pa še »V galeriji kulturnih in zgodovinskih znamenitosti«. Obe oddaji se začneta o 17.25 in trajata po deset minut.

Filmski pregledi in zapisi iz celjske gledališke kronike bodo obdržali svoje tradicionalno mesto; film vsak ponedeljek, gledališče pa vsak četrtek ob zaključku celjske kronike.

Nedeljske oddaje začnjenja vsakokrat pogovor s poslušalci. Obvestilom sledijo plošče po željah, zatem pa ponovno dvajsetminutna zabavna glasbena oddaja, ki bo po potrebi dobila še posebej naročene reklame. Zadnjih petnajst minut nedeljske oddaje bo še nekaj časa rezerviranih za pomenke o ustavnem gradivu in zlasti o občinskih statutih ter statutih krajevnih skupnosti in delovnih organizacij. Ko bo glavna razprava o tem gradivu mimo, se bodo v tem času izvrstile aktualne in zanimive reportaže, zatem zapisi iz partizanskega življenja, literarne oddaje pa tudi oddaje, v katerih bodo nastopili mladi pesniki, pevci, instrumentalisti in recitatorji iz vrst pionirskih odredov. Skratka, na vidiku je posebna oddaja, ki jo bo celjski radio namenil svojim mladim poslušalcem. Razen tega bodo dvajsetminutne glasbene oddaje ob nedeljah od časa do časa izpopolnjevale plošče, ki jih bodo celjski postaji posodili njemu poslušalci.

-an

TO LETO BO ODLOČILNO

POLZELSKA TOVARNA NOGAVIC JE V LANSKEM LETU ZABELEŽILA IZREDNO LEPE USPEHE. POVEČALI SO PROIZVODNJO, BISTVENO SO SPREMENILI TUDI STRUKTURO PROIZVODNJE IN SE SE BOLJ PRILAGODILI TRGU, HKRATI PA SO USPELI OBNOVITI TOVARNO, TAKO JE IZ STAREGA PODJETJA ZRASLA SODOBNA TOVARNA — STROJNI PARK PA JE POPOLNOMA OBNOVLJEN.

Zanimive so pri tem številke o proizvodnji nogavic in o sedanjih zmogljivostih tovarne.

Predlani je polzelska tovarna nogavic izdelala skupaj preko 3 in pol milijonov parov nogavic, lani so jih izdelali nekaj manj kot štiri milijone parov. Z ureditvijo tehnološkega postopka in namestitvijo 179 novih strojev pa se bo letos proizvodnja nogavic na Polzeli lahko povečala kar za nadaljnjih 6 milijonov parov.

ŠE ENKRAT PROMETNI DAVEK IN GOSTINSTVO

Občinski ljudski odbor v Celju je sprejel enoten odlok o pobiranju občinskega prometnega davka, ki zajema vsa področja skupaj. Ceravno novi odlok ne predvideva bistvenih sprememb, je zelo zanimiv po svoji vsebini.

Pri trgovini ostanejo še naprej v veljavi dosedanje stopnje prometnega davka, ki znašajo za maloprodajo blaga (izvzeta so živila) 5 odstotkov, za avtomobile 3 odstotke in za alkoholne pijače 20 odstotkov.

Zlasti zanimivi pa so podatki, ki nam jih daje razpredelnica o znižanju prometnega davka na pijače onim gostinskim obratom, ki imajo abonente.

Tako plačujejo gostišča brez abonementov normalne obveznosti, le-te pa se zmanjšujejo s številom abonementov. Tako gostišče, ki ima več kot 40 abonementov, plača od vina le 15 odstotkov prometnega davka in od ostalih žganih pijač osemnajst odstot-

Gre torej za izreden uspeh.

Sodi, da bodo nove investicije popolnoma aktivirane že v prvem četrtletju, tako da ne bo bistvenega zastoja. Istočasno pa v tovarni postavljajo kot prvo nalogo — kvaliteto.

Značilno za tržne prilike glede prodaje nogavic je zlasti velika zahteva kupcev po kvalitetnih izdelkih in izrazito močno povpraševanje po nogavicah iz sintetičnih vlaken. Zaradi tega bodo

na Polzeli v naslednjem obdobju izdelovali domala vse nogavice iz raznih vrst sintetičnega blaga, razen tega pa bodo osvojili še eno novost. Izdelovati bodo namreč začeli tudi nogavice iz volnene preje, ki jih doslej ni bilo na trgu možno dobiti.

Posebno pozornost pa bodo v tem času posvečali predvsem zaposlovanju nove delovne sile. Tovarna bo kmalu imela preko 900 zaposlenih, kar pomeni hiter skok in je pozornost pri izbiri nove delovne sile toliko bolj pomembna.

Istočasno pa so letos namenili znatna sredstva za ureditev sodobnega obrata družbene prehrane. V tovarni so sicer tudi doslej imeli lepo urejeno kuhinjo za tople obroke, vendar so zmogljivosti le-te po rekonstrukciji občutno premajhne. Sodi, da bo v novem obratu kar okoli 200 sedežev.

Toda pri tem se prizadevanja kolektiva, da bi popolnoma uredili tovarno še ne nehajo. Ze letos nameravajo namreč začeti z urejevanjem sodobnega koton obrata, obnovili pa bodo tudi apreturo. Istočasno gradijo tudi veliko skladišče, ki je tako urejeno, da pri vskladiščenju kvaliteta nogavicam iz sintetičnega vlakna ne opade. Pravilno vskladiščenje je namreč v tej panogi tekstilne industrije izredno pomembno. Novo skladišče bo obsegalo okoli 1500 kvadratnih metrov, kar bo zadoščalo tudi za nove zmogljivosti tovarne.

kov. Gostišče, ki ima preko 300 abonementov, pa plačuje na račun prometnega davka le 5 odstotkov od prometa z vinom in 10 odstotkov od prometa z ostalimi alkoholnimi pijačami.

Gre torej za precejšnje finančne ugodnosti, ki so jih deležna gostinska podjetja z abonenti. Saj je bilo doslej v Celju spričo posebnih pogojev tako, da so domala vsa gostišča imela abonente. Stanje pa se je z otvoritvijo nove samopostrežne restavracije v Gaberju bistveno izpremenilo, kajti veliko število abonementov se bo hranilo tam, kar je tudi razumljivo. S sprostitvijo gostinskih kapacitet pa se postavlja v ospredje vprašanje — kako bodo gostinska podjetja zmogla nezmanjšane obremenitve, ko vemo, da so se gostinski obrati spričo razumljivega upadanja prometa borili z velikimi gmojnimi težavami? Rešitve prav gotovo ne bi kazalo iskati v umetnem zadrževanju abonementov.

-le

Obiskali so bolne

Člani sindikalnega vodstva v Tovarni emajlirane posode v Celju so tudi letos obiskali svoje bolne tovariše. Na silvestrovo so obiskali 31 delavcev, ki so zdravi v bolnišnici ali v okrevališčih. Obiskali so razen tovarišev, ki so v celjski bolnišnici, v Topolšici, v Novem Celju in v drugih zdravstvenih ustanovah, tudi tovariše, ki so zdravi doma. Vsem so požele predvsem več zdravja v novem letu in hitro okrevanje, hkrati pa so jih obdarili.

Pozornost, ki jo je izkazala sindikalna podružnica Tovarne emajlirane posode, je hval vredna in lahko služi mnogim kot vzgled. Najbolj hvalni in vesel pa so bili bolniki, ki — kot so priznali — niso pričakovali tolike pozornosti. Povsod so se sodelavcem lepo zahvalili. Mnogi, zlasti težji bolniki so se s solzami v očeh zahvaljevali tovarišem in jim iskrene želje za srečnejše in uspešnejše novo leto vračali z objemi in poljubi.

-le.

Tudi na to niso pozabili

Prav gotovo je za žalsko občino značilno, da se vsa podjetja nahajajo v rekonstrukciji. Obnovljena dela terjajo od gospodarskih organizacij znatna sredstva, zlasti se zato, ker je prav za to območje karakteristično, da obnovitvena dela pretežno izvajajo z lastnimi sredstvi. Mnoga podjetja so pri tem samoiniciativno odvajala za rekonstrukcijo tudi del sredstev za osebne dohodke. Tak primer je Juteks, kjer je kolektiv z ureditvijo lastne predelnice — kljub žrtvam rešil podjetje iz hudih težav.

Toda kljub vsemu podjetja v žalski občini niso pozabila na urejevanje onih problemov, ki so nujni in bistveni. Tako je značilno, da imajo vsa podjetja urejeno oskrbo delavcev s toplimi obroki in da so poskrbeli tudi za možnost letnega oddiha zaposlenih. Morda ni napak, če ob tem pomenimo, da so svoje domove ob morju prav podjetja iz žalske občine najbolj oskrbeli. Tako je naprimer tekstilna tovarna iz Prebolda letos imela v svojem domu najustreznejšo prehrano. Enako so tudi v domu oddiha polzelske tekstilne tovarne nogavic bili

ENAKI POGOJI

Za celjski okraj je značilna relativno velika razlika glede razvitenosti posameznih območij. Med tem, ko so zahodna območja zelo razvita, pa vzhodna območja precej zaostajajo. To velja tudi za kmetijske.

Zdi se, kot da bi v vzhodnih predelih ne bilo pogojev za hitrejši razvoj. Vendar pa temu ni tako. Res je sicer, da imajo vzhodni predeli slabše pogoje za hmeljarstvo, obstajajo v povprečju domala enaki pogoji za razvoj živinoreje. Gre le za to, kako so izrabljene možnosti za pospeševanje živinoreje. Kajti tudi izkušnje iz nekaterih poslovnih okolišev v Savinjski dolini nam kažejo, da je predvsem od pravilne organizacije in prizadevanja poslovnega okoliša odvisno, kake uspehe so na področju živinoreje zabeležili.

delavej zelo zadovoljni.

Istočasno pa so si v tovarnah uredili tudi lične parke. To je še toliko bolj pomembno, ker vemo, da v žalski občini prevladujejo tekstilne tovarne in da je prav v teh ozračje polno drobnih prašnih delcev. Zaradi tega je urejen park za oddih med odmorom še važnejši.

Nekoliko več težav so imeli glede stanovanjske izgradnje za potrebe zaposlenih. Toda tudi na tem področju so dosegli znatne uspehe, zlasti na Polzeli. Sodi, da bo glede tega v naslednjem obdobju bistvena sprememba, saj bodo lahko za te namene sprostiti znatnejša sredstva.

Iz preteklih izkušenj, ko je bilo mnogokrat zaradi nepoučenosti dosti godrnjanja, so podjetja iz žalske občine povzela pouk, da je zelo koristno, če imajo svoja interna glasila. Tudi na tem področju prednjačijo gospodarske organizacije iz žalske občine, saj je tovarniških glasil vse več. Razen tega pa je značilno, da so se vsi odločili za cenena ciklostirana glasila, ki prav tako dosežejo svoj namen, le da niso draga.

m.

Skeb za človeka v celjski Emajlirki

V največji celjski tovarni — v Emajlirki — so lani dokončali prvo fazo rekonstrukcije. Bilo je to težavno, a uspešno delo, ki je prineslo kolektivu velike prednosti. Toda člani kolektiva ob teh uspehih niso zastali. Startali so že v naslednje obdobje — začeli so z drugo fazo obnovitve svoje tovarne.

Cinkarna sodi med kolektive v našem okraju, kjer so doslej največ naredili za obnovo tovarne. Značilno za njih pa je, da ta čas, ko se ni zaključil en del obnovitvenih del, že začelja z drugim. Zaradi tega so pogosti prizori, ko gradbeni delavci in monterji delajo istočasno s Cinkarno. To pa je potrebno, kajti proizvodnje ne kaže ustavljati, celo narobe — od proizvodnih uspehov je odvisna tudi uresničitev načrtov za popolno obnovo tovarne.

Vendar bo drugo obdobje imelo drugačen značaj od prvega. Med tem, ko je bilo v I. fazi potrebno s preureditvami in investicijskimi vlaganji predvsem pospešiti proizvodnjo, stoji pred kolektivom v drugem obnovitvenem obdobju zlasti one investicijske dejavnosti, ki bodo izboljšale delovne pogoje in ki bodo povečale proizvodnost dela ter odpravile delovna mesta, kjer je potrebno še zdaj težko fizično delo.

Med prvimi nalogami na tem področju je vsekakor obnovitev strojnih naprav. Emajlirka je v zadnjih obdobjih zabeležila izreden uspeh, saj se je proizvodnja povečala kar za preko 30 odstotkov. Vendar je potrebno pripomniti, da so to dosegli v glavnem s smotno namestitvijo strojev in s spremembami delovnega postopka (linijska proizvodnja in podobno). Večina strojev pa je ostala stara. V naslednjem obdobju bodo zato poskrbeli za nove stroje, s čimer bodo razen povečanja proizvodnje in proizvodnosti dosegli tudi večjo varnost pri delu. Hkrati pa nameravajo urediti ventilacijske naprave. V

KOMU PREDNOST?

V vseh kolektivih, kjer intenzivno obnavljajo svoje proizvodne obrate in kjer prehajajo na popolno mehanizacijo proizvodnje, se pojavlja v ospredju vprašanje kadrov. Logična posledica modernizacije je neprimerno večja storilnost in proizvodnost ob hkrati poudarjeni zahtevi po bolj izobraženih delavcih. Kako rešiti ta problem?

V celjski Emajlirki so že večkrat o tem razpravljali, ob novem letu pa so se tudi dokaj jasno odločili za lastno smer. Sodi, da je predvsem potrebno omogočiti sedanjim članom kolektiva, ki imajo veselje in voljo do nadaljnjega izobraževanja, da se izpopolnjujejo. In sicer do zadnje stopnje. Menijo namreč, da imajo mnogi mlajši delavci v tovarni pogoje, da polagoma pridobijo tudi visokošolsko izobrazbo in postanejo inženirji, katere bo tovarna po popolni obnovi potrebovala v večjem številu kot doslej.

Prav posebno skrb pa bodo posvetili nadaljnjemu usposabljanju članov kolektiva na srednji tehnični šoli, kajti tu so pogoji najugodnejši. Z izgradnjo nove šole v Celju pa se bo stanje še izboljšalo.

Usmeritev na dopolnilno izobraževanje strokovnjakov iz lastnih vrst v Emajlirki sodi med pionirske ukrepe na tem področju. Doslej je namreč v praksi bilo tako, da so podjetja s štipendiranjem študentov zadnjih letnikov zlahka prihajala do potrebnih visokokvalificiranih moči. Kljub nekoliko težavnejši poti, ki jo nameravajo v Emajlirki že

letos ubrati, pa je le-ta pravičnejša in razumljivejša. A tudi smotrnejša je. V mnogih primerih se je namreč zgodilo, da mladi talentirani ljudje niso nadaljevali študija po končani osemletki le zavoljo težavnih gmojnih pogojev. Med delom pa so predpostavljali v tovarni ugotovili, da bi lahko uspešno končali tudi visokošolski študij. Prav zaradi tega so se tudi odločili, da bodo dajali prednost pri štipendiranju lastnim ljudem, kar je končno tudi pravilno.

—m

Vaše vstice

Zanima nas:

Tov. urednik!

Pred kratkim so bile v četrtkovem večeru Radia Ljubljane predvajane skladbe dr. Antona Schwaiba. Ker je ta veliki slovenski skladatelj živel in ustvarjal svoja dela prav v Celju, bi ne bilo napak, če bi v Celju katera ulica nosila njegovo ime. Prepričana sem, da prav malo Celjanov pozna tega skladatelja in da bi bilo prav, da bi se tudi nanj obudil spomin.

D. F.

Tov. urednik!

Zakaj je celjsko avtobusno podjetje ukinilo kar obe avtobusni progi preko Šmarja—Buče itd.? Če je bilo za dve vožnji premalo potnikov, bi jih za eno vožnjo bilo prav gotovo dovolj. Morda bi tudi spremenili čas odhoda iz Celja. Ljudje gredo v mesto po opravkih, morda iz bolnišnice, pa morajo iz Virštana, Lesične, ali pa Kozja peš, kar prav gotovo ni v njihovo zadovoljstvo. Pa tudi pismonoši iz Buč ne bi bilo treba hoditi po pošto v Golobinjak.

E. D.

Tov. urednik!

Kje so bili na dan 2. 12. 1962, ko je v Strmcu mladina priredila svečano proslavo v čast dnevu republike, vsi tisti ljudje, ki so celo obljubili pomoč? V dvorani je sedelo namreč le pet obiskovalcev in še to so bili le starši nastopajočih mladincev.

Mladinci iz Strmca

Skrb za invalide

Tovarna emajlirane posode (kadrovska služba) je zlasti v preteklem letu posvetila izredno skrb zaposlovanju invalidov na ustreznih delovnih mestih. Razen tega so ta problem rešili tudi v okviru pravilnika o razdeljevanju osebnih dohodkov, in sicer tako, da sleherni zaposleni, ki je izgubil polno sposobnost za opravljanje dela ali zaradi poškodbe na enem izmed delovnih mest in zaradi tega ne more dosegati povprečne norme, dobi ustrezno nadomestilo. Pri tem so izhajali zlasti s stališča, da je sleherni član kolektiva enakovreden in da je treba postaviti enake pogoje pri delitvi osebnih dohodkov za vse zaposlene.

m.

UPOKOJENCE SO OBDARILI

V večini kolektivov tudi letos niso pozabili na upokojeence. Posebno pristransko slavo pa so jim priredili v Emajlirki. Na poslovilni slovesnosti je bilo 56 upokojeencev, ki so bili upokojeni v lanskem letu. Vse so obdarili z darili, razen tega po so jih nagradili tudi z denarnimi nagradami.

Ob tej priložnosti je upokojenec Rudi Prezl dejal — Emajlirka mi je pomenila drugi dom, današnji poslovilni dan pa je tako lep, da ne more biti bolj.

—c.

POSEBNA SKRB

ZA RAZVOJ TURIZMA V ŽALSKI OBČINI

Na zadnji seji obeh zborov občinskega ljudskega odbora v Zalcu so odborniki podrobno razpravljali tudi o nekaterih področjih glede razvoja turizma v občini.

Pri tem so poudarili potrebo po krepitvi te dejavnosti, ki mora postopoma dobiti popoln status gospodarske panoge. Zlasti ugodne pogoje za razvoj turizma ima Prebold, kjer so doslej tudi na tem področju največ naredili. Zraven lepega kopalnega bazena je zraslo tudi lično naselje vikend hiše v borovem gozdičku. Ze dosedanja prizadevanja so pokazala lepe uspehe, saj se je obisk domačih in tujih gostov v dveh letih povečal za preko tisoč ali za več kot tretjino. V istem obdobju pa se je zlasti povečal obisk tujih turistov v tem kraju. Število tujih gostov se je v zadnjih dveh letih povečalo za dvakrat, število nočitev tujih gostov pa se je povečalo kar za petkrat. Te številke so vsekakor vzpodbudne in pričakujejo, da obstajajo v Preboldu vsi naravni pogoji za še hitrejši vzpon turizma.

Sodi, da bo v Preboldu potrebno nekatere stvari urediti. Predvsem bodo morali urediti oskrbovanje bazena s čisto vodo in hkrati s tem bi radi uredili ribnik za športni ribolov. Nadalje so potrebne še nekatere izboljšave pri kopališču. Računajo tudi, da bi uredili primerno kotališče, število vikend hiše pa nameravajo povečati na 20. Preboldčani si prizadevajo, da

-le

Odpadel bo uvoz

Z dograditvijo novega obrata Cinkarne za proizvodnjo cuprablana bo rešeno vprašanje oskrbovanja hmeljskega območja s to izredno iskano zaščitno kemikalijo. Proizvodnja cuprablana pa bo tudi odpravila uvoz tega zaščitnega sredstva, ki ga kljub velikim potrebam in mnogim težavam zaradi nerednega dobavljanja doslej še nobena tovarna v Jugoslaviji ni proizvajala.

m.

Na mene je dedek pozabil

Snega je bilo tudi v dolini dovolj za sankanje. Toda ta dan malčki niso niti pomislili na sankanje. Na obvestilih, ki so jih dobili v vrtcu, po pošti, ali katere so prinesle mame, bratci ali pa kdo — je pisalo: »Vabimo Te, da se udeležiš slavnostnega prihoda dedka Mraza.«

Trumoma in v vrsti so hodili do velike dvorane. Iz vseh koncev in ne glede na starost.

Le Janezek je ta čas z mamino pomočjo spravil sanke v hrib. Zalostno je gledal vesele obraze otrok, ki so drveli mimo. Venomero jo je spraševal in ni mogel razumeti njenih odgovorov. Vedel je namreč, da bo čez nekaj časa prišel v veliko dvorano preko ceste dedek Mraz, a ni vedel, zakaj tudi njemu ni postal vabila.

»Mamica, zakaj le meni ni poslal vabila?« je vprašal mamo. »Veš sine, k tebi bo dedek Mraz

prišel jutri«, je mamica hotela z izgovorom popraviti napako, ki se je vrnila pri pisanju povabil.

»Toda mamica, kako je to mogoče? K Pepetu je najprej prišel parkelj, nato božiček in zdaj je dobil še vabilo za sprejem dedka Mraza, povedal mi pa je, da pride dedek Mraz tudi k njemu jutri še posebej?«

Mamici so neopazno zdrsele dve solzi po licih in je skušala rešiti, kar se je še dalo s tem, da je po sili trdo rekla:

»Sine pojdiva noter, zunaj je že mraz!«

Toda Janezek jo je milo pozledal in lepo prosil: »Mamica, ostani zunan, saj ni treba, da se sankam. Le dedka Mraza bi rad samo od daleč videl!«

Ostala sta in obema je bilo hudo pri srcu. Sine je jokal, mati pa toliko, da se mu ni pridružila. »Le zakaj ste nanj pozabili?«

RAZGOVOR Z DIREKTORJEM SAMOPOSTREŽNE RESTAVRACIJE V CELJU

Upamo, da bodo gostje zadovoljni

V Celju smo končno dobili novo samopostrežno restavracijo, ki smo o njej slišali že toliko besed. Arhitekti so jo postavili tja, kamor največkrat sode — v središče delavskih Gaberij. Samopostrežna restavracija pa ima kot vsak nov kolektiv še mnogo težav. No, in prav o njih smo povprašali direktorja tovariša Silva Krelja.

»O težavah naj bi vam pripovedoval? No, potem pa le dobro poslušajte!« se je nasmehnil. »Nedvomno je največji problem našega mladega kolektiva začetna neiznajdljivost. Veste, večji del kolektiva je bil prej zaposlen v manjših gostiščih, v majhnih kuhinjah, skratka tam, kjer je način dela še povsem klasičen. Zdaj so nenadoma prišli v nove, v mehanizirano kuhinjo, med velike, sodobno urejene prostore, nove ljudi in v začetku se je v takih pogojih, verjemite, kar težko znašli. Zdaj imamo pri nas zaposlenih 69 ljudi, vendar bo čas pokazal, če ni morda to število previsoko. Zaenkrat pa tega še nismo opazili.« je tovariš Krelj naprej govoril o problemih v lastnem kolektivu.

Samopostrežna restavracija je

NAPADALEC

Morda bo kdo mislil, da ni, pa je vendarle resnica. V decembru preteklega leta je v večernih urah neki moški napadel nekaj mladih žena. Napade je opravil v temnih in zakotnih predelih našega mesta.

Oddelek za notranje zadeve zdaj zadevo proučuje. Prosimo, da se tovarišici, ki ju je moški napadel, eno na mostu za hotelom Celeio in drugo v ulici za gimnazijo, oglasita na oddelku za notranje zadeve, na sobi številka 112. Prav tako bo prav, če bi isti naslov obiskale tudi druge tovarišice, ki so bile morda napadene v decembru lanskega ali januarju letošnjega leta. Napadalec so že prijeli.

-ij

GIBANJE PREBIVALSTVA

V času od 24. 12. do 31. 12. 1962 je bilo rojenih 27 dečkov in 12 deklic.

POROČILI SO SE:

JECI Vladimir, železostrojar iz Celja in SENICA Ljudmila, delavka iz Celja. MUZAR Mirko, invalidski upokojenec in DRAME Stefanija, delavka oba iz Celja. KROFIČ Viktor, delavec in EINHARDT Irena, delavka iz Lopotice. KITA Franc, uslužbenec in SELH iz Celja, uslužbenka, oba iz Celja. KOSTOMAJ Albert, zidar in ELER Herta, delavka oba iz Celja. PALCNIK Mirko, uslužbenec iz Celja in KLANJŠEK Silva, uslužbenka iz Sentjurja. JESENIČNIK Pavel, delavec in ZUPAN Angela, delavka, oba iz Celja. JAGER Jožef, električar in LAZICKI (Veronika) Marija, uslužbenka, oba iz Celja. MASTNAK Anton, uslužbenec iz Laškega in FEDERNBERG Flora, uslužbenka iz Celja. TERČEK Aleksander, električar in POVALC Milena, delavka, oba iz Celja. BRISNIK Karl, sofer iz Smartna ob Paki in MANDELK Rozalija, delavka iz Polzele. KOZELJNIK Mihael, čevljar iz Topolšice in SMRDEL Marija, uslužbenka iz Celja. SLOGAR Radoslav, delavec iz Krapine in JOST Brunhilda, delavka iz Celja. DVOJMOČ Jože, klepar in AGREZ Marija, kuharica, oba iz Celja. STOR Franc, avtoklepar in BERGER Ivana, tkalica, oba iz Celja. FISHER Anton, ročni stavec in LIPUS Marija, trg. pomočnica, oba iz Celja. CANDER Vincenc, zidar in KUKOVIC Marija, tkalica, oba iz Celja. RAMSAR Anton, kovinostrojar in LAUBIC Alojzija, pletilja, oba iz Stor. KODER Jože, delavec in ČAKS Marija, tkalica, oba iz Celja. UMEK Edvard, kmetijski tehnik in TIFENGRABER Marija, delavka, oba iz Celja. OREL Rudolf, zrbotehnik in KRAJNC Erika, frizerka, oba iz Celja. GRILEC Stanislav, sofer in GUBENSEK Terezija, kuharica, oba iz Celja. PREVORSKI Josip, livar in MAJORAN Kristina, oba iz Celja. KREMPUS Stanislav, trg. uslužbenec in PIRC Karolina, gospodinja, oba iz Celja. KOLENC

KRONIKA NESREČ

Stanko Farčnik iz Celja je padel in utrpel poškodbe na glavi. — Jožica Bizjak iz Malih Braslovč, se je ob stroja za rezanje mesa poškodovala. — Zavoiljo padca na ledu si je Antonija Krk iz Matk pri Prebodu, zlomila nogo. — Martin Pritekel iz Trnovelj je podiral drevo. Pri tem je padlo nanj drevo in ga poškodovalo po glavi in nogah. — Jože Petko iz Vojnika si je pri padcu poškodoval glavo. Dobil Franc Kokalj iz Mozirja je pri padcu dobil poškodbe na glavi. — Vinko Flis je padel na nogo kamen in mu jo poškodoval. — Na poldnevni cesti je padla Pepca Stok iz Celja. Poškodovala si je nogo. — Pri gašenju požara si je poškodoval nogo Maks Borček iz Gorice pri Sentjurju. — V pretepu se je poškodoval Jože Verč iz Ljubee.

V preteklem tednu pa je bilo še več nesreč zaradi poledice. Nekateri so padli s kolesom, drugi kar peš. Skratka, teden je bil v pogledu prometnih nesreč in ostalih nezdov kar precej bogat.

še v nekakšnem poskusnem obratovanju, kot temu pravijo gospodarstveniki. Vendar bo že v teh dneh zaživelo v vseh njenih prostorih. Tako bodo v pritličju uredili expresni bife po vzoru ljubljanske Daj-Dama. Gost bo že pri blagajni izbral jedilo, oziroma pijačo, tam tudi plačal in potem s listkom zahteval pri točilni mizi tisto, kar je naročil. V spodnjih prostorih pa so že zdaj opremili tri prijetne prostore, kjer bo način strelbe še vedno klasičen.

Če se povzpne v prvo nadstropje te velike zgradbe, pridemo v samopostrežno restavracijo. Ko smo jo obiskali mi, je bilo v njej več kot sto delavcev iz bližnjih delovnih kolektivov, ki so tam malicali. Pridružili smo se jim in pogledali, kako »linija« — tako samopostrežno imenujejo — teče. Vsak gost si sam izbere jedilo, dobi blok, plača, sede in — dober tek! Pokukali smo še v krožnike in videli, da malicajo različne jedi.

»Da,« nam je povedal tovariš Krelj. »Mislimo, da je prav, da si lahko naši gostje sami izberejo tople obroke. Tako imamo vedno pripravljenih več jedil. Za ceno vprašujete? Topel obrok stane 95 dinarjev in že zdaj vsak dan pripravljamo okrog tri tisoč porcij. No, naše kapacitete so seveda mnogo večje — nad sedem tisoč pa prav gotovo. Pričakujemo, da bodo celjski delovni kolektivi že v kratkem uvideli, da je prav, če tople obroke naročijo pri nas. Tistim, ki so nekoliko bolj oddaljeni, bomo tople obroke pripeljali.«

»Toda, hrana bo vendar hladna. Nekatera podjetja vendarle niso tako blizu!«

»Le brez skrbi! Razvažali bomo v posebnih termos kotličih, ki tudi po 12 ur zadržijo vso toploto. Razvažanje v porcijah je neprimerno, kajti hrana se v resnici ohladi. No, to bi vam povedali tudi v Tovarni emajlirane posode, kamor vozimo tople obroke v porcijah. Predno pride skodela do delavca, je jed že popolnoma hladna. Zato se v resnici trudimo, da bi v kratkem lahko hrano razvažali v nalašč za to pripravljene termos kotličih.«

»No, to je o toplih obrokih —

kaj pa kosila, večerje in zajtrki?«

»Pri nas klasičnih abonentskih blokov ne bomo delili. Vendar menimo, da bomo kljub temu imeli veliko rednih gostov. Izračunali smo, da se bo lahko gost v restavraciji dobro najedel že za 180 dinarjev. Z zajtrki smo te dni šele poskušali. Kuhamo žganice in mleko oziroma kavo, ker menimo, da bi tak zajtrk večini delovnih ljudi najbolj prijal. Ceno pa smo določili na 50 dinarjev.«

Iz samopostrežne restavracije pa bodo tisti, ki radi kosijo doma, lahko nosili hrano tudi domov. V ta namen je v samopostrežbi že vse pripravljeno. Zato — nič strahu pred novotarijami in kar korajžno v samopostrežno restavracijo!

Nov, „LESNININ“ paviljon

V Gaberju so te dni odprli nov paviljon lesnega podjetja »Lesnina« Ljubljana. Že prvi dnevi preteklega tedna so pokazali, kako zelo smo v Celju pogrešali tak

razstavni prostor. Paviljon je namreč v vseh urah lepo obiskan in sklenjenih je bilo že precej kupčij. Paviljon je urejen za razstavne in prodajne namene.

prometna kronika - prometna kronika - prometna kronika

SMRTNA NESREČA

31. decembra preteklega leta okrog 23. ure zvečer se je v Zalcu pripetila prometna nesreča, ki je terjala življenje 65 letnega Martina Deberskega, doma iz Vrbja. Nesreča se je pripetila, ko je Martin Deberske prečkal cesto, ne da bi se prej prepričal, če je prosta. Iz celjske smeri proti Ljubljani je tedaj pripeljal tovorni avtomobil, last Intertransa iz Pule. Voznik tovrnjaka je pešca opazil šele tik pred križiščem; močno je zavrl, vendar se nesreči ni mogel več izogniti. Pokojnega Deberskega je zbil po cesti, kjer je obležal nezavesten. Takoj so ga prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa je zavoljo težkih poškodb umrl še tisto noč.

ZALETET SE JE V TOVORNJAK

Druga januarja se je v Sentlenu pripetila Brežičah pripetila huda prometna nesreča. Franc Klavžar iz Vidma Krško je na blagem zavoju pri Sentlenu prehiteval kolesarko. Iz nasprotne strani je pripeljal tovornjak. Voznik osebnega avtomobila je zavrl, vendar ga je pri tem zaneslo v tovornjak. Škodo ocenjujejo na 450 tisoč dinarjev. Poškodovana je bila tudi kolesarka, vendar k sreči ne prehudo.

SEDEM AVTOMOBILOV NA KUPU

Petega januarja se je pri Vranskem pripetila zanimiva prometna nesreča, ki na vso srečo ni terjala telesnih poškodb. Pripetila pa se je takole:

Iz ljubljanske smeri je proti Celju pripeljal tovornjak, ki ga

PROSIM POJASNITE!

Ker smo pred kratkim zasledili v »Večeru« vest, da bodo na mestu, kjer je sedaj podjetje »Kurivo« zgradili Modno hišo, me zanima to-le: kje je po novem načrtu predviden prostor za kulturni center in kdaj bo rešen problem Glasbene šole, ki domuje v neprimernih prostorih že tako dolgo vrsto let?

Sveta inventura

Že davno so za nami časi, ko so bile naše trgovine prazne ali pa založene le po manjkajlovi. V izlozbah smo videli le zaprte primerke posameznih izdelkov, na katerih je pisalo, da niso za prodajo, temveč le za reklamo. Prehrana je bila racionalna. Da, to so bili zlati časi naših posrednikov — trgovske mreže, ko so nastopali kot državni uradniki birokratskega stila a potrošnik je bil takrat manjši in skromnejši od makovega zrna.

Polagoma so se polnile naše trgovine in uvajanje nagrajevanja po učinku v trgovini je končno spustilo nasmehe marsikateremu prodajalcu in prodajalki. Seveda je tudi tu ostalo nekaj takih, ki trgovino ne podrejajo potrošniku, temveč smatrajo, da je potrošnik na svetu zaradi trgovine.

In prav o slednjih bom danes govoril...

»Dobro dan, oprostite tovarišica, ali bi lahko pri vas dobil malo otroških torbico,

je vozil Anton Tome. Iz stranske ceste — iz Vranskega — pa je tisti čas pripeljal tudi avtobus; izsiljeval je prednost in tovrnjaku zaprl pot. Le-ta je močno zavrl in ga je pri tem zaneslo pravokotno preko ceste. Tik za tovrnjakom je iz ljubljanske smeri vozil osebni avtomobil. Ko je voznik v njem opazil, da je tovrnjak zanesel, je tudi sam zavrl, vendar je pri tem zdrsnil v jarek.

Nekaj trenutkov nato je na kraj nesreče pripeljal avtobus — prav tako iz Ljubljane. Za njim sta vozila še dva osebna avtomobila. Vsi trije so zavirali in avtobusu ter prvemu osebnemu avtomobilu za njim je uspelo ustaviti. Voznik v drugem osebnem avtomobilu pa ni imel tolikšne sreče. Zaletel se je v tiste, ga, ki je vozil pred njim. Na križišču je tedaj iz Vranskega pripeljal še tovorni avtomobil, tako da jih je bilo skupno — sedem.

Dogodek ni terjel telesnih poškodb, škoda na vozilih pa je

za okoli 400 tisoč dinarjev.

Sicer pa je bilo v zadnjem času še več manjših prometnih nesreč. V glavnem so nastale zaradi poledice, ki je te dni prekrila večino naših cest.

OBRATNA NEZGODA V MESNINI

V sredo se je v predelovalnici Mesnine v Celju pripetila obratna nezgoda. Nastala je zaradi tega, ker je razneslo polnilni stroj. Delavec je pri tem utrpel poškodbe na levi roki, ki pa niso hujšega značaja. Škode na stroju je za okrog 360 tisoč dinarjev.

POŽAR V LOŽU

Druga januarja je na posestvu Ivana Ziberta iz Lož pri Dobovi izbruhnil požar. Vnelo se je gospodarsko poslopje. Pri požaru je zgorelo okrog tisoč petsto kilogramov sena, lažji vprežni voz in nekaj kmečkega orodja. Vzroka požara še niso ugotovili, nesreča pa je bila ocenjena na 200 tisoč dinarjev.

STROGE ZAPORNE KAZNI

Pred kratkim je senat okrožnega sodišča v Celju izrekel sodbo proti skupini obtožencev — bivšim uslužbencem Obsoleteljske vodne skupnosti, ki so se dalj časa okoriščali z družbenim premoženjem. Ponarejali so uradne listine, izkoriščali svoj uradni položaj, goljufali, skrivali oziroma uničevali uradne listine, ki bi lahko dokazale njihovo krivdo itd. Bile so to najodgovornejše osebe Obsoleteljske vodne skupnosti.

Prva obtoženka Leopoldina Weissbacher, ki je opravljala v Obsoleteljski vodni skupnosti računovodske posle, je zakrivila celo vrsto kaznivih dejanj. Uspelo ji je, da je vodna skupnost plačala nekaj računov za različen gradbeni material, ki ga je uporabila pri gradnji svoje hiše, izplačala

za bivše uslužbenke Obsoleteljske vodne skupnosti

si je plačo za dva meseca prej predno je sploh prišla k vodni skupnosti v službo, nagovorila je svojo sestro, ki je bila zaposlena pri KZ »Bodočnost« v Sentjurju, da je izstavila lažne račune za okoli 600 tisoč dinarjev itd. Hkrati pa je Weissbacherjeva uničila več uradnih listin, s katerimi bi ji lahko dokazali krivdo za nekatera dejanja.

Sodišče je Leopoldino Weissbacher obsodilo na sedem let strogega zapor, na denarno kazen in na povrnitev škode Obsoleteljski vodni skupnosti za okrog milijon devetsto tisoč dinarjev ter 82 tisoč vodnemu gospodarstvu Celje.

Drugi obtoženec je bil Stane Perčič, direktor vodne skupnosti. Tudi ta je zagrešil vrsto kaznivih dejanj. Zanje mu je sodišče odmerilo tri leta zapor, 150 tisoč dinarjev denarne kazni in 750 tisoč dinarjev povrnitve pridobljenega premoženja Vodni skupnosti in upravi vodnega gospodarstva Celje. Stane Perčič je izrabljaj svoj uradni položaj, sestavljal je več krivih listin itd. Tako je iz sredstev vodne skupnosti nakazal stanovanjski zadruzi Dom v Celju 380 tisoč dinarjev za gradnjo svoje hiše, na račun vodne skupnosti je kupil svoji ženi kauč, za kritje najemnine njene sobe v Ljubljani pa je dal izdelati in prepeljati v Ljubljano leseno barako itd.

Oba obtoženca, Leopoldina Weissbacher in Stane Perčič, sta bila še obsojena na prepoved opravljanja poklicev, ki so zvezani s samostojnim razpolaganjem z družbeno imovino in to — Weissbacherjeva za dobo petih let, Perčič pa za tri leta.

Na leto dni zapor in denarne kazni sta bila obsojena še Vladimir Viskar ter Friderik Weissbacher — mož prvoobtoženke.

Ostali obtoženci — Milan Malej, Alojzija Virant in Jože Perčič pa so bili za manjša kazniva dejanja obsojeni na nekaj mesecev zaporne kazni, vendar pogojno za različno dobo.

-ij

Celjski TRG

Jajca po 50 dinarjev

Ze v navado je prišlo, da vsak teden obiščemo tržnega nadzornika, tovariša Murka in ga popprašamo o cenah in preskrbi na celjskem trgu. V sredo sva se pozdravila že kar od daleč:

»Kako je kaj?«

»Slabo, slabo,« mi je odgovoril. »Tržnica je slabo preskrbljena, pa tudi cene niso najbolj razporejene. V preteklem tednu nam je primanjkovalo predosem solate, bilo pa je dovolj orehovitih jedrc, tako da se menda gospodinjam za praznike vsaj zaradi tega ni bilo treba pri- toževati. Imeli smo tudi veliko suhih sliv, sicer pa vsega po malo! Zanimivo je, da se je te dni doignila tudi cena mleku, ki ga zdaj prodajamo od 56 do 60 dinarjev. Kmetje pravijo, da so morali ceno doigniti zaradi visokih cen krme. Kdo ve, kako je s tem!«

Drugi pridelki pa so imeli takele cene: krompir je bil po 45 do 50 dinarjev, belo glavnato zelje po 50 do 80, rdečo po 80. Kislo pa po 90 in 100 dinarjev. Kislo repo so prodajali po 70 dinarjev, ohrovt po 80 do 100, rdečo peso po 80 do 120 in peteršilj po 150 do 250 dinarjev. Spinače ni, solata pa je bila po 250 dinarjev. Motonilec je zamotnil ceno na 600 do 700 dinarjev za kilogram. Radič pa je bil po 480 do 560 dinarjev. Zlasti tisti radič, ki so ga dobili iz Kopra, je bil lep, vendar je bil precej drag.

Fizola v preteklem tednu ni bilo preveč. Prodajali so pa po 180 do 250 dinarjev. Tudi za sadje bi lahko rekli, da bi ga bili mnogo več kupili, če bi ga le bilo. Jabolka so prodajali po 70 do 120 dinarjev, prav tako hruške, suho sadje pa je imelo ceno okrog 150 dinarjev. Grozdje ste lahko dobili za 250 dinarjev, pomaranče in limone za 290. fige pa za 230, pa tudi za 360 dinarjev. No, orehova jedra so bila po 900 do 1150 dinarjev, medtem ko mehkolupinastih že nekaj časa ni bilo na spre-gled.

Poseben odstavek pa moramo zapisati za jajčka. Kar tržnega nadzornika poslušajmo:

»Kaj bi tajili — kar po pravici pomenijo! Jajca so bila po 40 pa tudi po 50 dinarjev. Tega, verjemite, v resnici nismo pričakovali. No, upamo, da bo teh norih cen kmalu konec in da bodo tudi jajčka dobila ceno, ki jim pripada.«

Upajmo!

Nezaželeno novoletno darilo

Tovariš urednik!

Vsi smo se veselili novoletnih praznikov. Odrasli zaradi silvestrovanja, mi otroci pa smo komaj čakali na prihod dedka Mraza in na darila.

Zadnje nedelje v letu, ko je imela že vsaka družina urejen načrt praznovanja, je našo družino zadela težka nesreča.

Tistega dne sta se zjutraj mama in očka odpravila na delo. Midva z bratom sva ostala doma sama. Dolgočasa sva se, zato sva se ves čas prepirala.

Popoldne je prišla k nama teta. Prinesla je strašno novico: na delu se je ponesrečil naš očka. V hipu sva z bratom pozabila na prepri. Brat se je urno vsedel na kolo in se odpeljal v Zalec, kjer je zaposlena najina mama. Ko ji je povedal žalostno novico, se je takoj odpeljala v celjsko bolnišnico, kjer so ji povedali, da je očka odrezalo desno nogo.

Naš silvestrov večer je bil poln žalosti.

Očka smo obiskali za novo leto v bolnišnici. Ko je potekel čas obiskov je bilo naše slovo zelo težko. Ko smo drugi dan sneti stali ob njegovi postelji, je bila bolečina že milejša. Pa tudi tovariš zdravnik nas je bodril.

Tako so se vse naše novoletne želje strnile v eno — da bi čimprej okrevale naš očka, da bi bil čimprej doma med nami, ker ga vsi silno pogrešamo, saj ga imamo tako zelo radi.

Ida Erman

Občan kulturni potrošnik

Pri številnih obravnavah in tolmačenjih prednostnih zvez in republiške ustave ter predvsem občinskih statutov je v večini primerov bilo odločno premalo zanimanja za vprašanja kulturnega življenja. Lahko bi dejali, da je to zanimanje bilo v soglasju z minimalno odmerjenim prostorom za splošne zagotovitve o teh važnih družbenih dejavnostih. Dvoje ali nekaj več splošnih zagotovitev nikakor ne more biti rešitev za bistvena vprašanja družbe, ki si je zadala cilj: socializem.

Prav zato lahko trdimo, da

kultura nikakor ne more biti nekaj, za kar bomo imeli razumevanje le v obliki odvečnega denarja. Takšni odnosi govore o tem, da se vse premalo zavedamo, da je ravno kultura kot potrošno sredstvo in kulturnost občana tista osnova, s katero bomo dosegli odpravo razlik med fizičnim in intelektualnim delom.

V novi ustavi bo glavna pristojnost kulture, prosvete in znanstvenega dela prenešana v osnovno celico družbenega življenja — komunio. Ali je potem, kakor možno, da bi dosedanjí odnosi lahko zadostovali za po-

trebe po kulturi in ali je zgolj pripravljenost za razumevanje teh ali onih potreb že dovolj? Nedvomno je le to, da bo tem vprašanjem potreba posvetiti vse več pozornosti ter otipliveje kot doslej dojeti, da bo kulturnejši, zavestnejši proizvajalec in upravljalec šele lahko boljši gospodar in s tem resnični nosilec nove družbe.

Zgolj pravica do uživanja kulturnih dobrin še nikakor nima zveze s tem, da je vsakdo resnično lahko kulturni potrošnik. Kako torej uresničiti, kako omogočiti, da bo lahko vsakdo deležen kulture in kako ustvariti možnosti za ustvarjanje umetniku. Nedvomno je ravno z razljudi dolžna umetniku omogočiti ustvarjanje; torej je komuna tista osnovna celica, v vrstah katere bo umetnik našel svoja tla.

Kulturno življenje v komunio mora postati načrtno, smiselno; kulturo je treba nuditi v tako zanimivi obliki, da bo privlačna. Predvsem pa je osnovno, da se spreminjajo dosedanjí zorní koti (doslej je veljalo pravilo: pogled skozi proračun). To pa je v večini komun pomenilo zgolj breme.

V ospredju bo moralo stopiti vprašanje potreb v mejah realnih možnosti. Vsakršno odrievanje kulture, prosvete in znanstvenega dela na rep potreb je najbolj grobo zapostavljanje in ni v skladu z razvojem socialističnih družbenih odnosov.

Edino prav bo, da bomo na zborih volivcev, kjer si bomo krojili dokončno vsebino občinskega statuta, temeljito pregledali, razpravljali ter razširili določila o teh vprašanjih in skušali najti najustreznejše oblike financiranja te dejavnosti.

JAKI V LONDONU

Te dni razstavlja v Londonu znan slovenski abstraktni slikar Jože Horvat — Jaki svoja dela v galeriji Woodstock. Čeprav ima Jaki za sabo že nešteto razstav v večini evropskih velemest in je s svojimi deli sodeloval na skupnih razstavah v Združenih državah Amerike, je tokrat prvič stopil na otok.

Razstavo so odprli na Silvestrovo in bo odprta do 19. januarja. 32-letni slikar-amerik, ki je s svojo vitalnostjo ustvarjanja čudovito sproščeni oblik in svojstvenega ritma žel že nešteto pohval tujega tiska, se je s tokratno razstavo dal v presojo hladnim, a za abstraktno umetnost dojemljivim Angležem.

V Zrečah so plodno razpravljali

Pred časom so imeli predstavniki za klubsko dejavnost celjske in konjske občine posvetovanje v Zrečah. Posvet je vodil predsednik okrajnega sveta za klubsko dejavnost v Celju tovariš Drago Predan.

V izredno plodnih razpravah so si predstavniki izmenjali svoja dosedanja izkustva, zatem pa so prislusnili vzglednemu primeru vključevanja dramatike v klube. Mladinci DPD »Svoboda« Grže so recitirali pisma na smrt obsojelih iz zbirke »Pred puškami stojim« Poldeta Ribiča.

Ogledali so si tudi poljski film »Skilasta sreča«. Posebej pomembno pa je bilo predvsem plodno tolmačenje filma v svetu nasploh in njegov pomen za klubsko delo.

GRADNIKOV LITERARNI VEČER

Okrajni svet knjižnice DPD »Svoboda« bo te dni uresničil enega izmed svojih sklepov, t. j. počastitev 80-letnice pesnika dr. Alojza Gradnika. V čast tega jubileja prireja svet s sodelovanjem DPD »Svoboda« na Učiteljski literarni večer del dr. Gradnika.

Literarni večer bo v sredo 16. januarja v prostorih Slovenskega ljudskega gledališča v Celju.

Zvedeli smo, da bo ob tej priliki prisostvoval izvajanju svojih del pesnik sam.

KLUBI politična in kulturna središča

Razvoj klubskega življenja je organska rast prehoda iz klasičnih, ustaljenih načinov kulturne dejavnosti v nove oblike obogatitve kulturnega udejstvovanja občanov.

Danes so klubi šele v zametku, čeprav lahko smemo trdimo, da je klubska dejavnost v preteklem letu dosegla močan razvoj. Predvsem je pomembno to, da se je ta dejavnost utrdila ter postaja pravo družbeno središče kraja (kjer že obstoja).

Zal pa družbene organizacije še vedno posvečajo premalo pozornosti tej obliki družbeno-politične, kulturne in estetske dejavnosti.

Klubi dajo neslutene možnosti, seveda pa mora biti delo programsko in ne prepuščeno stihiji. Pravo snov za delovanje kluba pa dobimo, če bomo znali preplestati delo kluba z vloga stanovanjskih ali krajevnih skupnosti; torej je osnova, da približamo program občanom.

Popolnoma jasno je, da televizija nikakor ne sme in ne more biti osrednja točka klubskega življenja. Klub mora vključiti vse dosegljive oblike vzgoje človeka, tako da bo s svojo raznolikostjo resnično lahko vključeval nešteto različnih ljubiteljev.

Prav razširitev kluba izven ozkih meja Svobod je garancija, da bo klub lahko našel svoje mesto, kajti dejavnost je vezana na določene stroške in le-te bo morala v bodoče kriti krajevna skupnost. Za politično idejno vzgojo v klubih bo morala skrbeti Socialistična zveza, dočim bo kulturno-estetska vzgoja v rokah prosvetnih društev.

Uspeh in večji razmah klubske dejavnosti bomo lahko dosegli le takrat, ko bo program kluba prilagojen potrebam kraja samega, kajti le na ta način bomo pritegnili posameznega občana v klub, kjer mu bomo lahko poleg tistega, kar ga zanima, dali tudi nekaj zabavnega in politično ali pa estetsko širšega.

DVOJE GOSTOVANJE V SLG CELJE

'Mala žehita' in 'Don Juan v Peklu'

V soboto, 12. januarja zvečer bo Mestno gledališče iz Ljubljane gostovalo v literarno-satiričnem kabaretu »Mala žehita«. Avtorji tega uspešnega in pri nas še vedno ne dovolj izkoriščenega žanra — letos mu je odlično utrl pot Miloš Mikeln s svojo satirično »Administrativno balado« — so naši priznani satiriki in pisatelji, pesniki: Serafim — odlomek iz »Obtožene

komedije», Kolar — Revolucij ne bo več, Janez Menart — Razorožitev skozi stoletja, Igor Torkar — Branjevske čenče, Kajetan Kovič — Stanovanjska komedija in Zarko Petan — Plača po učniku.

V dvajsetih letih je Majakovski ošibal sovjetske napake in zablude s svojo »Veliko žehito«. Ljubljana nam je tokrat pripravila žehito manjših kosov uma-

zanega perila, ki pa utegnejo, če ne bodo dovolj oprane, postati sčasoma problem za večjo žehito. Kakorkoli že, po prvih vesteh iz Ljubljane smemo pričakovati vesel in zabaven večer. Poleg omenjenih tekstov bodo žehito pospešili še zabavljivi soneti Franeta Milčinskega, Kajetana Koviča in Igorja Torkarja. Režiral je Jože Gale.

V sredo, 16. januarja zvečer bo Akademija za igravsko umetnost iz Ljubljane uprizorila Shawovo filozofsko komedijo »Don Juan v peklu«. Komedijo so študentje AIU pod vodstvom prof. Mire Danilove našudirali za svojo zaključno absolventsko predstavo v juniju 1962. letu, Don Juan v peklu je osrednji del tretjega dejanja Shawove komedije »Človek — nadčlovek«. Vsebinska tega dela:

Don Juan, največji zapeljivec vseh časov, pride po smrti v peklo. Tam pa se dolgočasi, kajti njegov življenjski nazor se je popolnoma spremenil. Tukaj sreča starko, ki je umrla komaj pred nekaj urami in se ne znajde v neznanem kraju. Don Juan ji razodene, da je v peklu. V razgovoru doženeta, da je ona pravzaprav došla Ana, hči komendnika, ki ga je don Juan zaradi nje v dvobojki ubil. Tedaj ji razloži peklo z besedami: »Tu ni nič resničnega, in prav to je ono strašno v pogubljenju...« Ker tukaj ni nič resničnega, ker vladata v peklu samo iluzija in laž, lahko torej tudi došla Ana poljubno spremeni svojo starost in se pomladi v mlado ženo. V peklo povabita še Aninega očeta komendnika, ki se je nebes že zdavnaj naveličal, ker so nebesa po njegovem najbolj dolročasni stvor vsega stvarstva. Tercetu se pridruži še hudič, poglavar pekla. Sledi živahen dialog, v katerem Shaw razloži svojo teorijo življenjske sile — life forces. Pogovor se konča tako, da odideta don Juan in došla Ana v nebesa komendnik ostane v peklu, hudič pa razmišlja o žalostni usodi, o tem, kako vsi veliki možje zapuščajo njegovo kraljestvo in se predajajo življenjski sili.

Nastanek: don Juan — Franci Gabrovšek, hudič — Marjan Breznik, došla Ana — Jana Smidova in komendnik — Ianež Bermež, vsi absolventi AIU, sedaj člani SLG Celje. Po zamisli režiserja Zarka Petana je pripravil celisko uprizoritev igralški ansambel. Komedija je silno zanimiva, zato je celiskemu občinstvu toplo priporočamo. Uprizoritev bo enkratna.

NEPOTREBNI DVOGOVORI

1. slika

Godi se v nekem mestu s številnimi rimskimi spomeniki in izredno ambicioznimi knezi, ki so v zgodovini uokvirjeni v rek: »... in nikdar več!«

Dan je eden tistih, ko ob radiu ali televizorju z zavistjo poslušamo, kam bi lahko šli na vikend.

Cas — med predvideno malco mehko kuhanih jajč in serviranjem argo juhe s prikuho.

Zena ima tega dne redko pravico, da dela doma, zakar ne more pokazati možu dovolj presrečen obraz.

Mož bere strokovni pouk v X-romanu in se v želji po čim boljši vzgoji sina odloči, da ga pusti k matineji v mladinski dom.

In ko se sinko vrne domov, se začne naša storijsa.

9-LETNI: Škoda za tri kovače!

MATI: Vidiš, saj sem ti rekla, da boji doma!

9-LETNI: (se nakremži) Ah, kakšen dolgočas!

OCE: Kako? Kaj? (Odloži X-roman) Ne razumem?

MATI: (Jokavo) Se ob nedeljah ga podiš od sebe, ko nas...

OCE: (Udari po stolu) Kuš!... Tiho boji!

MATI: Sem že itak preveč tiha. Otroku naju sploh ne pozna!

OCE (Skozi zobe) Prosim, o tem se sama pogovoriva.

9-LETNI: Me nič ne moti. Ampak, če bo vedno takšen drek, ne grem več v kino!

OCE: No, ta je pa lepa. Kaj ti kavbojke ne odgovarjajo več.

Na, vidiš Mojca, midva se kregava, sin pa postaja mož.

MATI: (Z žalostnim nasmehom) Upam, da bo kaj drugačen, kot si ti!

9-LETNI: Tako neumnega filma pa še nisem videl. Kregali so se, vpili so, valjali se na pol goli in se poljubovali.

MATI: (Roteče) No, zdaj pa imaš.

OCE: O ti prokleti hudič!

MATI: Pazi!

OCE: Dovolj mi je. Niti tega jim ni mar, kaj predvajajo otrokom.

9-LETNI: Vsi smo se dolgočasil. Nekateri so kar na sredi šli ven. Eni pa so se smejali, kot da bi bilo kaj smešnega.

OCE: (Trdo pogleda ženo in položi prst na usta).

MATI: (Pogleda sina, povese oči in se zazre skozi okno).

2. slika

Vsi prejšnji. Od strani prideta DOBIČEK in MORALA. SIN: (nagrmadeno sedi na kavču in sesa mezinček).

OCE: Vidiš to svinjarijo. Naj le počakajo! V časopis jih bom dal!

MATI: Oče!

OCE: Nič oče! Hudiči mislijo samo na to, da bi si delili čimveč dobička. Saj jih poznam!

DOBIČEK: Naša naloga je širjenje kulture. Le-ta pa je za vraga vse preprosti. Slabo nam gre, pa nam teh nekaj dinarjev zavideate.

MORALA: Vsakdo ima svoj prav!

Konec

Stare tuje slike na slovenskem Stajerskem

Pred dvema letoma je Narodna galerija v Ljubljani pripravila reprezentativno razstavo slik, ki so jih naslikali stari tuji slikarji (do leta 1800) in so se ohranila v Ljubljani. Razstava je vzbudila veliko pozornost pri nas pa tudi v tujini. Za večino slik so se zbrali mnogi nadrobni podatki in se ugotovila imena slikarjev, dela so bila restavrirana in s tem rešena nadaljnje propadanja.

Narodna galerija ima v načrtu še tri podobne razstave, ki naj naši javnosti pokažejo slike starih tujih mojstrov iz posameznih delov Slovenije, in sicer so to: Stajerska, bivša Kranjska in Primorje.

Na taki razstavi namerava letos zbrati prvič vsa najpomembnejša dela, ki so zdaj na ozemlju slovenske Stajerske. Evidentirana so že dela po javnih zbirkah (Pokrajinski muzej v Mariboru, Mestna muzeja v Celju in v Ptuj, Muzej v Murski Soboti), oz. po cerkvah in samostanih. Narodna galerija pa želi predstaviti javnosti tudi tista nedostopna dela, ki jih hranijo privatni ljubitelji

umetnosti. Šele tako bo možno pravilno oceniti živahno dejavnost pomembnih tujih slikarjev minulih stoletij na slovenskih tleh.

Zato Narodna galerija prosi vse lastnike slik, ki so jih naslikali tuji slikarji do okrog leta 1800 in se zdaj nahajajo na ozemlju okrajev Maribor in Celje, da jih posodijo Narodni galeriji za čas razstave.

Narodna galerija prevzema vse stroške v zvezi s transportom umetnin v Ljubljano in nazaj, po dogovoru tudi stroške za restavriranje umetnin. Obenem Narodna galerija pismeno zagotovi vsem lastnikom, da bo poskrbela za varno prevoz, da bo najskrbnejše ravnala z njimi, in da bo vsa posojena dela takoj po končani razstavi nepoškodovano vrnila lastnikom. Vse izposojene slike bodo za ves čas izposoditve zavarovane pri Zavarovalnici v Ljubljani.

Lastniki umetnin naj prijave s podatki o svojih slikah sporoče naravnost Narodni galeriji v Ljubljani, Prežihova 1, poštni predal 432.

Združevanje šol

V času, ko so naša prizadevanja v gospodarstvu usmerjena v zdrav, smiselno združevanje, soppa delna težnja po združitvi nepopolnih osnovnih šol s popolnimi.

Kljub skeptičnim pogledom Zavoda za pedagoško službo je vendarle v težnji po združevanju nešteto zdravih hotenj, saj le na ta način lahko vsem otrokom nudimo približno enake pogoje izobraževanja in vzgoje. Ob enem pa združevanje rešuje težke probleme, ki so nastali z družbenim upravljanjem šol kot samostojnih ustanov.

Vzrokov, ki govorijo za združitve bližnjih šol, je nešteto. Težko si lahko zamišljamo, kako si naj mož in žena — prosvetna delavca delita dohodek na neki nepopolni šoli in le kako naj v takem primeru pride do izraza družbeno upravljanje. Nadalje vemo, da je kriterij teh šol le nižji kot na so-

sednjih popolnih osnovnih šolah, kamor učenci preidejo po končnem četrtem ali petem razredu.

Z razbremenitvijo upravitelja nepopolne osnovne šole glede dosedanjega administrativnega dela, z uporabo skupnih učil, s prilagoditvijo skupnega kriterija ter razširitve in pravilnejšega ocenjevanja dela posameznika bomo lahko odpravili vegetiranje nepopolnih šol ter jih vključili v aktivno celoto večjega okoliša.

Vsekakor pa je nujno paziti, da to združevanje ne bi odraz hotelstva po samem združevanju in da ne pride do podobnih primerov kot v lanskem letu v žalski občini, kjer so združili več kot 12 km oddaljeno šolo. Združitve je utemeljena v primerih bližnjega okoliša, kjer lahko iz dveh ali treh šol nastane organizacijska celota. Vsekakor pa je nujnost, da takšne združitve vodijo k pre-

obrazbi fizionomije dosedanjih upraviteljev osnovnih šol. V novih pogojih bo le-ta moral probleme šolstva zajemati širše in se nikakor ne bo smel izgubljati v malenkostih.

Se to, če je doslej na kakšni nepopolni šoli obolel eden ali se je to zgodilo celo dvema, so otroci bili ob pouku. V združeni šoli pa bo to lahko rešljivo.

Zal pa je na zadnji seji občinskega ljudskega odbora v Soštanju ta razprava pokazala čudna, ozka gledanja, češ, da bodo večje šole s tem preobremenjene in da je možno, da bi bile celo finančno nekako okrnjene. Takšna bojazan pa je nedvomno odede in skorajda bi človek zameril takšnim naziranjem v vrstah prosvetnih delavcev, kajti osnovna dolžnost celotne družbe je čimboljša vzgoja in pouk vsakogar in ne le tistih, ki imajo to srečo, da žive v večjem kraju.

— K. J.

Lanski uspehi so še večja prizadevanja start za

GOSPODARSKA ZBORNICA ZA CELJSKI OKRAJ JE IZDELALA PODROBEN PROGRAM ODKUPA IN PRODAJE TRŽNIH VISOV ZA LETOSNJE LETO. SODIJO, DA BO LETOS ZA OKOLI 72 Odstotka VEČ TRŽNIH VISOV KOT LANI. PRI TEM PA BO ZLASTI IZSTOPIL SOCIALISTIČNI SEKTOR, KJER SE BODO TRŽNI VISI SPRICO SMOTRNEJŠEGA IZKORISČANJA ZEMLJIŠČ POVEČALI KAR ZA PREKO 114 Odstotkov.

Značilno je, da so predvsem družbena gospodarstva posvetila posebno pozornost proizvodnji krompirja. Izkušnje so bile namreč dovolj poučne. Sodi pa, da letos ne bo anarhičnih pojavov na trgu glede krompirja, saj bo socialistični sektor predvidoma pridelal za okoli pet in pol krat toliko kot lani.

Računajo, da se bodo bistveno

povečali tudi tržni viški sadja in borovnic. Glede tržnih viškov iz tisoč hektarjev, ali 25 odstotkov zasebnega sektorja sodijo, da se bo zlasti povečal delež kmetovalcev, ki z zadrugo sodelujejo na kooperativni osnovi. Sem sodijo predvsem žito, prašiči, mlado pitano govedo, hmelj, krompir in črni ribez.

Načrt o kooperacijski proiz-

vodnji predvideva, da bodo v različnih oblikah proizvodnega sodelovanja zajeli kar preko 16 vseh njivskih in travniških površin. Največje povečanje predvidevajo pri žitih in travnikih, delno upadanje pa bo brščas pri hmelju in črnem ribezu.

Posebnost načrta predstavlja jo prizadevanja za povečevanje zemljišč družbenega sektorja. Medtem ko je bila za 1960. leto značilna učinkovita akcija za urejanje lastnih zemljišč, je to delo v 1961. letu nekoliko zaostalo. Eden od vzrokov je, da kmetijske organizacije niso imele na razpolago potrebnih kreditov za nakup zemlje. Bistven porast na tem področju v celjskem okraju pa beležimo v lanskem letu. Kmetijske organizacije so lani namreč pridobile kar preko 1000 hektarjev obdelovalnih površin. To hkrati pomeni povečanje površin v družbenem sektorju za 26 odstotkov, kar je prav gotovo zelo lep uspeh.

Zanimivi so podrobni podatki po občinah. Največje uspehe so na tem področju zabeležili v žalski občini, kjer so povečali površine družbenega sektorja za 53 odstotkov, na drugem mestu pa je agrokombinat iz Sentjurja. Letos predvidevajo še hitrejši porast površin družbenega sektorja, in sicer za okoli 42 odstotkov v okrajnem merilu.

M.

Naše jelke

Novoletni prazniki prinašajo vsako leto zraven drugih še posebno nadlogo. In sicer ugibanja, kje in kako bomo dobili ustrezno novoletno jelko? To se dogaja že iz leta v leto in ni čuditi domala nobenega izboljšanja. Zlasti hudo je mestnim ljudem, ki nimajo na deželi znanec ali sorodnikov. Kdor jih ima, si že pomaga, ostali pa so navezani na trg in znane muhaste tržne razmere, ki se kot klop držijo pravila: čim višja ponudba in cena bo večja.

Tako in nič drugače ni bilo letos. Res je sicer, da so se jelke dobile tudi zadnje dni. Toda kvaliteta ni ustrezala cenam. Prišlo se je celo, da so ljudje kupili jelko na trgu za 420 dinarjev, ki ni zaslužila drugega imena kot »ubogo drevesce«. Ker ji pač ni bilo možno dati spodobno obliko, so se nekateri odločili, da si nabavijo še eno. Torej, še enkrat 420 dinarjev.

Razen tega so cene sunkovito nihale, tako da je bila prava umetnost zadeti trenutek, ko je bilo možno dobiti ustrezno jelko poceni.

Res ne gre, da bi grajali za deva zaradi grajanja. Bolj pomembno je, da iz tega povzamemo potrebne zaključke.

Novoletna jelka je nuja za urejeno družino.

Živinoreja ima prednost

Spričo lanskega leta ugodnih izkušenj bodo v žalski občini tudi letos posvetili posebno pozornost nadaljnji krepitvi proizvodnje in sodelovanju med zadrugo in zadrugami.

Le eno spremembo je že v začetku leta možno občutiti. Doslej je imel hmelj na tem področju prednost, polagoma pa ga je izrinila živinoreja. Tako bodo dali letos poseben poudarek predvsem razvoju medsebojnih proizvodnih odnosov na področju živinorejske proizvodnje.

Tovariši zares pretiravate!

Zadnji meseci so glede prometa trgovskih podjetij bili zares živahni. Prišlo je do sunkovitega povečanja kupne moči prebivalcev, čemu so največ prispevali zvezni in skladno temu okrajni ter občinski odloki o trinajsti plači in predvsem hitro povečanje proizvodnje, s tem ustrezno pa tudi porast osebnih dohodkov delavcev zaposlenih zlasti v industriji. To so dokaj razveseljivi podatki, enako za potrošnike, za industrijo in seveda tudi za trgovino.

Zal pa so bili primeri, ki kažejo, da je ob tem nekaj tudi zašepalo. Zdi se, kot da trgovine, predvsem pa industrija, niso bili pripravljeni na ta pojav. Zaradi tega se je prevečkrat pretihalo, da so v tovarnah hoteli na vso silo izdelati čim več blaga za trg, kar pa je logično imelo za posledico zmanjševanje kvalitete predmetov v malonprodaji.

Vzemimo na primer čevljarstvo trgovine. Tu je bil pred novim letom (zadnja dva meseca) toliko naval potrošnikov, da se je kar trlo. In od tod je tudi naš primer, ki pa ni imaginaren, niti osamljen.

Nekdo je kupil čevlje. Gneča je bila in le težavno je bilo čevlje podrobno pregledati. Zgodilo pa se je v

In kaj je lahko jelka, ki je raščena, kot da bi jo prineslo iz vseh vetrov? Na te malenkosti bo prav gotovo čez leto potrebno pomisliti. Zlasti se zato, ker so za lepo jelko ljudje pripravljeni tudi več plačati, grda jelka pa je le vir jeze in negodovanja, kar med prazniki ni priporočljivo.

Res ne kaže stihitijsko sekati mladih smrek, ne da bi se ozirali na obliko. Navsezadnje je lepo raščena jelka in pravilno okrašena prijeten dekorativni predmet med prazniki.

Šoferjem se obetajo hudi časi

Osnutek novega zakona o urejanju prometa predvideva nekatere spremembe, ki bodo vsekakor zanimive, vse lastnike motornih vozil in tudi druge.

Prav gotovo je naš dosedanj zakon o urejanju prometa, in sicer tisti del, ki določa kazni za prekrške prometnih predpisov in povzročitelje prometnih nesreč, veliko preblage. Dosedanje zelo blage kazni niso imele vzgojnega pomena. Prav zaradi tega že osnutek predvideva dokaj strožje denarne in tudi druge kazni. Tu so seveda izzete zaporne kazni, ki jih lahko na redni obravnavi izreče le kazenski senat, če gre za primer, ki sodi pred sodišče.

Osnutek novega zakona pred-

videva posebne kazni za tri posebne skupine prekrškov, in sicer za lahke, težje in hude. Tako bi po osnutku zakona za lažje prekrške znašale denarne kazni od 1000 do 2000 dinarjev, za težje od 2000 do 50.000 ih za hude od 3000 do 200.000 dinarjev.

Razen tega osnutka predvideva tudi možnost odvzema voznškega dovoljenja za dobo od dveh mesecev do dveh let. To kazen pa lahko izreče le sodišče. Gre torej za močno poostreitev, ki bo vsekakor imela ugodne posledice.

Predvidene pa so tudi druge spremembe. Jasno pa je, da gre le za osnutek, o katerem bodo državljani še prej razpravljali.

-m

redno kupoval žvečilni gumi. In sicer vse dotlej, dokler sinček ni zbolel in istočasno močno blamiral očeta. Franček tega ne bo nikoli pozabil. Takole se je zgodilo:

Peljal je sinčka k zdravniku. V čakalnici sta dolgo čakala. Frančku je že presedalo, med drugim pa še najbolj napis na steni — »Kaditi prepovedano!«. Zaradi tega je stopil ven in v miru pokadil svojo »Zeto«. Ta čas pa je mali iz »kavbojk« privlekel žvečilni gumi in ga neopazno žvečil.

Zvečel ga je tudi, ko sta končno le vstopila v ordinacijo. Ko je mali moral pokazati jezik in grlo, seveda ni šlo ne da bi odprl ust. Zdravnik je kar spreletel, ko je zagledal ispod jezička umazano in lepljivo gmo to starega žvečilnega gumija, ki se je brščas že dneve »potikal« po malčkovih žepih. Ti so pač kot žepi vseh otrok bili polni razne krame in umazanije.

Zdravnik je pošteno okregal — koga? — očeta!

»Kako morete biti tako laholomisljeni? Koliko klic in bacilov otrok nese v usta s to rečjo, in koliko nesnag? Razen tega pa se ta lepljiva snov lahko zatakne otroku v grlo; no, kdo bo potem kriv?« Vi seveda, je kar naprej ponavljal zdravnik, »oče bi pač vora (starega sicer), da je palica za otroka!«

Ko sta prišla domov, je Franček bil še ves ometičen od »prijete«. Spomnil se je le še pregovora (starega sicer), da je palica najboljši vzgojni sredstvo. Poslušal se je palice in ni upošteval uvrščenih kritike malega sinčka, ki je venomer ponavljal: »Očka, saj si mi ti kupil, saj si mi ti...!«

Od tedaj Frančkov sinček ni

S skupnimi močmi

»Le-to nam je lahko vodilo«, je poudaril Janko Vizovišek, predsednik krajevnega odbora Gotovlje.

Tovariš Vizovišek dela na kmetiji, toda kljub obilici opravil najde čas tudi za družbeno delo. Že nekaj let je predsednik krajevnega odbora in član upravnega odbora kmetijske zadruge, zraven pa še odbornik občinske komunalne uprave.

Pravi, da je imel kot predsednik krajevnega odbora največ skrbi za ureditvami krajevnih cest.

V zadnjih letih smo s skupnimi močmi uredili precej poprejš domala neprevoznih cest. Žal pa nismo uspeli uresničiti željo prebivalcev, da asfaltiramo cestišče skozi vas. A je potrebno in bomo morali napeti vse sile, da naloge tudi uresničimo. Saj je vas v poletnih mesecih zavita v oblak prahu. Razen tega pa bo treba obnoviti tudi šolo in vaško perišče za vodo.

Zatržno pa upam, da bomo spomladi uspeli urediti središče vasi. Tovariš Goršek, ameriški upokojenec je v ta namen prispeval 50 tisoč dinarjev, a tudi drugi ne bodo zaostajali, je dejal tov. Vizovišek, »kajti le tako bomo uspeli.«

Ob koncu pa je še pristavil: »Nekateri še niso spoznali, da je sodelovanje z zadrugo nujno. Sam pa sem prepričan, da bo prav poglobljanje sodelovanja med zadrugo in zadrugami prineslo tudi prebivalcem z dežele ugodnejše življenjske pogoje.«

več žvečil. Toda mir v hiši je prekinil nenadoma in nepričakovano dedek Mraz, ki je obiskal tudi Frančkovo družino. Med drugim je malčku prinesel v »standardnem« paketu tudi žvečilni gumi.

S tem pa je »standardni« paketič za 800 dinarjev povzročil v hiši pravo burjo. Nič ni pomagala beseda, niti palica. Mali je preprosto trdil in še danes trdi, da je najmerodajnejša oseba dedek Mraz in da zdravnik ničesar ne ve! Saj bi mu dedek Mraz, ki sicer vse vidi in vse ve, žvečilnega gumija ne prinesel, če ga otroci ne bi smeli žvečiti.

No, in tako Franček že ves teden premišljuje, kako bi zadevo rešil, ne da bi pri tem rabil otrokovo vero v vsevednost dedka Mraza. Pomagajte mu še vi, če morete, kajti Franček je že na koncu svojih moči, in sicer zgolj zaradi enega »čik gumija«.

Tri pomembne naloge

Na zadnji seji so odborniki obeh zborov občinskega ljudskega odbora v Celju podrobno razpravljali o načrtih agrokombinata in kmetijske zadruge. Obe kmetijski organizaciji sta namreč osnova za načrtno usmerjanje kmetijske proizvodnje za potrebe mesta.

Tako predvidevajo znatno povečanje zemljišč družbenega sektorja za obrat Vojnik, ki je usmerjen v proizvodnjo hmelja, pitane živine in sadjarstva. Okolica Medloga pa bo predvsem usmerjena za pridelovanje kreme, in sicer za potrebe nove mlečne farne v Podlogu. Medloška vrtnarija, ki ima trenutno 33 hektarjev, bo letos povečala površine za nadaljnjih 7 hektarjev in bo skrbela predvsem za preskrbo mesta s povrtninami. Z ureditvijo novih ogrevalnih gred pa bodo na celjski trg tudi v izvensezonskih mesecih lahko dali svežo zelenjavo.

Na istem področju si prizadeva tudi celjska kmetijska zadruga, ki ima v lastni proizvodnji že 124 hektarjev, in sicer večinoma (86 ha) v Dobrni.

Naš komentari

Za videz mesta in smotrnosti

Pred dnevi smo obiskali direktorja Zavoda za upravljanje z nepremičninami v Celju, tovariša JANEZA ZAKRAJSKA in ga naprosili za kratek razgovor o nekaterih novostih, ki jih pripravljajo. Takole je odgovoril na naša vprašanja:

Mnogi še smatrajo Zavod za upravljanje z nepremičninami kot nekaj, kar ni potrebno. Toda ti so v glavnem že nekoliko utihnili, več pa je še takih, ki menijo, da Zavod opravlja in organizira le popravila lokalov.

To mišljenje je seveda popolnoma napačno. Namen zavoda je, da med drugim skrbi tudi za smotrno obnovo posameznih lokalov v mestu in da primerno razporeja ob preureditvah posamezne stroke trgovine, obrti in

podobno v mestu. Kajti s postopnim urejevanjem stanovanjskih sosesk stopa vse bolj v ospredje tudi potreba po smotrni namestitvi potrebnih trgovin in delavnic v raznih mestnih območjih.

V zadnjem obdobju smo uspeli urediti gostišče in mesnico v Vojniku, kar je bilo spričo zahtev sanitarne inspekcije tudi že nujno. Razen tega v mestu urejamo še prostore v poslopju bivšega sodišča, kjer bodo razni uradi.

Kaj imamo v načrtu v neposredni prihodnosti? Veliko, toda vse je odvisno tudi od sredstev. Ko sem omenil nalogo o razvrtitvi, bi moral dodati tudi to, da skrbimo, da so trgovski lokali tako razvrščeni, da pride do pojave konkurence. Tak primer imamo na primer glede trgovin s čevlji. Živili in pohištvom. Kje in s kom so kupci bolj zadovoljni pa pokaže promet posameznih trgovin. Tako je na primer pri »Lesnini« manjši kot pri »Slovenijalesu«. Morda številke varajo, toda čisto brezvredne niso.

Prav zaradi tega nameravamo v Gaberju v bivšem lokalni »Svetle« urediti za to stroko kot konkurenčni utež novo trgovino. Istočasno bomo uredili za potrebe Finomehanike ustrezne prostore v bivši mlekarini, kajti sedanjí prostori niti po obseznosti niti funkcionalno niso več ustrezali zahtevam tega podjetja. Predvideno pa je tudi več manjših ureditev novih lokalov zlasti v obrobni krajih mesta in v nekaterih drugih krajih v občini.

BILI SO ČUDOVITI

Žalski pionirji so novoletno prireditev pripravili na svojstven način. Niso nastopali na odprtem odru, temveč so oder priredili tako, da je predstavljal televizijski zaslon. Recitacije, pesmice in šale — vse je bilo prilagojeno ekranu, in zares se jim je ideja posrečila. Prireditev je nadvse lepo uspela. Zadovaljni so bili sami, prijetno pa so se počutili tudi starši, ki so si ogledali novoletno prireditev svojih malčkov.

10 MILIJONOV

V žalski občini so v preteklem letu porabili za pospeševanje živinoreje kar 9,3 milijonov dinarjev. Res je sicer, da so računali, da bo teh sredstev še več, vendar tudi tako uspehi niso izostali. Saj je živinoreja prav v žalski občini v zadnjem letu najbolj napredovala. Posebno lepe uspehe pa so dosegli pri sodelovanju za proizvodnjo kvalitetne živine za trg.

Znatna sredstva za obsežne naloge

Prav gotovo je sklad za pospeševanje kmetijstva eden od pomembnih činiteljev, ki omogoča hitrejši razvoj kmetijstva na območju celjskega okraja. In sicer toliko bolj, ker bo letos sklad za pospeševanje kme-

tijstva razpolagal z znatnimi sredstvi.

Sredstva iz preteklega leta in sredstva tekočega leta bodo namreč predvidoma znašala preko 400 milijonov dinarjev. Gre torej za znatna sredstva, ki bodo v veliki meri pripomogla, da bodo uresničeni nekateri načrti, ki so primarnega pomena za razvoj kmetijstva. Sodiijo, da bo samo za investicije porabljeno okoli 360 milijonov dinarjev.

Ko so ponovno razpravljali o pravih in smernih za uporabo sredstev sklada za pospeševanje kmetijstva, so pri okrajnih gospodarskih zborskih bili mnjenja, da bodo pri porabi sredstev sklada imeli prednost: strokovne sekcije, nadalje pospeševanje poskusov in raziskovanja, izobraževalno delo in strokovno izpopolnjevanje kmetijskih delavcev ter investicije v kmetijstvu.

Pri tem so poudarili, da imajo pri investicijskih vlaganjih prednost predvsem investicije, ki bodo omogočile dokončanje že začetih objektov kmetijskega značaja in pa investicijska vlaganja, ki bi pripomogla, da se nekatere že opravljene investicije aktivirajo. To je zlasti pomembno, kajti prej ko se bodo vložena sredstva vračala, hitrejši bo razvoj kmetijstva.

-m

NOVO OTROŠKO ZAVETIŠČE

v Celju

Pretekli teden smo v celjskem mestu znova doživeli razveseljiv dogodek. Bila je to otvoritev novega otroškega zavetišča na Titovem trgu; zavetišče bo lahko sprejelo okrog osemdeset predšolskih otrok in bo odprto — če se bo pokazala potreba — tudi po ves dan. Ureditelj vrta — prostori so bili prej namreč stanovanjski — je veljala okrog tri milijone osem sto tisoč dinarjev. Skoraj dva milijona in pol dinarjev je prispeval občinski ljudski odbor, razliko pa je krila stanovanjska skupnost Center, ki se je za ureditev otroškega zavetišča v tem delu mesta že dolgo zavzemala.

Vrtec na Titovem trgu pa ima tudi še svojo, zelo pestro »zgodovino«. Prebivalci starega dela mesta so namreč že delj časa pogrešali varstveno vzgojno ustanovo na svojem območju. Res je, da je sicer tu delal tudi že vrtec »Otona Zupančiča«, vendar so bile njegove kapacitete mnogo premajhne. Ko so v stanovanjski skupnosti Center začeli misliti na novo zavetišče za predšolske otroke in se o tem pogovarjali tudi s predstavniki občine, pri njih ni bilo potrebnega razumevanja. Tako je zavetišče ostalo nekaj časa samo zamisel, dokler se v stanovanjski skupnosti niso odločili za ponoven poizkus.

Tokrat je bilo več uspeha. Izbrali so celo že prostore, takrat pa je prišlo do novih zapletljajev.

Stanovaleci zgradbe na Titovem trgu 8, so se namreč odločno uprli, da bi stanovanjska skupnost uredila vrtec v njihovi stavbi. No, bilo bi krivično, če bi ta odpor pripisali vsem, nekaj pa je bilo vendarle takih, ki so se z vsemi silami borili proti vrteu. Toda na koncu je zmagalo javno mnenje. To je na zboru občanov ostro obsodilo te godrnjače in — vrtec je tu. Poleg občinskega ljudskega odbora in stanovanjske skupnosti Center, pa tudi hišnega sveta, ki je zamisel o vrteu podprl, gre za sluga za ustanovitev otroškega zavetišča tudi kolektivni železarne Store, ki je bil lastnik teh takoj spornih prostorov. No, vrtec, ki je sedaj sprejel že prve varčevance, bo prav gotovo imel še nekaj težav. Pričakujemo, da jih bo vodstvo vrta ob podpori zlasti hišnega sveta in stanovalecev zgradbe na Titovem trgu 8, le rešilo.

Otroško zavetišče na Titovem trgu je namenjeno predvsem predšolskim otrokom. Stanovanjska skupnost Center pa se je odločila, da v prostorih vrta »Otona Zupančiča« uredi zavetišče tudi za šolarje. To je nedvomno razveseljiva odločitev, saj je v Celju še veliko malih šolarjev, ki so brez posebnega varstva. In še ena novost — zavetišče na Titovem trgu bo sprejemalo v varstvo otroke tudi samo za nekaj ur dnevno; za tisti čas torej, ki ga matere porabijo za pomembnejša gospodinjstva opravila, za nakupovanje in podobne opravke, med katerimi so otroci prepuščeni sami sebi.

To pa je o otroškem zavetišču

na Titovem trgu tudi že skoraj vse. Povejmo še to, da smo ga prebivalci celjskega mesta veselili in da mu želimo čim manj začetnih težav.

—lj

MRAZ IN ZDRAVJE

Statistični podatki so pokazali, da proti koncu zime ali v začetku pomladi močno naraste splošna smrtnost. Ta podatek si lahko razložimo s tem, da je pozimi pač več bolnih ljudi kot v ostalih letnih časih. Zlasti to velja za tiste organizme, ki so jih izžepala leta ali bolezen in se je njihova odporna moč čez zimo — ko je človekovo telo mnogo manj pod blagodejnim vplivom sonca in zraka — močno zmanjšala. Pa tudi v prehrani je mnogo manj vitaminov, ki ščitijo organizem pred mnogimi boleznimi.

In kako vpliva mraz na zdrav organizem? Napak pravijo tisti, ki trdijo, da slabo. Zdravi mraza se pozimi hitreje gibljemo in s tem pospešujemo krvni obtok ter izboljšujemo dihanje. Pri tem moramo seveda povedati, da bi morali med zimskimi sprehodi dosledno dihati skozi nos. Tako zrak namreč segreje, če pa dihamo z odprtimi usti, lahko hladen zrak izžveje kašelj, vnetje grla in nam nakopije vrsto drugih nevarnosti. Napačno pa je prepričanje, da lahko hladen zrak izžveje vnetje pljuč. Da se pojavi ta bolezen, so potrebne klice in zmanjšana telesna odpornost, ali pa utrujenost, slaba prehrana, alkoholizem, duševni pretresi in podobno. Globlje dihanje in pospešen krvni obtok imata za posledico boljši apetit, človek se v redu počuti in zato — le nič strahu pred zimskimi sprehodi!

Vsa znanstvena proučevanja dokazujejo, da zmeren mraz, ki vlada v naših krajih, pospešuje promet v človekovem telesu, kar je pravzaprav izraz njegove borbe proti mrazu in izraz prilagajanja na znižano zunanjo temperaturo. Temu primerno pa se je treba seveda tudi hraniti. V naših krajih je prav, da zaužijemo okrog tri tisoč pet sto do štiri tisoč kalorij dnevno. Zgornja meja velja za ljudi, ki opravljajo težko fizično delo. Pri tem pa moramo skrbeti tudi za to, da so v hrani različne sestavine pravilno porazdeljene. Tako priporočajo, naj bo v njej 100 do 120 gramov beljakovin, 100 gramov masti in 500 do 600 gramov ogljikovih hidratov. Ker pa hlad povečuje tudi izločanje tekočin, je prav, da tudi te uživamo pozimi v večji meri. Napačno pa je misljenje, da alkohol ščiti organizem pred mrazom.

Zanimivo je, da se nekatere bolezni, za katere običajno menimo, da so izbruhnile zaradi mraza, prav pozimi izboljšajo. Tako se na primer bolniki s kroničnim vnetjem bronhijev pozimi počutijo bolje kot poleti. Pozimi je zrak bolj čist, pa tudi temperaturne razlike med nočjo in dnevom niso tako občutne.

Tudi na ljudi z razdraženimi živci zima mnogo ugodneje vpliva kot poletje. Mnogo manj je gneč, hrupa, ki ga sneg oblažuje in mnogih ostalih nevšečnosti. Strah pred mrazom je torej neutemeljen — če smo dobro oblečeni in če smo zdravi seveda.

Dr. L. S.

Žena - dom - družina

Kravata

Kravat ne kupujemo vsak teden. Mnogo pogosteje pa se primeri, da želimo kakšno staro nekoliko osvežiti. Kaj moramo storiti v takem primeru? Posebno pazljivo moramo likati tista mesta, kjer je ponavadi voz. Kravato likamo samo, če je čista in še kolikor toliko v dobrem stanju. Najbolje zlikamo kravato tako, da likalnik obrnemo narobe, njegovo ploskev »oblečemo« v vlažno krpo in nato kravato premikamo po likalniku. Torej, tisti, ki se premika, bo tokrat kravata in ne likalnik, kot je to v navadi.

MANEKEN

Tudi zadnja številka Manekena v preteklem letu je lepo in skrbno urejena. Res je, da v njej prevladujejo predvsem modeli domačih proizvajalcev, toda to pestrosti revije ni niti najmanj škoda. Maneken nas tokrat seznaja z novimi modeli malih večernih oblek, prinaša pa tudi nekaj zanimivih predlogov za popoldanska in dopoldanska oblačila. To pa seveda še ni vse; Maneken govori tokrat namreč tudi o negi oči in ustnic, o pomenu tekstila v stanovanju, o moški modi in še o drugih drobnih zanimivostih.

Le pogled, dedek Mraz! Tebe se prav nič ne bojim.

DEDEK MRAZ IN GNILI ZOBKI

Letošnje — no, zdaj že lansko — praznovanje dedka Mraza je prineslo marsikakšno presenečenje. Številni delovni kolektivi so se potrudili, da bi za malčke svojih članov pripravili kar najprijetnejše praznovanje. V Celju smo tiste dni obiskali »Kovnotehno« in bili resnično presenečeni nad njihovim domiselnim praznovanjem noveletne jelke. Ne samo, da jih je obiskal dedek Mraz

in svojim malim prijateljem razdelil res bogata darila, tudi filme in pester kulturni spored so jim pripravili. Dedek Mraz pa je tisti dan obdaril več kot sto petdeset otrok.

Toda dedek Mraz v Kovnotehni je bil poseben dedek Mraz. Otroke je namreč povabil tudi — v zobno ambulanto. Tam jim je pregledal zobe, jim naročil, da morajo k zobozdravniku, jim podaril lonček, ščetko in pasto za zobe ter jim pokazal, kako morajo zobe čistiti. Pravijo, da je dedek Mraz uspel. Od 127 pregledanih otrok jih zdaj že lepo številno redno prihaja v zobno ambulanto. Glede na to, da je obolenje zob pri otrocih zelo veliko, je to nedvomno lep uspeh. Dedek Mraz pa je svetoval tudi staršem: naročil jim je, da morajo svoje otroke kontrolirati, kadar si čistijo zobe in da jih morajo pravočasno napotiti v zobno ambulanto.

Dedku Mrazu sta to koristno in pomembno dejanje omogočili sindikalni podružnici »Kovnotehne« in »Železnarja« in jima je za to nedvomno treba izreči priznanje.

Skrb za potrošnika?

Zanimaja nas, zakaj Gospodarska zbornica ne daje v časopise obvestil o spremembah delovnega časa trgovskih podjetij?

Zakaj v Celju ni NON — STOP trgovin tudi z ostalim blagom, ne le s prehranbenim?

Zakaj se trgovci ne pomenijo, morda bi njihovi kolektivi delali v sistemu NON — STOP izmenično.

Ne pozabite — v Celju kupujemo tudi potrošniki iz okolice!

Šolar in nalezljive bolezni

DAVICA

so takrat divjale druge kužne bolezni — črne kuge, kuga in kolela, ki so pustošile med ljudmi in zahtevale na tisoče in tisoče žrtev.

Davica je sezonska bolezen, ki doseže višek obolenosti v poznih jesenskih in zimskih mesecih. Je bolezen zmrlnih klimatičnih pasov, in je v tropskih in arktičnih deželah zelo redka.

Davica je predvsem otroška bolezen; obolenost narašča od prvega leta naprej, doseže s 5 letom svoj višek, nato pada in je od 15. leta naprej enakomerno visoka. Običajno je ženski spol bolj prizadet kot moški, razlage za to pa zdravniki še niso našli.

Cas od okužbe do izbruha bolezni je 3 do 5 dni, prenašamo pa jo s kužnimi kapljicami ali s dotikom bolnika. Možen pa je tudi posreden prenos bolezni z okuženimi predmeti.

Sprejemljivost za davico ni splošna, to se pravi, da ni nujno, da zbolijo vsi člani v družini, če jo ima že eden.

Začetek davice je navadno angina. Vročina je srednja, največ do 38°C, vendar je lahko pri hudih davici zelo visoka. Bolnik nima posebnih težav pri požiranju, vendar je izmučen in zaspan. Kmalu pa se pojavijo na vneti

Iz zadnje številke Manekena je tudi model tegale prikupnega športnega plašča.

sluznici žrela bele pike, ki so začetek oblog. Naslednji dan, ali pa že nekaj ur pozneje, lahko ugotovimo obsežne membrane, ki se širijo proti mehlemu in trdemu nebu tja do zob. Tudi jezik je lahko močno obložen. Z nastopom membran zatečejo tudi žrelo in bezgavke. Zaradi oteklina in oblog bolnik težko diha in zrak si le s težavo utira pot skozi oteklo žrelo. Pri težjih primerih davice nastopi tudi značilen smrad, ki ima osladen duh.

Poznamo tudi davico v nosu, ki lahko spremlja vsako hujšo davico v žrelu in ustih. Kot samostojno obolenje pa je izključno otroška bolezen in to zlasti v mlajši otroški dobi. Ni nevarna. Glavni znak te bolezni je izcedek iz ene ali iz obeh nosnic in sicer je ta izcedek najprej steklenkast, pozneje krvavkast. Okoli nosnic nastanejo zaradi stalnega izcedka rane in kraste.

Bolnik z davico sodi takoj v bolnišnico. Ravno pri zdravljenju davice je medicina silno napredovala. Zelo važno pa je, da dobi bolnik serum v kar najbolj zgodnjem stanju bolezni.

Ce kje, je zdravstvo prav v borbi proti otroškim nalezljivim boleznim doseglo s pomočjo zaščitnega cepjenja svoje največje uspehe. Danes težkih oblik davice skoraj ne poznamo več.

D. M.

V vrteu je bilo lepo že kar prvi dan. Le kako ne? Igračke so še popolnoma nove in vse je še tako lepo, sveže!

STARKA NA CESTI

Ne morem jim reči drugače kot paglavci, tako zelo me je prizadel dogodek, ki sem ga pred dnevi videla.

Ze pri bolnici v Vojniku sem dohitela skupino otrok, ki so se iz šole v Vojniku vračali domov. Menda so doma nekje v Arclinu. Bili so razposajeni, kakor so pač otroci njihovih let. Tako sem vsaj mislila, ko sem šla za njimi. Dan je bil tak, kakršni so pač dnevi v tem letnem času. Na cesti umazan sneg in poledica, v zraku pa tisti zoprn hlad, ki prodre skozi vsako oblečilo. Otroci so šli po desni strani ceste, po levi, kjer je bila pot nekoliko lepša, pa je v njihovi smeri čisto počasi in previdno stopala žena, ki ji je teža let že močno upognila postavo. Otroci so opazili njene nesigurne korake, spogledali so se in za kratek čas utihnili. Potem pa je bilo, kot da bi se utrgal plaz.

»Poglej jo, staro babo, kako hodi!«

In nato v taktu svojih korakov:

»Stara baba škrbasta, jedla sok iz piskrea...«

Mogoče se motim, toda zdelo se mi je, da ženico dobro poznajo. Obrnila se je, jim vzkliknila, naj jo puste pri miru, pa jih je to še bolj vzpodbudilo. Prav do Arclina so bili tako ljubeznivi z njo. Ženica se nato zamije že ni več menila. Mirno je šla svojo pot tudi potem, ko sem otroke prehitela in jim povedala svoje mnenje.

Mladost, kako silno si neusmiljena!

ALI VESTE

da je mleko odlično sredstvo za odstranjevanje madežev črnih na nogavicah in sintetičnih vlaknih?

da bo ramenjak z dodatkom tople vode odstranil kavne madeže na prtu in bombažnih oblačilih?

da je industrija krzna in lahke obutve »Smartno« iz Smartna pri Litiji dala na trg svoj novi proizvod — krznenе vložke za moško in žensko obutev od številke 35 do 46. Nabavimo jih lahko v vseh poslovalnicah »Planice«.

da je Mogens glasbil in učil »Melodije iz Tengara« pričela z izdelovanjem novega glasbenega instrumenta — otroške gitarne v štirih različnih vrstah, ki ima prav takšen zvok, kot gitara normalne velikosti. V prodaji jo imajo vsa trgovska podjetja, ki se bavijo s prodajo glasbenih instrumentov.

Čitajte
Celjski tednik

KAKO JE TO GRDO

Življenje je včasih tako kruto, tako polno težkih življenjskih zgodb! Kolikokrat je dobrotu poplača ena z zlobo in nevaležnostjo in kako malo je včasih v življenju nekoga veselih in srečnih trenutkov!

Eno takih krutih zgodb nam je te dni napisala zvesta bralka našega lista. Takale je njena pripoved:

»Z morem sva ostala brez otrok. Življenje nama je potekalo mirno in tudi prevelikega pomanjkanja nisva nikoli trpela. Zato sva se odločila, da svoje veselje in žalost deliva tudi z otrokom, ki bi ga posvojila. Stori la sva tako. V varstvo sva sprejela štiriletnega zapuščenega fantka. Vzajala sva ga po svojih najboljših močeh in skrbela zanj bolj kot marsikateri starši za svoje lastne otroke. Kasneje sva ga poslala v industrijsko kovinarsko šolo, da bi fant prišel do večjega kosa kruha.

Ko pa je fantič postal fant in si kot normalen mlad človek izbral dekle, se je njegovo vedenje popolnoma spremenilo. Dom je začel zanemarjati in moj mož ga je večkrat posvaril. Pa ni nič zaleglo, fant je hodil svojo pot.

Nato mi je mož zbolel in sama sem morala prevzeti tudi najtežja kmečka opravila. Fant mi je sprva pomagal, po moževi smrti, pa je bilo vsega tega konec. Mož mi je pred smrtjo naročil, naj ne izročim posestva fantu takoj. Verjetno je slutil, kako bi živel v tem primeru.

Slabotna, stara ženska sem, vendar ne tako grda, da bi se me moral kdo sramovati. Fant pa se me je. Toda še vedno sem mu pripravljala zajtrke, ko je hodil zjutraj na delo, sicer pa je ves čas prebil pri svojem dekletu. Postal je neznošen in morala sem mu reči, naj zapusti mojo hišo. Fant je odšel k vojakom, zame

pa so se začeli težki dnevi. Ljudje, ki so sami najbolj umazani, so me blatili, zmerjali in žalili.

Ko se je fant vrnil od vojakov, je odšel k dekletu. Ko sem nekoč šla mimo tiste hiše, me je fizično napadel. Naslednji dan sem morala zaradi poškodb zaprositi za zdravniško pomoč in sodno zaščito. Fant pa mi je tudi vnaprej grozil.

Lansko jesen sem nekega dne pasla krave. Opazila sem starše dekleta, pri katerem živi moj »sin«. Nisem vzdržala in povedala sem jim, kaj mišlim o njih. Dekletov oče me je pretepel, kako, o tem ne govorim rada.

Zdi se mi, da mi strežijo po življenju zato, ker želim čim prej priti do posestva. Kako grdo je to!

Tako je napisala naša bralka in zdi se nam, da ni treba prav ničesar dodati k njenemu zadnjemu stavku.

Moji prijatelji

Humoreska

Imeti prijatelje — to je včasih lahko prav neprijetna stvar. O tem me prepričujejo lastne žalostne izkušnje. Podpisal sem prijatelju menico za posojilo in zdaj ga že dve leti odplačujem, on pa se mi na ulici izogne, kakor da sem okužen. Drugemu prijatelju, ki je bolehal na želodcu, sem svetoval domačo hrano in v zvezi s tem ženitev. Toda žena, ki si jo je izbral, ga je varala in zdaj mi očita, da sem samo jaz kriv njegove nesreče. Tretji prijatelj me je vinjen nadlegoval s svojim obiskom. Zahteval je, da mu postrežem s čašico konjaka, češ da mu je slabo. Komaj se je poslovil, ko se je spotaknil na svojih stopnicah in si zlomil nogo. Krivde za to pa je obdolžil mene, ki da sem ga upiljal in mu sploh želim smrt.

Ni čudno, da sem po takšnih in podobnih razočaranjih močno revidiral svoje nekdanje poglede na prijateljstvo. Tako se je zgodilo, da sem tisto jutro po odhodu z doma že na prvem vogalu naletel na prijatelja Bramorja, dišečega po slivovki. Burno me je objel in se mi pocmokal na licih med govoricenjem:

»Glej, prav tebe iščem! Nudim ti priložnost, da mi izpričaš svojo prijateljsko plemenitost. Posodi mi tisočaki! V Varaždinu mi je namreč umrla teta in to je zame strašen udarec. V svoji žalosti sem že navsezgodaj moral srkniti nekaj okrepčila. Bogata pa je bila tale moja teta in mi sto tisočakov dediščine ne uide. Zdaj potrebujem denar za potovanje na njen pogreb in se mi hudo mudi.«

»Moje so žalje!«
»Hvala! In? Denar mi boš vendar posodil!«
»Pravkar sem se vrnil z dopusta, ki mi je do kraja izpraznil žep.«

»Recimo, da ti verjamem. V tem primeru pa si tisočak zame kje izposodi! Gotovo želiš, da te poiščem raje jutri?«
»Nobene takšne želje nimam in jutri bo zate tudi že prepozno. Tetin pogreb se vendar ne bo dal odložiti!«

»Potem pa mi daj vsaj dva stotaka za sožalni telegram!«
»Z navadnim pismom bi to ceneje opravil!«
»Kaj? Tako zelo malo ti je do prijateljstva z menoj? Pri tem se še norčuješ in žališ spomin moje uboge tete? Fej, kakšen nesramnež!«

Debelo je pljunil po tlaku in odšel. Nisem naredil sto korakov, ko mi je pomolel desnico moj stari znanec Krevelj in mi premočno stisnil prste.

»Stoj! Zate imam novico, ki te bo nadvse zanimala, tako vsaj upam. Veš, oženim se!«

»Vendar si se odločil! Cestitam ti.«
»Hvala! Tebi pa nudim priložnost, da pokažeš nekaj prijateljske naklonjenosti do mene. Prosim te, bodi mi poročna pričal.«

»Zal mi je, toda načelo je načelo! Nikoli več nočem dati na glavo cilindra, to je kakor pribito! Tako sem se zaklel nekoč, ko sem pogorel pri maturi. Pa tudi črne obleke nimam. Zato mi oprost, da tvoje, zame sicer laskave ponudbe ne morem sprejeti!«

»Kaj, ti se braniš? Smešno! Saj ti cilindra in črne obleke vendar ni treba! To ni bil moj pogoj! V demokratičnih časih živimo, ti pa tičiš še v oblikah starega, propadlega sveta.«
»Imaš prav. Menim pa, da je posel poročne priče tako zelo važen in slovesen, da brez cilindra in črne obleke ne bi bil v redu opravljen.«

»Kako prazni so tvoji izgovori! Pravi vzrok pa je najbrž v tem: Bojliš se izdatkov. Vendar bi tvoje finance že tudi prenesele nabavo kakšnega poročnega darila, o tem sem prepričan.«

»Oprost, toda še poseben razlog imam: Ali veš, zakaj sem še vedno trdovraten samec? Samo zato, ker sovražim zakon in ženske!«

»Tako? Potem pa spadaš v norišnico! Bedak, osel, govedo!«

Ves razkačen me je zapustil. Pred kavarno se mi je prismehtljal naproti prijatelj Nežmah:

»Cestita ti! Srečen sem, neizmerno srečen! Pomisli! Včeraj se mi je rodil sin. Očetovska čustva so zares presladka! Stiri kilograme in dva dekagrama neto tehta moj prvorojenec! To ni kar tako! Vsi pravijo, da mi je že zdaj docela podoben. Zanj bom moral kupiti otroški voziček in posteljico. Oh, kako simpatičen otroček, ko bi ti vedel! Zeni pa sem obljubil nov plašč. Najel bom potrošniško posojilo in sta mi potrebna dva poroka. Samo podpišeš se v banki, prijatelj! To je vendar dovolj preprosto!«

»Ni mi mogoče! Sam iščem posojilo in že trem drugim sem podpisal.«

»Ne verjamem ti. Brez družine si in po mojem mnenju imaš celo prihranke. Ne boš se mi kar tako gladko izvil!«

»Tu so pa tudi še načelni razlogi...«
»Kakšni neki? Gre vendar za nedolžno dete, za otroški voziček in za posteljico mojega sinčka v prvi vrsti! In ti nočeš oprizeti priložnosti, ki bi prav ob njej mogel dokazati, kako ti je pri srcu srečna prihodnost človeškega rodu?«

»Zares ne maram otrok! Zlasti ne tistih malih, mehkih, rdečkastih, krmežljivih in mokrih, ki cvilijo kokor mačke...«

»Kaj? Takšna neobčutljiva bitja sovrašiš ti, ki si nekoč bil sam eno izmed njih? Surovež, cinik, morilec, zverina v človeški podobi! V poboljševalnico spadaš, ne pa da hodiš okrog, in s svojimi ljudozerskimi nazori okužuješ človeško družbo! Fej!«

Pobegnil sem v kavarno. V meni je prekipevalo. Kako strašni so vendar ljudje, ki venomer nekaj hočejo v imenu nekakšnega prijateljstva! In prav ta dan kakor da so se zarotili proti meni! Zrušil sem se na mehak sedež in si z robcem otiral znojna lica. Toda hotelo me je zadušiti in planil sem nazaj k vratom.

Pred vhodom pa — nesreča! Tam so stali Bramor, Krevelj in Nežmah, vsi trije odklonjeni prijatelji. Obkolili so me v ozek krog in vpili nad mano:

»Ali si se že spametoval in omeščal? Sprejemaj naša vabila in ponudbe! Izjavi se, ali želiš ostati naš prijatelj ali ne! Nudimo ti še zadnjo možnost in priložnost...«

Hotel sem se rešiti iz njihovega tesnega obroča, planil sem, toda v hipu so me podrli na tla, da sem z glavo zadel baje ob rob kamnatega pločnika. Tako vsaj so mi povedali pozneje, ko sem se spet ovedel v bolnišnici. Tu namreč so mi pričeli popravljati počeno lobanjo in pretresene možgane. Za las sem bil ušel smrti!

Cakalo pa me je presenečenje posebne vrste. Čujte — v bolnišnici so me obiskali vsi trije moji nič več užaljeni prijatelji z imenitnim šopkom belih in rdečih nageljnov. Želeli so mi, da se čimprej vrnem v njihov zvesti krog, kar sem jim rad obljubil seveda pod pogojem, da ozdravim.

Poljubili smo se in zadelo se mi je, da so se tudi v njih očeh zasvetile solze.

Ko moram tako negibno ležati v bolniški postelji, si čas zelo rad in koristno krajšam s premišljevanjem o prijateljstvu. Priznati pa moram, da se v tem pogledu ne bom še kar kmalu dokopal do jasnih rezultatov. Uvidevam namreč, da pot do njih ni niti malo preprosta...

FRAN ROŠ

Bilo je točno o polnoči. Pijani kot šumogate živali so se privlekli na oder trije možje. Rubika v dvorani se je na glas zasmejala, sproščeno in brez hinavscine prosila. »Le kaj bodo, le kaj!« pripomni nekdo v množici. »Saj se na nogah ne morejo stati!« toda na oaru so bili in najstarejši in največji, z dolgim in suhih obrazom ter blesčecimi črnimi očmi, je zapihal v mikrofon: »Ph, ph...« Po dvorani je zavreščalo kot bi dri srako. »Ph, ph...« Uvod! so dejali. Nato je možak v velikanskih, kolebačih kretnjah le dopovedal, da je svet njegov in da želi govoriti. Godci so s posebno svečanostjo toni napovedali dvanajst. Hkrati je na bobnu izzvencelo dvanajst debelih tonov. Suhlač si je opomogel, preletel pred njim raja-jočo gmo to ljudi in dejal: »Srečno in zdravo leto 1963 — želim vsem ženam, možem, sebi, ki sem prekrizal petintrideseto leto in...« Takrat ga je drugi hitro potegnil v stran, ker mu je zaradi kolcanja že zmanjkovalo sape. Njegove črne oči so se oblekle v kalno tenčico. Se se je lovil za mikrofonom, zgrabil v atmosferi za kozarec in telebnil na vse štiri. Rejen možicel, tik pred odrom, pripomni: »Novo leto se je rodilo, pa je že na tleh!« Potem so za tisoč poljubov in deset tisoč objemov poskrbeli veseli godci, katerih lica so le rahlo žarela v soju svetlih žarometov.

Ni bilo v dvorani človeka, ki bi v tisti bežni minuti ne mislil na vse najboljše v življenju. Omizje v kotu pod jelko se ohajema pet minut. »Dosti sreče, dosti otrok!« je njihovo mlado geslo.

Res je, trezen ne smeš biti, ker bi mislil, da si najmanj v trojanski vojni, kjer meče zamenjujejo s kozarci, bojno srečo pa z vinom.

Kmet pa: »Sivka, ti moja Sivka! Sla si. Petnajst let sem te vsak dan gladi po vlažnem gobcu. Ti pa si mi vračala ljubezen s hrupavim jezikom. Ni te več — ni!« Pogledal sem možku v obraz in videl, da joka. »Kaj ga boste, mlade boste vzredili, oče!« Jaz ne več. Drugi jih bodo. Kmetijska zadruga! V hipu vrne čašo rujnega, in v njegovih očeh so svetle, svetle solze.

Pa ti učitelj, prosvetar? »Se, še vedno bomo delili dohodek po delu. Dragi kolegi, za dinar se res ne bomo pripravili! Ne, ne bomo!«

Ze jutri, da jutri, me čaka mladinski sestanek, rdeči križ, socialistična! Mehanično si seže v lase in de: »Učinek, oh, in še hudič!« Dvignil se boš človek, tvoje delo vrednotijo. Sosed pa: »Veš, da sem ti hvaležen. Hčer si mi vzgojil! Letos je v zadnjem razredu srednje šole.« »Zdravo, srečno in veselo!« Objameta se, poljubita, pobratita in do dna izpijeta zlato kapljico.

Na vogalu mize je sedela priletna žena. Nocoj ni čistila prostorov v krajevni. Ni jih, ker bi jih sicer morala še ob nedeljah, skozi vse leto. »Ti, tvoja hčera je postala zdrava in lepa babal! V katero že hodi?« Kot toponosa žival je strmel vanjo priletni dedec. Sosed. Hči je vprašala: »Mama, smem na ples, z onimle tam?« Pokazala je na črnolasega kodratega fanta. Sosed zija od začudenja in že drugič posebej sline. »Tvoja hčera sploh še vpraša, kaj?« Sodobni mladi svet pač

teh manir ne pozna! Tople oči matere in hčere se objameta. In brez besede se sporazumeta. Težke kite zabingljajo sosedu pred nosom ter močno in vznemirljivo zaditijo. »Lenčka, Lenčka, ti si dekle!«

»Sosed je mehak, nežen in iz oči mi kapljajo solze: tink, tink, tink. Moja hči! Nikoli mi ni zapala!« Spečala se je, rodila otroka. Devetnajstletna. Danes se tepeta. Soseca, zavidam ti. In vendar ti želim vse najboljše!«

Ze četrti so se med grenkimi mislimi in solzami izmenjali parir. Kot razburkano morje, kot žitno polje v valovanju vetra... Ločenec stiska v plesnem ritmu izvoljenko. Draga moja, nocoj naj se ti spovem. Nisem te vzel, ker sem te imel rad. Si kdaj slišala o Ahilovem srdu? Si? Moj srd je njegov. Ob enajstih ponoči je bilo. Zvezde so kot svetle bakle žarele na nebu. Jaz pa domov, k njej. Ob zavesi z dvema sencama stojim. Vse božji dan preživim v delu in sedaj se mi meša od pete in devetice. Ona pa ljubinka z mladim smrkvavcem.

Hladno orožje občutim v roki. Toda v sebi sem premagal zver — in ostal človek. Ločil sem se, čeprav sem ljubil, blazno ljubil, kot še nikoli. Vidim jo nocoj, vidiš! Ti si me le trenutno utolažila, oprosti...«

Skrčil se je kot stavec, zamišal, da bi ne videl raja okoli sebe in tiho zaihtel. O ti, Othelo, kdo naj bi še pel tvojo težko pesem.

Ura se je nagibala k četrti zjutraj. Pari v dvorani so se razredčili. V trakovne in siv dimovit prostor so prinesli simbolično znamenje — metlo. Seveda pometa in z marsikom pomete. Kako je vendar mogoče? Pa je! Metla ostane mladeniču, ki se mu je izmuznilo ljubljeno dekle, prav tako, kot se izmuzne strastnemu lovcu lahkonoga srna. Tak ti polke so trdo pritiskali na tla. Prah se nabira v nosnice in oči, pot poliva znojne obraze. Vsi pa: »Mi se 'mamo radi, radi radi radi...« Samo on? Dve dolgi ogledno črni kiti ovijata sanjav obrazek z velikimi in razprtimi očmi. Bilo je zvečer. V temi so se nje-

ne ustnice združile v dolg in vroč poljub. Le zakaj ga je pozabila? Pred dnevi jo je videl in je ves vztrepetal. Sedaj mu je metla navaden brezsmiseln kol in ljudje ob njem smešne opice, in vsi cilji so nemi, v daljavi okameneli. Smešno, dekleta in žene se posmihajo, on pa v brezizrazni trpki mimiki... Tudi mame so bile na veseli prireditvi. Izpile so le kozareček, da jim je pobarval nagubana lica.

Toliko različnih modrovanj je kronist zapisal. In ko je napisal vse, se je vselilo v dvorano, napolnjeno z zadahom po prelietem vinu, novoletno sonce.

Takrat so otrdili gibi nog in rok, ki jih je alkohol začaral. Obnemele so sladke želje, ki se ob soominih poridjo slehernemu otroku sveta.

V kozarec je bel natakarnovno natočil vinca za vse: za mamce, ločence, ljubimce in starce ter še enkrat želel sreče polno novo leto.

Ljudje so se razšli kot sence, ki jih razprši veselo sonce. Domov, k počitku, k sanjam o srečnejši in veselejši prihodnosti! Narava je še snula. Z ledenih sveč ni kapljalo in ni hrepeneče zavijal južni veter. Zato so misli obstale.

Vino je izdalo tajne človeka in se srečalo z živo stvarnostjo. Trije pijani možje so preveč trezno mislili na pikajoč glavobol. Toda, kaj bil življenje brez glavobola je kot dobra jed brez soli. Zaukali so v zimski svet. Tudi sonce se je nasmešnilo in v prvi pozdrav proseče raztegnilo tanke zlate roke nad vse širno prostranost. V. Šmajš

PIKRI DROBIŽ

Moralo človeštva je odlično dojel že veliki rimski imperator Cezar, ko je ob svojem koncu dejal: »Tudi ti!«

»Vojna«, je nekoč dejal nek umirajoči francoski general, »je vse preveč resna zadeva, da bi jo lahko zaupali generalom!«

»Kakšna groza!« pravi nekdo. »En sam Sokrat pa toliko Ksan-tip!«

Opica (o obiskovalcih): »Kakšna sreča, da so za rešetkami!«

Bistvo življenja je v tem, da življenje ni, to kar je, temveč nekaj čisto drugega in sicer tisto, kar ni.

Ce želimo nekoga pravilno presoditi, se moramo vedno naprej vprašati: »Ali bi ga hoteli imeti za predpostavljene?«

—pk!

KOZERJA

Poročen sem že pet let. Ker se mi zdi, da bo tole pisanje brala tudi moja žena, moram reči, da sem srečno poročen, čeprav... No, moja zakonska družica mi, če ji le čas dopušča, (uboga revica ni v službi in mora ves dan s prijateljicami piti turško) lepo pove, da se bo ločila, če ne bom »takoj« priskrbel boljšega stanovanja. Namreč z ženo in sinom imamo le sobo in kuhinjo ter skupno kopalnico, pa tudi skupni WC.

Ko sem se predčerašnjim mudil v tem zadnjem prostoru, se je naenkrat razmahnila zavesa in po meni se je zlila umazana tekočina. Soseca, ki je bila neposredni in, poleg moje pojave, edini krivec za nenadejan tuš, je od velikega presenečenja zavpila in zbežala.

»Kaj pa je? Kaj...?«

Trudil sem se, da bi čimbolj pomirjevalno gledal svojo drago ženo.

»Kazimir! Ti... ti! Kaj pa si hotel sosed...? In to v... strani... stranišču! Fej!«

»Ne nori!«

Kaj se je zgodilo, sem ji pojasnil lahko šele, ko je zagledala mojo belo srajco, ki so jo krasili veliki rjavkasti madeži in krompirjevi olupki.

»Kdo pa bo srajco prał, kaj?«

Skesano sem sklonil glavo.

»Pa to še ni najhujše, je menila. Vidiš, če bi poslušal mene, bi že zdavnaj imela svoje stanovanje, čisto svoje, razumeš!«

»To ne gre kar čez noč,« sem se nič kaj prepričljivo branil. Sicer sem ji hotel reči, da ne razumem, kako bi z njegovim govorjenjem prišla do stanovanja, pa si nisem upal.

»In ti si odslužil vojaške? In ti si včasih bil tabornik? In ti si član gasilskega društva?« Ph!

AD Kladiivar v številkah

Kakor že dolga leta nazaj, tako stopa atletsko društvo Kladiivar tudi na letošnji občni zbor z izredno bilanco, z uspehi, ki so značilni samo za ta kolektiv. Celjski atleti in atletinje so v minulim razdobju nastopili na 84 tekmovalnih, od tega 29-krat doma.

Izredna kvaliteta tega društva je prišla do izraza v ekipnih tekmovanjih, saj so celjski atleti obih spolov osvojili tri naslove državnih prvakov (mladince, mlajši mladinci in članice) ter

dve drugi mesti (starejši mladinci in člani).

Na vseh tekmovanjih so člani AD Kladiivarja dosegli 80 rekordnih izidov, od tega 47 republiških in 33 državnih. Pri doseganju vrhunskih rezultatov so imeli moški tekmovalci več uspehov, kot ženske. Tako so atleti zabeležili 62 rekordov, od tega 37 republiških in 25 državnih, ženske pa 18 rekordnih uspehov, od tega 10 republiških ter 8 državnih. Pri postavljanju rekordov so bili najbolj uspešni pionirji, saj so dosegli nič manj kot 30 takšnih rezultatov, od tega 15 republiških in enako število državnih. Če bi delali jakostno lestvico po tem kriteriju, bi bili na drugem mestu starejši mladinci z 19 rekordi (12 republiških in 7 državnih), na tretjem člani

s trinajstimi rekordi (10 republiških in 3 državnih), pionirke na četrtem mestu s šestimi rekordi, starejše mladinke na petem s petimi, mlajše mladinke na šestem s štirimi ter članice na sedmem mestu s tremi rekordnimi rezultati. Značilna je ugotovitev, da se samo mlajši mladinci niso izkazali v postavljanju rekordov. Ne glede na vse to, pa že te številke kažejo, kje je moč celjske atletike in izvor izrednih uspehov.

Lani je nadalje kar 36 članov in članic AD Kladiivarja nastopilo v republiški in 20 v državni reprezentanci. Pri tej udeležbi so bili najbolj uspešni člani, ki so imeli v republiški enajst, v državni ekipi pa 5 reprezentantov. Z enakim skupnim številom se ponajša tudi mladinci. Razlika je le v tem, da so imeli v republiški deset, v državni pa šest svojih predstavnikov. Vtem ko je na balkanskih igrah nastopilo 6 celjskih atletov, so imeli člani in članice AD Kladiivarja prav tolikšno zastopstvo tudi na evropskem prvenstvu.

-mb

SEDEM EKIP NA OBČINSKEM PRVENSTVU CELJA V KOŠARKI

Zimsko prvenstvo celjske občine v košarki je lepo uspelo ne samo po kvaliteti in borbenosti, marveč tudi po številu udeležencev, saj se ga je udeležilo kar sedem ekip.

Prvi del tekmovanja je bil izveden v dveh skupinah. V prvi so se moštva vrstila takole: 1. ŽKK Celje, 2. učiteljske, 4. ŽKK, ekonomska šola 2 in 4. Partizan-Kovinar Štore brez točke; v drugi pa je bil vrstni red naslednji: 1. gimnazija 4, 2. tehniška srednja šola 2 in 3. Partizan Celje brez točke.

V odločilni igri za prvo mesto je ekipa celjskih košarkarjev premagala gimnazijo z rezultatom 35:28, v borbi za tretje pa je tehniška srednja šola odpravila učiteljske 41:25.

Končni vrstni red: 1. ŽKK Celje, 2. gimnazija, 3. tehniška srednja šola, 4. učiteljske, 5. TVD Celje, 6. ekonomska šola in 7. Partizan-Kovinar Štore.

Prvenstvo v odbojki

Kakor vsako leto, tako bo občinska zveza za telesno kulturo v Celju tudi letos izvedla zimsko prvenstvo v odbojki. Tekmovanje, po turnirskem sistemu, bo v nedeljo, 13. januarja ob 8. uri zjutraj v telovadnicah mestnega in gabskega Partizana.

-mb

OPERETA NA LEDU

FESTIVAL LJUBEZNI

In ko so se tik pred začetkom nepozabne drsalne revije »Festival ljubezni« v petek zvečer v veliki mestni hali na Dunaju oglasili zvoki Straussovega valčka, niso zaplesali samo drsalci, ni oživel samo led, temveč še več tisoč gledalcev, ki so ta večer prisostvovali premierski predstavi dunajske operete na ledu. Hura, so po tem dogodku zapisali nekateri časniki, hura, dunajska opereta na ledu je tu! Da, v resnici je bila tu v vsej svoji veličini in prikupnosti, z vsebino, ki bo tako kot njene predhodnice z lesenih odrov, privabljala in navduševala stotisoče in celo milijone ljudi.

Temu dogodku je v petek zvečer v dunajski mestni športni hali po zaslugi Kompassa in organizatorjev prireditve prisostvovalo tudi osem slovenskih in hrvaških časnika, med katerimi je imel tudi naš list svojega zastopnika.

Ceprav bo o vsebini drsalne revije, nove operete na ledu »Festival ljubezni« več govora v naslednji številki, naj zapišem že zdaj: čudovito in sijajno. To je delo, ki gotovo nima primere nikjer na svetu; delo, ki si ga je vredno ogledati če ne na Dunaju, kjer bo na sporedu do tretjega februarja, pa zlasti še v Celovcu, kamor bo prav tako turistična agencija Kompas pripravljala zelo prijetne izlete. V dvorani celovškega sejma bo »Festival ljubezni« na sporedu vsak dan od 6. do 18. februarja.

Ustvarjalci nove operete na ledu so režiser in idejni pobudnik Will Petter, skladatelj prof. Robert Stolz ter koreografinja, režiserjeva soproga, Edith Petter. Poleg lastnega orkestra in drugih nepogrešljivih sodelavcev lahko v glavnih vlogah te operete vidimo na ledu mojstre umetnega drsanja kot nekdanje državne prvake Busiue Yvette (Belgija), Colberg Michele, prav tako Belgija, Puzinger Emmy, domačinko, sicer pa zmagovalko nešteti mednarodnih tekmovanj in končno še v dolgi vrsti imen Wendl In-

grid, drugo na svetovnem prvenstvu ter nositeljico bronaste medalje. S tem pa seveda lista odličnih solistov ni izčrpana; uradna pozna kar šestnajst imen ter opiko Jackie.

Velik delež k uspešnosti in nepozabnosti prireditve imajo še čudoviti kostumi, igra barvnih reflektorjev, vodometi in še kaj.

Zanimivo je bilo srečanje z režiserjem in idejnim pobudnikom nove operete na ledu, Will Petterom. Na vprašanje, kako dolgo trajajo priprave za takšno revijo, je dejal:

— Kot režiser se na takšno prireditev pripravim okoli pet mesecev, medtem ko priprave na ledu za njeno izvedbo opravimo v enem mesecu.

— Ali že snujete novo opereto na ledu, novo drsalno revijo?

— Da, že.

— Kako je z revijo, ki smo jo lahko lani videli v Celovcu?

— Najprej to. V okviru naše drsalne revije, kot ustanove, delata dve skupini drsalcev in tehničnega osebja. V vsaki je po okoli 55 umetnih drsalcev, solistov in članov baletnega zbora ter približno 60 članov tehničnega in ostalega umetniškega osebja, kot članov orkestra itd. Enotno je le umetniško vodstvo. Ko se vsaka skupina pripravi na program, ga nato izvaja polni dve leti. S programom, ki ste ga lani videli v Celovcu, gostuje trenutno tista skupina v Essenu; novemu programu druge skupine pa pravkar prisostvujete. S takim delom pripravimo vsako leto novo spored.

— Koliko predstav imata obe skupini na leto, in morata veste, koliko ljudi si jih ogleda?

— V povprečju imata obe skupini skupaj 360 nastopov v enem letu, na katerih se zbere več kot štiri milijone ljudi.

Ko smo se po predstavi znova znašli sredi mestnega vrveža, smo ostali nemi. Bilo je čudovito, sijajno, nepozabno.

M. Božič

POTREBA, ne luksus

DEDEK MRZ SAMO ENKRAT NA DRSALKAH

Ne samo zaradi dedka Mrza, ki je zaradi močne odjuge in dežja lahko prišel na led samo enkrat in to v petek, 28. decembra; torej, ne samo zavoljo dedka, katerega je zlasti v nedeljo, navzlic dežju, pričakovalo več sto radovednih malih in velikih gledalcev, temveč predvsem zaradi celjskih otrok, umetno drsalciše v mestnem parku ne more biti luksus, temveč nujna potreba.

Dedek Mrz je začetek gradnje umetnega drsalciša napovedal ob svojem prvem in edinem javnem prihodu v Celju in med drugim dejal, da je ljudskemu odboru celjske občine že izdal posebna navodila, kako naj se loti hvalne akcije, toda navzlic temu je vprašanje, ali bodo mestni očetje upoštevali to naročilo in ali ga ne bodo spet uvrstili samo v perspektivni načrt brez izgledov, da bi ga realizirali.

Če pa hočemo biti pri vsej stvari ne samo navdušeni, marveč tudi realni, se zdi, da je prava škoda, če bi zamudili redko in edinstveno priložnost, ko je celotna strojna oprema za umetno drsalciše na razpolago skoraj brezplačno. S tem bi občutno zmanjšali gradbene stroške. Tako bi prva odobrena sredstva potrebovali le na nabavo cevi ter za gradnjo betonske plošče. S tem pa bi imeli že drsalciše. Saj ni treba, da bi že v prvi fazi gradili tribune in ostale predvidene objekte; zaenkrat bi bilo dovolj, če bi zraven kompresorjev postavili še betonsko ploščo, v njo pa vgradili več kot dvajset kilometrov cevi. Zamuditi priložnost zdaj, ko so kompresorji na razpolago, pomeni isto, kot zavreči težke milijone. To bi bila škoda, velika, skoraj nepopravljiva škoda, saj je sicer težko verjeti, da bo čez leto ali dve na razpolago toliko denarja, da bi si lahko privoščili nove stroje. In kdo bo odgovoren za to, če bo šla po vodi tudi ta možnost, ki je menda samo enkratna?

Ni naključje, da je dedek Mrz znova sprožil vprašanje umetnega drsalciša v Celju. Najbrž je videl vse tiste člane in funkcionarje HDK Celje, ki so se dolge noči trudili, da bi mu pripravili ledeno ploskev in zato dostojen sprejem. Na žalost je to opazil samo dedek, ne pa tisti, ki odločajo o gradnji drsalciša.

Četudi je prve priprave za praznovanje novoletne jelke in prihod dedka Mrza v Celje prekinilo južno vreme, so člani celjskega hokejskega drsalnega kluba navzlic vsemu pripravili dedku Mrzu nadvse dostojen sprejem. Tako so njegov prihod v petek, 28. decembra pozno popoldne povzeli z drsalno revijo, na kateri so nastopile snežinke in smreke, pa meglice in medvedke. Pika nogavička in milčnika, pa tudi umetni drsalci od male Didke do državne prvakinja med juniorkami, Halke Šušteršičeve. Program je bil skrbno pripravljen in brezhibno izveden. Lep delež k temu uspehu so dali svetlobni učinki, pa tudi rakete in bengalični ogenj. V približno tridesetminutnem sporedu (brez hokejske tekme), ki ga je izpopolnila še igra »iščišče zaklade«, ni bilo zastojev. Vse je teklo tako, kot po ledu...

Do drugega prihoda dedka Mrza, ki je bil napovedan za nedeljske popoldanske ure, ni prišlo. Celodnevno deževje je led tako omehčalo, da je bil prihod dedka na drsalkah povsem onemogočen. Razen tega pa led ni bil takšen, da bi na njem lahko izvajali drsalno revijo. S tem je bilo nekaj nad tisoč ljudi, ki so kar trumoma prihajali v mestni park, ob lepem užitek, zlasti še, če povemo, da bi bili med nastopajočimi tudi člani ljubljanskega drsalnega kluba z državno prvakinja in udeleženci svetovnega prvenstva v kotkanju, Katjušo Derendovo. Tako je slabo vreme preprečilo drugi prihod dedka Mrza na drsalkah. Če pa bi imeli umetno drsalciše, bi tudi močni nalivi v tem času, ne pomenili veliko, zlasti pa ne zapreke, da bi zaradi nje morali drsalciše zapreti.

-an

Na pragu prvenstvenih tekmovanj

V ČLANSKI IN MLADINSKI HOKEJSKI LIGI

Letošnja zima drsalcem in hokejistom ni preveč naklonjena. Komaj pripravijo led in se nekaj dni pripravljajo na izvedbo letošnjega programa, že pride jug, ki vzame led in prekine redno delo. Tako je bilo letos že dvakrat: vprašanje je le, kolikokrat bodo takšne spremembe še nastopile. Ne glede na vse te nevednosti pa koledar prvenstvenega tekmovanja v hokeju na ledu, le drži.

Celjski hokejisti bodo letos nastopili v republiškem prvenstvu s članskim in mladinskim moštvom. V članski konkurenci bodo nastopali tri moštva: Maribor, Slavia iz Vevč in HDK Celje, v mladinski pa Jesenice, Olimpija, HDK Celje in Slavia iz Vevč.

Člani bodo svoje tekmovanje začeli že v soboto, 12. t. m. Na srečo so Celjani v prvem kolu prosti, v drugem, ki je na sporedu 16. t. m., pa se bodo doma sprijeli z Mariborom. Razpored ostalih tekem je naslednji: 19. januarja bodo Celjani nastopili v Vevčah, 9. februarja v Mariboru, 15. februarja pa bodo doma igrali povratno s Slavijo iz Vevč.

Letošnje republiško prvenstvo članskih moštev bo izredno zanimivo, saj gre za izredno izenačene ekipe. Kandidati za prvo mesto so lahko vse tri ekipe, med njimi tudi Celjani.

Mladinci bodo svoje republiško tekmovanje odigrali po turnirskem sistemu 25. in 26. 12. januarja v Celju. Že odločitev hokejske zveze, da se te tekmovanje izvede v Celju, pomeni za domačine izredno priznanje. Upajmo, da ga bodo opravili. Program mladinskega prvenstva je naslednji: 25. januarja: Slavia-Olimpija in HDK Celje-Jesenice; 26. januarja: Olimpija-Jesenice ter Slavia-Celje in 27. januarja:

Plodna dela

TVD PARTIZANA V PETROVČAH

V nedeljo so imeli člani TVD Partizan v Petrovčah svoj redni letni občni zbor. Ob pregledu dela so ugotovili razveseljujoče dejstvo, da je telesnovzgojna dejavnost v Petrovčah znova zaživela. Ne glede na to se v društvu še zmeraj bori s pomanjkanjem finančnih sredstev. Pojavili pa so se tudi novi problemi predvsem zaradi pomanjkanja vadijskega kadra in zaradi prostorov za redno zimsko vadbo. Zadnji problem bo delno rešen z dograditvijo majhnega doma na telovadnici. Najbolj ugodno pa bi to vprašanje rešili, če bi pri razširvi šole, ki je v načrtu, mislili še na zgraditev telovadnice.

Mladinci so z veseljem pozdravili sklep, da bo društvo asfaltiralo igrišče za košarko. Več kot došleji bi morali v Partizana vključiti šolsko mladino.

Na koncu zbora so člani TVD Partizana iz Petrovč izkazali zaupanje staremu odboru, predvsem pa njegovemu predsedniku, neumornemu delavcu na področju telesne kulture, tovarišu Culku, ki so ga vnovič izbrali za predsednika.

K. B.

SAH

PIONIRJI V SAHU

V nedeljo je bilo v Celju končano občinsko prvenstvo pionirjev v sahu. Vsi mladi šahisti so bili razdeljeni v štiri skupine. Najboljša mesta v njih pa so dosegli: Pionirji do 12. let: 1. Iztok Hari 3 in pol, 2. Janez Kastelic 5; pionirji od 12 do 15 let: 1. Jože Rotar 6, 2. Herman Vovk 4; pionirke do 12 let: 1. Breda Zaveršek; pionirke od 12 do 15 let: 1. Ivanka Dolinšek 3, 2. Jožica Podlesnik 1 in pol.

Na okrajnem prvenstvu, ki bo 20. tega meseca, bodo nastopili vsi navedeni pionirji oziroma pionirke.

S. P.

V VODSTVU GOLOB

Po šestem kolu turnirja tretjekategorikov za doseg druge kategorije vodi Hubert Golob s šestimi točkami; sledijo: inž. Oljan 4, Dočko, Šuhel, Potrata in Masek po 3, Grum in Brinovec po 2 in pol.

S. P.

ČASTNI PORAZ

V prvem kolu republiške lige v judu so Mariborčani premagali mlado vrsto celjskega Olimpa z rezultatom 18:6. Za Celje so točke pribirili: Drog 3, Oto Seles 2 in Jeršič 1.

KEGLJACI NA OBČNEM ZBORU

Komisija za kegljanje, vsekakor ena najbolj delavnih v okviru okrajne zveze za telesno kulturo v Celju, bo jutri, v soboto, 12. tega meseca podala obračun svojega enoletnega dela. Občni zbor se bo začel ob 17.30 v dvorani Ingrad ob Ljubljanski cesti.

Na pobočju hriba je bila kakor orlovsko gnezdo v steni pripeta koliba. Na pol je slo neta na mogočni skali, na pol pa visela na jeklenih vrveh, Nizko, od viharjev in snežnih plazov skrivneno drevje, ki se je gosto razraščalo med skalovjem, jo je skrivalo očem. Prav nad kolibo so se dvigale v nebo mogočne previsne stene, globoko pod njo pa je smela mrzla Bistrica. Dve poletji sta minili in ena zima, kar so jo postavili. Takrat je bila še vsa nova in sveža, sedaj pa jo je že prerasel lišaj.

Tiskar Belaj, ki se je srečno rešil iz zapora ter z ženo in Jurčkom prišel, da bi v gozdovih nadaljeval svoje delo, si je globoko oddahnil. »Zraka več kot dovolj!« je vzkliznil, ko se je s praga kolibe ozrl po vrhovih. Živo mu je bila v spominu klet v stari Petkovi strojarni, kjer so tiskali in se dušili med vlažnimi zidovi. Voda je vdirla med kame-njem in se nabirala v velike luže, skozi strop pa je silil duh po gnilih odpadkih in težko legel na pljuča. Nemci so dan za dnem voljali tam okrog, da človek nikoli ni vedel, kdaj ga bodo zgrabili za vrat.

Takrat so komaj rešili stroje, precej iznajdljivosti je bilo treba in dokaj poguma, da so jih neopazno pripeljali pod gore. Jurček, Belajev sin, se je življenja v gozdovih veselil po svoje. Kolikor ni pomagal očetu pri tiskanju, je stikal po okolici, lazil okoli tolmunov, ki jih je voda izkopal v živo skalo, in se čudil divjim kozam, ki so se v vratolomnih skokih poganjale čez prepade. V stenah so gnezdele kavke in se vrvešče pretalavale med pečevjem, visoko na nebu pa je v velikih lokih krožil jastreb.

PISMO IZ BELIH VOD

Dragi urednik! Po dolgem času se zopet oglašam. Napisati hočem o našem delu, ki teče na šoli. Od časa do časa sodelujemo na različnih občinskih in celo okrajnih športnih tekmovanjih. Izkazali smo se tudi v minuli pionirski akciji, saj smo prejeli nagrado 50.000 dinarjev.

Uredili smo dvojce igrišč: eno za odbojko, drugo za igro »med dvema ognjema«. Razen tega smo se domenili, da bomo ustanovili šolsko športno društvo. To obljubo smo izpolnili nekaj dni pred koncem lanskega leta; društvo pa nosi ime Smrekovec. V njem bo sodelovala vsa šolska pa tudi izvenšolska mladina. Za vse njegove člane bomo pobirali članarino. Gojili pa bomo predvsem smučanje in igre z žogo.

Toliko za danes. Srečno novo leto želim vam in vsem pionirjem v Sloveniji.

Ivica Slemenšek

450 KUB. METROV SNEGA

450 kubičnih metrov snega ni veliko, včasih pa tudi. Dosti in veliko preveč ga je bilo tedaj, ko so ga člani in funkcionarji HDK Celja spravljali drugega januarja z igrišča za hokej na ledu. Bilo ga je natanko 450 kubičnih metrov.

In ko so ga spravili ter ga odmetali čez ograjo, so začele padati prve kaplje dežja. Potem je nastopila odjuga in delo je bilo spet zama.

Zdravstvena preventiva

Po daljšem razglabljanju o prednostih združitve zdravstvene službe v Saleški dolini je ideja vendarle dozorela in tako so se pred dnevi združili. Osnovni namen je znižanje stroškov zdravstvenega zavarovanja ter pocenitev zdravstvenih uslug. Jasno je, da združitve ne bo imela za posledico okrnitve dosedanjega obsega uslug v Soštanju, ker se je sedež

preselil v Velenje. Nasprotno, s 1. februarjem bodo v Soštanju odprli popoldansko ordinacijo, ki je dosedaj niso imeli. Vse to je potrebno, da mnogi, ki iščejo zdravnikov nasvet ali manjšo uslugo, ne izgubljajo predragocene delovnega časa.

Za enkrat je žal nemogoče strniti reševalni postaji, ker še ne obstojajo vse potrebne telefon-

ske zveze. Vendar pa je že sedaj odpadla možnost dvojnih voženj, kar je popreje bil češči primer.

Kaže, da bo zdravstvena služba združena v celoto v okviru občine lahko vodila enotno zdravstveno politiko, ki je najvažnejša predvsem v industrijski preventivi. Doslej je velenjski zdravstveni dom imel že močno razvito industrijsko preventivo v večini podjetij Velenja, dočim tega v Soštanju ni bilo. Zato imajo prihodnji teden sestanek s predstavniki gospodarskih organizacij iz Soštana.

Bistvene važnosti je, da zdravnik pozna delovno okolje zavarovanca-bolnika, kajti le na ta način bo lahko preprečil marsikatero obolenje. Če zdravnik ne pozna delovnih pogojev, če ne pozna ostalih problemov delavca-poedince, pač ne more uspešno vršiti preventive. Prav tako pa so našemu proizvajalcu potrebna zdravstvena predavanja ter redni sistematski pregledi. Prav v teh dneh bodo v tovarni gospodinske opreme »Gorenje« v Velenju priredili tečaj o industrijski preventivi.

Začetek združitve je prinesel rahlo godrnjanje posameznikov, vendar bo le boljše zdravstvena služba tista, ki bo prepričala ljudi, da je dobra zdravstvena organizacija več vredna kot pa pojem samostojne tovrstne službe. — K.

Vodovod za Šaleško dolino

Te dni prihaja v razpravo rešitev vodno gospodarske osnove v Saleški dolini. Že sedanje potrebe po pitni in industrijski vodi so večje kot zmogljivosti, z dneva v dan pa z rastjo Velenja in bodočo gradnjo nekaterih večjih industrijskih objektov v Saleški dolini postaja to vprašanje številka ena. Sprito teh potreb je projektni biro v Velenju napravil načrte za rešitev tega vprašanja.

Za celotno dolino bi rešili vprašanje pitne vode z zajezitvijo potoka Ponikve, preden le-ta ponikne v Hudo luknjo. Z zajezitvijo tega jezera bi dobili dovolj- ne količine pitne vode in obenem zaradi velike višinske razlike do-

voljen potencial pritiska.

Vprašanje industrijske vode pa bi reševali z gradnjo vsedalnika pri mostu v južnem delu Velenja.

Zanimivosti, ki jih predvideva načrt, so še v tem, da bi z delom odvečne vode, ki bi odtekala še dlje skozi Hudo luknjo, oskrbovali malo hidroelektrarno za potrebno električno energijo za vodne črpalke, če bi bilo treba črpati vodo iz Pake v jezero, kadar bi ta slučajno pač primanjkovala.

Gradnja tega vodovodnega omrežja bi veljala okrog milijardo dinarjev — nikakor ne majhna sredstva, vendar pa je zadeva toliko pereča, da bo treba o njej temeljito razmisliti in to čimprej. — ž

Že sedaj mislimo na poletje

Velenjsko jezero že vrsto let ni spremenilo svoje funkcionalnosti, čeprav je bilo očitno, da bi zmoglo spriti zanimanja domačin in tujih gostov postati dokaj širša turistična zanimivost. Letos pa se je komunalno obrtni center odločil, da zgradi ob jezeru 10 vikend hišic ter razširi dosedanje kopališče, zgradi preobilnico, plažo ter sprehajalno pot okoli jezera. Nabavili pa bodo tudi nekaj večjih in manjših čolnov za prevoz po jezeru.

V načrtu imajo še ureditev parkirnega prostora. Najbolj pa je zanimiva misel o tem, kako bi izkoristili potok Sopot za čim boljše obnavljanje vode v jezeru. Prepričani so, da je to rešljivo in prav sedaj delajo na proučitvi tega vprašanja.

Nedvomno je hvale vredno, da sedaj delajo na tem, kajti sezona se bo približala tako hitro in le boljši pogoji bodo privabili več gostov.

Stedstva, stedstva...

Na zadnjih konferencah Socialistične zveze je padlo dokaj kritičnih pripomb na račun komunalno obrtnega centra v Velenju v zvezi z vzdrževanjem občinskih cest. Zato smo povprašali direktorja tovarna Rudi Maverja, kje je vzrok tem kritikam.

● Dobili smo odločno premalo sredstev, zato smo jih vlagali predvsem tam, kjer smo lahko škodo preprečevali. Poleg tega smo iz teh bornih sredstev črpali tudi za kritično vprašanje čiščenja Velenja in Soštana. Vsekakor je jasno, da pod podobnimi pogoji v letošnjem letu ne bo možno delati. Prav zato bo moral občinski ljudski odbor v svojem proračunu določiti več sredstev za te dejavnosti. Pri tem pač

ne smemo pozabiti še na vzdrževanje zelenic v Velenju, ki so doslej bile več ali manj travnik, katerega so trikrat na leto pokosili. Seveda, potrebe niso male, saj znaša predračun za čiščenje ulic obeh mest in vzdrževanje zelenic v Velenju okrog 4 milijone dinarjev.

● In kako je z odvozom smeti?

● V danih pogojih je odvoz smeti za nas predrag. Vendar pa moramo to nekako izboljšati, kajti dosednji način je resnično da nehygieničen in terja spremembo. Do spomladi bomo poizkušali sami napraviti nekakšno prenosno posodo, katero bomo lahko po potrebi namestili na kamion. Ker odvažamo 3-krat tedensko, bi nam vsekakor bilo predrago imeti posebni kamion zgolj zato.

— ik

Koristne razprave

V Saleški dolini je še vedno dokaj nerazjasnjeno vprašanje urbanističnega načrta, ki že obstoja. Prebivalstvo še doslej ni imelo dovolj vplogleda vanj, čeprav je tu nešteto vprašanj, ki so za prebivalce izrednega pomena. Res je, da so bile izdelane skice načrta in dane vpogled državljanom, toda le-te so premalo zgovorne. Zato je med prebivalci izredno zanimanje za predavanja, ki jih bo v drugi polovici januarja organizirala Socialistična zveza skupaj z delav-

ske univerze. Predavala bo ekipa projektnega biroja iz Velenja, ki je ta načrt izdelala.

Predavanja bodo v vseh okoliških krajih Soštana in Velenja. Na ta način se bodo vsi prizadeti seznanili z bodočimi velikimi spremembami ter omejitvami zidanih okolišev. To je izrednega pomena za vse graditelje, ki jih ni malo, da bodo točno vedeli, kje bodo lahko gradili.

Nedvomno bodo te razprave nehoti zavrle kakšno nameravano črno gradnjo, kajti ko bodo ljudje zvedeli, kje se bo teren ugrezal zaradi eksploatacije lignita, bodo odstopili od kršitev, ki bi tudi njim prinesle čisto izgubo.

— jo

OBVESTILA

Oleptevalno in turistično društvo Celje sporoča, da prireja v torek dne 15. 1. m. ob 19.30 uri v veliki dvorani Narodnega doma predavanje Janka Potonika iz Ljubljane »3000 MILJ PO SREDOZEMLJU«. Vstopnice so v prodaji pri Kompassu in pri blagajni kina Union.

Celjska turistična zveza sporoča, da je izdala propagandno publikacijo »Celjsko turistično področje« v srbohrvaščini. V knjižnici so vpisani vsi turistični kraji na celjskem turističnem področju. Stane 20 dinarjev in je na voljo pri KOMPASSU in v pisarni Celjske turistične zveze v Stanetovi ulici.

»Osnovna PTT enota Ljubljana 1 sprejme za Ljubljano večje število kandidatov za pismonoše z osnovno šolo in nekaj kandidatov za manipulativno službo z dovršeno osemletko. Kandidati morajo biti prosti vojaščine. Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Samska stanovanja so zagotovljena.«

OBRATNO GRADBENO PODJETJE »REMONTE«
razpisuje delovno mesto

normirca - kalkulanta
gradbene stroke

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.
Zglasite se v pisarni »Remonte«, Slandrov trg št. 1.

Zaenkrat sta se v nov zdravstveni dom naselile zobotehnična ordinacija ter uprava. Konec pomladi jim bodo sledile še druge službe

100 kmetij brez mladih ljudi v mozirski občini

Svet za socialno varstvo in varstvo družine v Mozirju je na zadnji seji občinskega ljudskega odbora iznesel dokaj težak problem propadanja kmetij zaradi ostarelosti proizvajalcev in še vedno obstoječe fluktuacije mladine v industriji.

Tako je po podatkih sveta v občini kar 100 kmetij, na katerih so ostali samo ostareli in dela nezmogljivi družinski člani, katerih skupno število znaša okrog 300. Zemlja je v vseh teh primerih slabo ali sploh neobdelana, posledica takega stanja pa je revno življenje. Vsekakor je to vprašanje v pretežno kmečki občini, kot je mozirska, težko rešljivo, vendar pa kaže, da bodo ljudski odbor kot kmetijska zadruga in politične organizacije pristopile k ustreznim rešitvi, da preprečijo ekonomsko in socialno ogroženost teh ljudi.

Iz Podgorja pri Pesju

Načrti za centralno pokopališče Saleške doline se že izdelujejo in lahko pričakujemo, da bodo v letošnjem letu z drenažo terena gotovi ter bodo zgradili okrog 5 do 6 metriških vej, kar je izredno pereč problem novega, sodobnega Velenja.

V občinskem proračunu so predvidena potrebna sredstva za to ureditev in najbrž bo pri tem ostalo, če ne bo važnejših sprememb.

— ik

Nova stanovanja v Laškem

Stanovanjski sklad v občini Laško je v lanskem letu začel z gradnjo 32 stanovanjskega bloka. In prav te dni bodo stanovanja že vseljiva. Zanimivo pa je, da so ta stanovanja razprodala na podlagi natečaja. Največ stanovanj je odkupil rudnik v Laškem, in sicer 20 ter se s tem uvrstil na prvo mesto pri reševanju stanovanjskega problema.

S sredstvi od prodanih stanovanj in novim dotokom v sklad pa bodo v letošnjem letu nadaljevali z gradnjo novega 32 stanovanjskega bloka. Takšna forsirana gradnja bo v Laškem zelo ublažila stanovanjsko stisko.

Prav tako pa je upravni odbor stanovanjskega sklada v lanskem letu posvetil vsi pozornost stanovanjskim težavam bivših borcev. Tako so 13 borcem dodelili okrog 4 milijone dolgoročnih posojil za dograditev njihovih individualnih hiš.

Boljše poslovanje

V mozirski občini so slednjič vendarle rešili problem preveč razvejane trgovske mreže s tem, da so po temeljitem pretresu obstoječega stanja združili dosedanja štiri podjetja v bodoči dve.

R. Z.

Nov kulturni dom

O malem kraju Stranica v konjski občini redkokdaj kaj slišimo, čeprav so v zadnjih dveh letih v tem tipično kmečkem kraju napravili marsikaj.

Stranice nimajo nekega enotnega središča, saj so razdeljene na tri zaselke, zato je bil problem, kje poiskati prostore za delo družbenih organizacij. Do nedavnega so v te namene uporabljali šolske prostore; sedaj pa imajo vendarle svoje prostore. Vse organizacije so pred dvema letoma sklenile, da s prostovoljnimi delom in prispevki uredijo malo dvorano. In 29. novembra lani so slavili svojo delovno zmago. Zgradili so malo dvorano z 200 sedeži, prostor za sestajanje množičnih organizacij s knjižnico in delavnico za tehnični pouk šolske mladine. Ta pridobitev je v zadnjih letih za Stranice več kot pomembna, saj so ti prostori postali zbirališče mladih in starih. S to pridobitvijo pa je tudi začelo kulturno prosvetno delo.

Hotenjem prebivalcev je prišlo do pomoči občinski ljudski odbor, ki je dal okrog milijon

dinarjev sredstev. Prebivalci sami pa so s prostovoljnimi delom in prispevki v lesu sami dali skupaj čez 2 milijona dinarjev.

Pa ne le to! V bližnji bodočnosti bodo napravili moderno sadjarsko plantažo in vse kaže, da kraj krepko stopa v korak z ostalimi industrijskimi kraji v občini.

**DROBNE
IZ NAŠIH
KOMUN**

Niso jih pozabili

V dneh pred novim letom so predstavniki sindikata rudnika lignita v Velenju obiskali vse delovne tovarne, ki že dlje časa bolujejo ter jih prav lepo obdarili. Število bolanih sodelavcev je precejšnje, saj so bili v bolnišnicah v Slovenem Gradcu, v Topolšici, Laškem, Novem Celju, Vojniku in Celju. Vrednost darilnega zavoja je znašala okrog štiri tisoč dinarjev.

V kulturnem domu pa so počastili vse vdove ponesrečenih rudarjev in njihove otroke. Darila so bila izredno dragocena, saj so otroci dobili kolesa, smuč, in podobno. Takšna skrb za svoje delovne tovarne ali njihove svojce je vse hvale vredna.

— ž

22 obračunskih enot

Pred dnevi so v rudniku lignita Velenje izvolili predstavnike decentraliziranega samoupravljanja. Skupno so izvolili 22 odborov zborov obračunskih enot. V prihodnjih dneh bodo te odbore konstituirali ter izvolili predsednike. Tej poglobljeni decentralizaciji se bo prilagodilo tudi delo sindikata v podjetju, saj bodo čez čas formirali posebne sindikalne podobore zborov obračunskih enot.

Delavski svet ter ostale politične organizacije v podjetju so prepričane, da je ravno v tej poglobljeni decentralizaciji možno iskati osnovo za povečano proizvodnjo in predvsem storilnost, ki je v velenjskem rudniku že dosegla svojo skorajda maksimalno mejo.

— ik

Enotna politika v gospodarstvu

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora v Mozirju so potrdili sklepe samoupravnih organov gozdnega gospodarstva Nazarie in zadruga svetla kmetijske zadruge o združitvi obeh. Po novem bo torej kmetijska zadruga imela dva samostojna obrata, in sicer gozdarski ter kmetijski.

Ta rešitev je bila za Zgornjo Savinjsko dolino prava nujnost, kajti dosedanja delitev upravljanih gozdov na dve organizaciji nikakor ni ustrezala. Vsekakor pa bo ta združitev pripomogla tudi k znižanju upravnih stroškov.

R. Z.

Dopolnilni izpiti v Laškem

V Laškem so pred dnevi polagali dopolnilne izpite iz cestno prometnih predpisov. Od 37 voznikov so vsi uspešno opravili izpit. To nedvomno kaže, da poklicni vozniki polagajo veliko pozornost obvladovanju svojega znanja.

Na predvečer 14. januarja pa bo združenje šoferjev in mehanikov v Laškem pripravilo prslava za svoj praznik. Poleg kulturnega programa bodo predvajali tudi film o cestno prometnih predpisih.

T. K.

»Komisija za razpis delovnih mest ter sklepanje in odpo-

vedovanje delovnih razmerij pri Svetu delovnega kolektiva

Občinskega ljudskega odbora Celje

razpisuje:

1. DELOVNO MESTO NAČELNIKA ODDELKA ZA DRUŽBENE SLUŽBE
2. DELOVNO MESTO REFERENTA ZA KOMUNALNE ZADEVE
3. DELOVNO MESTO REFERENTA ZA STANOVANJSKE ZADEVE

Pogoji: pod 1. visoka ali višja strokovna izobrazba pravne smeri ali višja šola za socialne delavce;

pod 2. visoka strokovna izobrazba, zaželjena praksa;

pod 3. srednja strokovna izobrazba, zaželjena praksa na upravnih poslih.

Razpis je odprt do 25. 1. 1963.

Naročam »CELJSKI TEDNIK« Pošiljati mi ga začnite takoj —	
z dnem _____	
Priimek in ime _____	
Kraj, ulica, hišna št. _____	
Pošta _____	
Lastnoročni podpis _____	
	Znamka za 15 din

**Celjski
TEDNIK**
CELJE
P. P. 152

„Elektrarna“ Šoštanj

prodaja naslednja osnovna sredstva:

- 2 aparata za preizkus olja
- 2 transformatorja
- 1 avtobus
- 2 garnituri šablon za pisanje
- 1 napetostni transformator
- 2 tokovna transformatorja
- več železnih sobnih peči
- 1 prikolico za avtomobil.

V skladu s predpisi zakona o finančiranju gradnje stanovanj (Uradni list FLRJ, št. 47/52-59) ter 34. in 35. člena Pravil stanovanjskega sklada, razpisuje upravni odbor Stanovanjskega sklada občine Celje

V. natečaj

za dodelitev posojil za dokončanje individualnih hiš iz sredstev stanovanjskega sklada v letu 1963.

1. Stanovanjski sklad občine Celje bo dal na tem natečaju iz sredstev stanovanjskega sklada posojila za dokončanje individualnih hiš na območju občine Celje. Tega natečaja se lahko udeležijo fizične osebe, ki so v delovnem razmerju (katere osebe se smatrajo v delovnem razmerju je določeno v Zakonu o finančiranju gradnje stanovanj člen 14 — Uradni list FLRJ, št. 47/52-59).

2. Na tem natečaju se dajejo posojila le za dokončanje individualnih hiš, ko so dogotovljene vsaj do zaključne III. gradbene faze (pod streho) pod sledečimi pogoji:

— najmanjša lastna udeležba znaša 70 % od celotnega predračuna s tem, da se iz sredstev sklada lahko odobrijo posojila največ do 1.000.000 din, za vrednost stanovanja, za borce NOV pa 1.300.000 din; — rok vrnitve posojila lahko znaša največ 25 let, za borce NOV pa 30 let;

— najnižja obrestna mera znaša 2 %, za borce NOV pa 1 %.

3. Zavarovanje posojila morajo nuditi prosilci z administrativno preloženimi na plačo oziroma na prejemke iz socialnega zavarovanja, zemljiškoknjižnim zavarovanjem, obvezno vinkulacijo požarnega zavarovanja.

4. Ponudbi morajo prosilci predložiti naslednjo dokumentacijo:

— navedbo skupnega zneska vseh svojih dolgoročnih, kratkoročnih in poročitvenih obveznosti ter znesek anuitet oziroma obrokov iz teh obveznosti;

— vso tozadevno gradbeno dokumentacijo, in to: lokacijsko in gradbeno dovoljenje, odobreni glavni projekt;

— potrdilo nadzornega organa, do katere faze je zgradba zgrajena (poročilo o terenskem pregledu glede stanja gradnje — izpolni in potrdi nadzorni organ na predpisnem formulirju, katerega prejmete pri komunalni banki v Celju z ostalimi obrazci, ki so potrebni pri sami prošnji za odobritev posojila);

— potrdilo o plačnem komunalnem prispevku (potrdilo izstavi Oddelek za gradbene in komunalne zadeve pri Oblo Celje).

5. Prednost pri dodelitvi posojila na tem natečaju bo imel prosilec, ki nudi:

— večji delež lastnih sredstev;

— krajši rok odplačila posojila;

— višjo obrestno mero;

— nadalje borci NOV;

— prosilci, ki gradijo stanovanje zaradi višje sile (rušenje, požar, in tako dalje).

6. Prosilci, ki so že prejeli posojila iz našega stanovanjskega sklada za gradnjo stanovanj, nimajo pravice se udeležiti tega natečaja.

7. Prošnje za posojilo s potrebno dokumentacijo vložijo prosilci v enem izvodu v zapечатeni kuverti, opremljeni z vidno oznako »ponudba za natečaj V« pri Stanovanjskem skladu občine Celje, Gregorčičeva ulica 3/1, soba št. 26, najkasneje do 17. II. 1963.

8. O izidu natečaja bodo prosilci obveščeni po zaključku natečaja do 15. III. 1963.

9. Informacije prejmejo zainteresirani pri Komunalni banki Celje ali pri Stanovanjskem skladu občine Celje, Gregorčičeva ulica 3/1, soba št. 26 vsako sredo popoldne od 14. do 16. ure.

Celje, dne 8. januarja 1963.

Stanovanjski sklad občine Celje

UO Reševalne postaje Celje je sklenil ponovno razpisati javno dražbo za reševalni avtomobil znamke »Škoda — tip 1201« CE 21-89.

Vozilo je v voznem stanju in registrirano za 1962. Prodajna cena je ugodna. Informacije v upravi zavoda.

Dražba bo dne 16. I. 1963 ob 8. uri v prostorih zavoda.

Prednost nakupa imajo zainteresirani iz družbenega sektorja.

Ce dražba za družbeni sektor ne uspe do 10. ure, se vozilo lahko proda na isti dražbi tudi zasebnikom.

Kupec mora zagotoviti plačilo.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

Cestnem podjetju

v Celju, Lava 42

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. Gradbenega tehnika za inšpekcijo cest (srednja strokovna izobrazba z najmanj 10-letno prakso)
2. 2 gradbenega tehnika za gradnjo cestnih objektov (srednja strokovna izobrazba z najmanj 3-letno prakso)
3. Vodja nabavne službe — komercialne (višja strokovna izobrazba z večletno prakso, ali srednja) šolska izobrazba z najmanj 10-letno prakso v komerc. stroki)
4. Več gradbenih delovodij za gradbišča (dokončana delovodska šola z nekaj prakse pri gradnji cest)
5. Knjigovodja osebnih dohodkov — vodja oddelka (srednja strokovna izobrazba z najmanj 5-letno prakso)
6. 2 knjigovodja osebnih dohodkov (srednja strokovna izobrazba, ali nižja strokovna izobrazba z najmanj 5-letno prakso)
7. 2 materialna knjigovodja (isto kot pod tč. 6)
8. 3 obratne knjigovodje (isto kot pod tč. 6 in 7)

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Pismene ponudbe z navedbo dosežanj službovanja naj zainteresirani pošljejo na upravo podjetja.

»POLZELA, tovarna nogavice« sprejme v službo

referenta za higiensko tehnično varnost

Pogoji: dovršena srednješolska izobrazba in nekaj let prakse v gospodarski organizaciji ali v upravni službi.

Prošnje z življenjepisom pošljite na kadrovske oddelke podjetja.

DS podjetja »Elektroinstalacije« Celje, Zidanškova 7 razpisuje delovno mesto

RACUNOVODJE (KINJE) — KNJIGOVODJE (KINJE)

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Osebnih dohodki po pravilniku.

Pogoji: srednješolska izobrazba in 5 let prakse samostojne računovodsko-knjigovodske službe. Pismene prijave pošljite na gornji naslov.

KINO

KINO UNION

Do 13. I. 1963 »V SOBOTO ZVEČER« — V NEDELJO JUTRAJE, angl. film VV 14. I. — 17. I. 1963 »KAKO JE LEPO ŽIVETI«, italijanski Cs film

18. I. — 19. I. 1963 »KRST RAKOC«, jugoslovanski film

KINO METROPOL

Do 12. I. 1963 »KOZARA«, jugoslovanski Cs film

13. I. — 17. I. 1963 »SALAMBO«, fran. barvni Cs film

18. I. — 20. I. 1963 »MAČEK POD CE-LADO«, jugoslovanski film

MATINEJA

13. I. 1963 »PO NEDOLŽNEM OBTO-ZEN«, ameriški film

KINO »SVOBODA« SEMPETER

V SAVINJSKI DOLINI

12. in 13. I. 1963 »POLETNE ZGODBE«, italijanski barvni Cs film

16. in 17. I. 1963 »NENADOMA V LAN-SKEM POLETJU«, ameriški film

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE

Celje

Petek, 11. januarja 1963 ob 19.30 uri:

Dorst: ZENA PRED OBZIDJEM — Arabal: PIKNIK NA BOJISCU. Go-stovanje v Mestnem gledališču v Ljubljani.

Sobota, 12. januarja 1963 ob 19.30 uri:

MALA ZEHTA. Literarno-satirični ka-baret. Gostovanje v Mestnem gledališču v Ljubljani. Vstopnice so že v pro-daji.

Nedelja, 13. januarja 1963 ob 15.30 uri:

Marcel Achard: ODKRITOSRČNA LAZ-NIVKA. Izven obnove. Vstopnice so v prodaji. Mladini do 16. leta neprimerno.

Torek, 15. januarja 1963 ob 20. uri:

Marcel Achard: ODKRITOSRČNA LAZ-NIVKA. Gostovanje v Mozirju. Mladini do 16. leta neprimerno.

Sreda, 16. januarja 1963 ob 19.30 uri:

Bernard Shaw: DON JUAN V PEK-LU. Gostovanje Akademije za igral-sko umetnost Ljubljana. Vstopnice so v prodaji.

Cetrtek, 17. januarja 1963 ob 16. in 19.30 uri:

Marcel Achard: ODKRITOSRČNA LAZ-NIVKA. Gostovanje v Murski Soboti. Mladini do 16. leta neprimerno.

Petek, 18. januarja 1963 ob 19.30 uri:

Calderon: SODNIK ZALAMEJSKI. Gostovanje v Slovenskih Konjicah.

V soboto, 12. januarja 1963 bo v celjskem gledališču v gostih ljubljansko Mestno gledališče z literarno-satiričnim kabaretom MALA ZEHTA. Na ta zanimiv in zabaven večer, ki prinaša na naš oder nov žanr, še posebej opozarjamo.

V sredo, 16. januarja pa bodo gostovali pri nas absolventi ljubljanske akademije za igralško umetnost s komedijo B. Shawa DON JUAN V PEKLU.

KONCERTI

Ponedeljek, 14. I. 1963:

Javni nastop gojencev glasbene šole ob 18.30 uri v Narodnem domu. Nastopajo gojenci iz oddelkov za klavir, violino, čelo, klarinet, solopetje in šolski orkester.

Vstopnice so za odrasle 100 din, za mladino 50 din.

Ponedeljek, 14. januarja ob 18.30 uri:

Javni nastop gojencev Glasbene šole. Sreda, 16. januarja ob 20. uri:

Koncert študentov ljubljanske Akademije za glasbo.

Izven obnove. Abonentni imajo prednost nabave vstopnic.

PRODAM

V PODCETRTKU naprodam manjša hiša, takoj vseljiva. Pojasnila Cvetko, Celje — Muzejski trg 8.

PRODAM rabljeni gostinski inventar, mize s stoli, točilno mizo, omare in slično. Gostinski podjetje »NA-NA«, Celje, Linhartova 8.

MALO posveto ugodno prodam. Kladnik Konrad, Slivnica — Javorje 19.

DOBRO ohranjen kratek klavir »Petroff« prodam. Informacije »Večere Celje«.

PRODAM moped »Puch« za 78.000 din tudi na ček. Krojaštvo — Zidanškova 21, Celje.

PSIČKO doberman — pinč z rodovni-rom, staro 5 mesecev zaradi selitve prodam. Cena zelo ugodna. Naslov v upravi lista.

TAKOJ prodam v Velenju vzeljivo trošobno stanovanje s pritliklami. Velenje, Celjska 61.

Hotel

»EVROPA« CELJE

Gastronomski koledar od 12. I. 1963 do 18. I. 1963.

Sobota, dne 12. I. 1963

Srčno stegno na divji način

s tirolskim cmokom ali širokimi rezanci

Telečja obara z ajdovimi žganci

Kmečka pojedina

Nabodeno telečje sree v divjačinski omaki s širokimi rezanci

Kremove rezine Evropa

Nedelja, dne 13. I. 1963

Preslanjena plućna pečenka v smetanavi omaki z zdrobovim cmokom

Srčno stegno v divjačinski omaki s širokimi domačimi rezanci

Piščanev paprikaš z domačimi rezanci

Kremove rezine Evropa

Ponedeljek, dne 14. I. 1963

Ričet s prekajanim mesom

Domača pečenica s kislo repo

Srbski pasulj

Sirov zavitek

Torek, dne 15. I. 1963

Domača kravica s kislo repo ali zeljem

Gobja juha z ajdovimi žganci

Zelenjava enolončnica z mesom

Jabolčni zavitek

Sreda, dne 16. I. 1963

Segedinska svinjska zarezbnica

z zabeljenim krompirjem

Salonska pljuča s širokimi rezanci ali cmokom

Prekajeno s kislim zeljem ali repo

Sirovi kuhani štrukli

Cetrtek, dne 17. I. 1963

Sekljana plućna v mrcici z maslenim krompirjem

Svinjska zarezbnica v gobovi omaki

Stajerska kislja juha z vodenimi žličniki

Orchova potica

Petek, dne 18. I. 1963

Obložena kmečka skleda

Kokosji drob v obari s parmezanomovi žličniki

Idrijski žlikrofi

Krofi, flancoti

Celjske goste bi radi »opozorili«, da so postreženi v naši točilnici z jedmi in pijačami brez postrežnine. Poslužujte se naših toplih malic v polovinskih porcijah po zelo ugodnih cenah. V kavarni igra vsak dan naš orkester »Melodijac« z zabavno in plesno glasbo.

Prepričajte se o naši kvaliteti!

Kolektiv Hotela Evropa Celje

KOMPAS

1. DRSALNA REVIIJA V CELOVCU!

Cena izletu in potno dovoljenje 2.700 din! Kompas Celje obvešča kolektive in ljubitelje drsalnega športa o izredni ugodnosti enodnevnega izleta z ogledom avtocestno znane »WIENER EISREVUE« v Celovcu. Kolektiv, ki prijavijo nad 7 oseb, plačajo po osebi din 2.700 (t. j. prevoz in potno dovoljenje). Posebej se plača vstopnina za revije v znesku din 1.500. Posamezniki, ki se žele prijaviti za drsalno revijo, pa plačajo po osebi 2.900 din ter dodatno 1.500 din za vstopnico.

PRIJAVE SPREJEMA KOMPAS CELJE, TELEFON 23-30, DO 20. JANUARJA 1963.

2. DUNAJSKI VELESEJEM! V času od 10. do 17. marca prirejamo pet dnevno avtobusno potovanje na spomladanski dunajski velesejem. Cena potovanja po osebi je 13.500 din.

Prijave sprejemamo do 5. februarja 1963, v poslovalnici Kompas — Celje.

3. MOSKVA — V času od 20. III. do 28. III. 1963 prirejamo 8 dnevno potovanje z ruskim potniškim letalom »Caravelle«. Smer potovanja: Zagreb—Varna—Leningrad—Moskva. Zadrževanje programe v vseh Kompasovih poslovalnicah.

4. »PO SREDOZEMLJU« — AFRIKA — Tradicionalno Kompasovo potovanje s posebno ladjo v mesecu marcu 1963.

Kompas — Celje vam po želji dostavi brezplačno program vseh izletov za leto 1963.

Se priporoča Kompas Celje, Tumišev trg 1, tel. 23-30.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi moje ljubljene mamice

Šuster Julijane

se toplo zahvaljujem vsem, ki so mi kakorkoli pomagali in jo spremili na zadnji poti. Predvsem se zahvaljujem dr. Silanu, dr. Lahu in vsemu osebju internega oddelka celjske bolnišnice, občinskemu komiteju LMS Celje, OO LMS »Emajlirke«, OO LMS Gimnazije Celje in vsem ostalim občinskim in krajevnim družbeno-političnim organizacijam, sošolcem, profesorjem in prijateljem.

Vsem res iskrena hvala.

Sin Dagmar

OBJAVE IN OGLASI

ZAHVALA

Za skrbno nega in dobro zdravljenje na kirurškem oddelku bolnice v Celju se iskreno zahvaljujem primariju dr. Šušteršiču, dr. Džordževiću, medicinskim sestram in stročnemu osebju. Vsem prav lepa hvala.

Hvaležni pacienti

Zavrnik Matija

Lenart pri Gornjem gradu

ZAHVALA

Za čas mojega zdravljenja na ginekološkem oddelku se zahvaljujem primariju dr. Cik Rudolfu, dr. Marti Krofll—Malenšek, sestri Gizeli Mahničevi ter vsemu ostalemu stročnemu osebju. Hvaležna pacientka

Fidler Marija

POZIV

k vložitvi davčnih prijav za odmero dohodnine in prometnega davka za leto 1962, pavšalno odmero dohodnine in prometnega davka za leto 1963, odmero dohodnine od stavb za leto 1963, odmero davka od osebnega dohodka za leto 1962 in odmero takse za leto 1963.

NEPREKLICNI ROK ZA VLOŽITEV DAVČNIH PRIJAV JE DO 31. JANUARJA 1963

I. Dohodnina in prometni davek

Zasebni davčni zavezanci in zasebne pravne osebe, ki so v 1962 letu opravljali kakršnokoli pridobitno delo ali so izvrševali samostojne poklice z namenom pridobivanja dohodkov, ali so imeli dohodke od premoženja in premoženjskih pravic (razen dohodkov od stavb), morajo zaradi odmere dohodnine vložiti davčno prijavo na predpisnem obrazcu v zgoraj določenem roku.

Davčne prijave je treba oddati pri pristojni občini, kjer ima zavezanec stalno bivališče oziroma sedež obrti.

Hkrati in v istem roku z davčno prijavo dohodnine morajo vložiti na poseben obrazcu letno prijavo za prometni davek tisti davčni zavezanci, ki opravljajo promet, zavezan plačila prometnega davka.

II. Pavšalna odmera se izvrši po povsem ločeni prijavi kosmatega dohodka, ki ga bodo pavšalno zavezanci predvidoma dosegli v letu 1963. Zavezanci so istočasno dolžni prijaviti tudi predvideni promet v letu 1963 (55. člen uredbe o dohodnini — Uradni list FLRJ, št. 22/1961).

III. Dohodnina od stavb

Izvrši svet ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije je s posebnim odlokom podaljšal odmero dohodnine od stavb iz 1962 leta za davčno leto 1963. Davčni zavezanci dohodnine od stavb bodo plačali za leto 1963 dohodnino od stavb v zneskih, ki so dokončno odmerjeni za davčno leto 1962. Davčni zavezanci, katerih dohodki od stavb bodo v 1963 letu obutno manjši od dohodkov v 1962 letu, lahko podajo davčno napoved in zahtevajo, da se jim odmeri davek za 1963 leto.

IV. Davek od osebnega dohodka se odmeri zavarovancem po 15. členu zakona o davku od osebnega dohodka (Uradni list FLRJ, št. 24/60) na podlagi davčnih napovedi.

V. Po 51. členu zakona o upravnih takсах (Uradni list FLRJ, št. 28/59) in po odloku o pristojbinah za vprežna vozila (Uradni list LRS, št. 31/61) se plačajo takse in pristojbine za vprežna vozila, delovno živino, žganjarske kote, mlatilnice, potlač

KAJ?
KJE?
KDO?

PRI NAS IN PO SVETU

KDAJ?
ZAKAJ?

KAMEN ZA KAMNOM...

Pregovor: kamen na kamen — palača ima pri nekaterih priložnostih tudi obratno pot — kamen za kamnom — ruševina. To v polni meri velja za kolonializem, ki je nastajal v stoletjih in jemlje konec v kratkih desetletjih. Sestanek neangloziraških držav v Beogradu leta 1961 je ugotovil le še slaboten puls bolnika na smrtni postelji, ko je bilo rečeno, da je zadnjim ostankom kolonializma odmerjen čas, ki v zgodovini pomeni tren očesa.

Spet se krši kamen iz razmajanega zidu nekdanje bahate palače kolonializma. Tokrat je na vrsti severni Borneo — tretji največji otok na svetu.

S svojimi 750.000 kvadratnimi kilometri površine je Borneo največji otok v Malajskem arhipelagu in tretji največji otok na Zemlji. Se pred desetletji smo gledali pustolovske filme o divjih predelih tega otoka, njegovih pragozdov, nedostopnih planinskih področjih in »divjakihi«, ki so bojda bili v sramoto civiliziranemu svetu. Nosilec evropske kulture in civilizacije v teh

pustolovskih zgodbah so takrat grozile stotere nevarnosti, toda danes je težko dopovedati svetu, da bi takrat kot danes lahko domačinom tega velikega otoka očitali kaj drugega kot to, da so nezadovoljni z nadvlado tujcev.

Po drugi svetovni vojni, ko se je tudi Borneo otrsela kratkotrajne okupacije Japonske, je južni del Bornea pripadel svobodni Indoneziji. Tri severne pokrajine Brunei, Sarawak in Britanski Severni Borneo pa so ostale pod »protektoratom«
britanske krone. Ko so pred dvema letoma Indoneziji objavili svetu, da bodo z vsemi sredstvi pospešili priključitev Zahodnega Irijana, so bili Britanci precej zadržani, čeprav se proti indonezijski zahtevi niso izjasnili. Nič čudnega, saj je bil položaj Bornea natančno tak kot je bil položaj Nove Gvineje. Toda kar se Nizozemski ni posrečilo, so poskušali Britanci. Nizozemci so na zapadni polovici Nove Gvineje hoteli ustanoviti »samostojno republiko po znani metodi«
— razdeli in vladaj. Britanci pa so se trudili priključiti Severni Borneo Malajski federaciji. Z Malajsko federacijo Britanci nimajo težav, ker je od vseh članic britanske skupnosti v Aziji še najbolj poslušna. Interes Londona, da Severni Borneo še nadalje ostane pod vplivom izvira skozi iste vrtnice bogatih naftnih polj kot sodobna kri industrije — petrolej in nafta.

Vodja upornikov (na sliki desno) Azahari se je proglasil za začasnega predsednika Severnega Bornea, in sicer vseh treh

pokrajin pod britansko oblastjo, čim je bilo jasno kaj nameravajo Britanci storiti s svojimi kolonijami v sredini leta 1963. Če so Britanci neodvisnost bivših kolonij resno mislili, bi jim moralo biti vseeno, kakšno svobodo so si izbrali nekdanji podaniki. Toda izgleda, da jim ni, kajti iz Singapura so takoj poslali na Borneo čete z letali, ki naj z orožjem

umakniti iz mest v pragozdove. Nekaj pripadnikov gibanja so britanske čete tudi ujele (na sliki levo) toda upora niso zadušili. Eden od ujetih vodij odpora je izjavil:

— Tokrat smo bili sicer tepeni. Toda zbrali bomo več orožja in še več upornikov. Potem boste najbrž tepeni vi... —

Silno preproste besede. Toda dokazujejo, da ljudje, ki se borijo, vedo kaj hočejo. Če pa vedo, jih po dosedanjih izkušnjah sodeč, nihče od tega ne bo odvrnil.

Nemška točnost

Peter Carsten, priznan nemški igralec je nedavno vozil svoj avto le z malimi postanki 2150 kilometrov daleč od Madrida v Spaniji do Münchena, ker je hotel biti točen pri snemanju prvih kadrov nekega filma, v katerem igra glavno vlogo. Igralec s takim občutkom za red je malo, saj je za volanom preživel 28 ur. Bržkone je treba ta dogodek pripisati nemški točnosti.

Preečaj adustov

ima in jih razkazuje mlada italijanska zvezdica Daniela Rocca, ki se navdušuje nad »preprostimi«
življenjem, kakršno naj bi bilo na otokih južnega morja. Toda brž kot ne, je to samo priložnost, da se ponuja za kakšno večjo vlogo. Kjer ni talenta, tam je treba začeti s telesnimi miki

OGROŽENA DORIS DAY

Odnosa ameriška igralka, ki te dni buri moski svet cejskih kinoobiskovalcev, tudi v domovini nima miru pred občudovalci. Nek tak zadržanec je kupil bino nasprotni njene in jo z daljnogledom na strehi zasleduje vsak trenutek in celo pozno v noč, ko prikupna Dora hodi spat. Doris Day je neprijetnega soseda prijavila, toda v ameriških zakonih ni prepovedi, da bi nekdo ne smel imeti daljnogleda na strehi. Igralki preostane samo še to, da proda hišo in se seli drugam, kjer ne bo sosedov.

NOVOSTI IZ TOVARN SANJ

UBOGI PETER KRAUS

Peter Kraus, ki tudi našim mladim kinoobiskovalcem in poslušalcem radia ni tuje ime, baje nima več miru. Zlasti pa nima miru, odkar neprestano nina in teka med dvema filmoma in med dvema dekletoma. V Monte Carlu snema film z znano in prikupno Connie Francis, na Dunaju pa drugega s švedsko pevko zabavnih melodij Lill Babs. Poklicno, tako pravijo, se Peter ne čuti preokupiranega in zmore igranje za oba filma. Drugače pa je z dekleti. Obe sta ljubosumni. Kadar je v Monte Carlu, mu dela scene Connie, če pa je na Dunaju mu podkuri Lill.

Rešitev bi bila sicer enostavna, toda ravno to je za Petra težko, odločiti se za eno od obeh...

GNILA JABOLKA

Rawensbrück, decembra 1943.

V spalnica sploh niso nikdar kurili, tudi v največji zimi ne. Zime pa so bile v tem delu Nemčije vedno zelo ostre — v 1943. letu pa še posebno. Samo v jedilnicah so malenkost kurili, toda tam so se zadrževali le za kratek čas ob kosilu ali večerji (če bi to, kar so dobili, sploh lahko imenovali tako). Slaba hrana in večni mraz sta bila tu trdna zavrnika proti človeku. Sestradinim je kri komaj še plapolala in mraz je segal prav do kosti. V

globokih votlinah so umirale mnoge oči...

Ze tretje leto sedi v kremenjnih rawensbrückskih razmer. Njeno izčrpano telo ni več podobno oni mladi deklici, ko so jo iz mariborskega zapora preko raznih jedilnic v Nemčiji končno pustili v tem taborišču.

Bližalo se je novo leto. To je čas, ko se človek še bolj spominja svojih dragih, svojih prijateljev in znancev. V mislih je preletela Pohorje pozimi, smučanje in vesela silvestrovanja v planinskih

IZ ZGODOVINE USTAVNOSTI

Skupščina v Beogradu, kjer je šele po letu 1945 delovno ljudstvo začelo suvereno kovati svojo usodo in bodočnost

Ko je leta 1919 nastala skupna država jugoslovanskih narodov, se ni zgodilo to, kar so jugoslovanski narodi želeli. Prišli so z dežja pod kap, ker so bile tako narodnostne kot demokratične pravice grobo teptane. Prostaško izkoriščanje delovnih ljudi, policijski režim in diktatura, neresno nacionalno vprašanje, preganjanje vsega naprednega, vse to je pripomoglo k razraščanju fašističnih teženj in končno privedlo do usodnih dogodkov, ki so jugoslovanske narode zatekli ob začetku vojne in med njo.

Sramotna prevara

Ze spri začetek predvojne jugoslovanske ustavnosti je bil sramotna prevara težen jugoslovanskih ljudstev, zlasti pa delovnih ljudi. Ko so bile leta 1920 izvedene volitve v ustavodajno skupščino, je delavski razred kljub terorju žel veliko zmago. Komunistična partija je dobila 200.000 glasov in z njo 58 poslanskih mest. Velikostrska buržoazija, dvor in tako imenovana »čaršija«
so spletli goljufijo, ki ji v zgodovini skoraj ni primere. Ko se je leta 1921 sestala ustavodajna skupščina, so zahtevali od poslancev, da pred začetkom dela v skupščini prišpežijo zvestobo kralju. S tem so seveda odvzeli predstavnikom jugoslovanskih ljudstev vsakršno možno odločanje o tem, ali naj bo Jugoslavija demokratska republika enakopravnih narodov ali pa vlada vina peščice kapitalistov na čelu z diktatorsko in nedemokratsko razpoloženim kraljem. Ker so poslanci delavskih strank in tudi večina hrvaških poslancev zapustili skupščino, se je buržoaziji posrečilo uresničiti sprejem ustave »Kraljevine SHS«, ki je bila centralistična, parlamentarna dedna monarhija z neomejenimi pravicami kralja nad življenjem jugoslovanskih narodov.

Tak je bil začetek konca neljudskega režima v predaprilski Jugoslaviji.

Unifsemicana anekdota

Vojvoda Putnik, znan bojevnik iz prve svetovne vojne, je v svojem štabu čistil svoje čevlje, ko ga je pri tem opravilu zalotil tuj diplomat.

— Kako to, se je diplomat začudil. Mar si vi čistite svoje čevlje? —

Putnik pa, odrezav kakor je bil, naglo vpraša: — Čigave čevlje pa čistite vi?

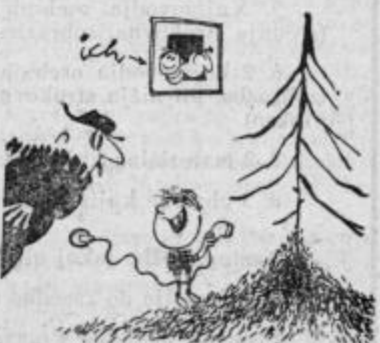
Nekaj takega si ljudje vsega sveta želijo na področju svetovne politike. Toda kaj, ko je ta prizor bolj primeren za 1. april...

Silvestrovska bilanca

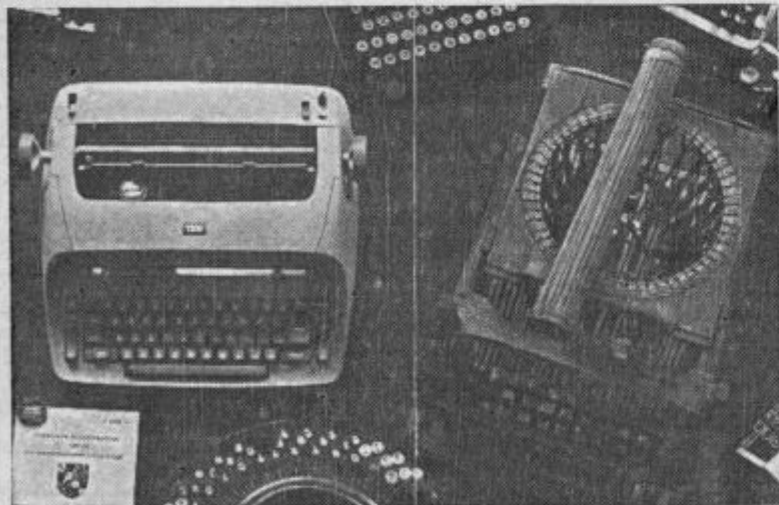
V BELEM

Poleg prijetnih novoletnih dogodkov so nekateri delali izjemo. K temu je pripomogla podelica, ki je poškalca precej žrtev.

V celjski bolnišnici so imeli na novo leto precej dela. V mavčarni so opremili s kratkimi in dolgimi škornji ter rokavicami iz mavca kar 24 državljanov. Kirurška ambulanta pa je imela v delu nad 40 poškodb.

Po silvestrovem: — Očka, tale tvoj električni brivski aparat, ki ti ga je prinesel dedek Mraz, je pa res odlična stvar.

95 let razlike

Razlika je očitna kot je očitna razlika med konjem in avtom. Na desni je prvi pisalni stroj, ki ga je leta 1866 izumil tirolski urar. Prvi pisalni stroj je bil popolnoma lesen in strojepiska tistega časa ni pisala hitreje kot je to zmozel povprečen šolar s kredno na šolski tabli. Izum so smatrali za nepraktičen, sicer pa je v začetku vsem izumom približno enako sojeno.

Kak razvoj je od takrat naredil

pisalni stroj IBM 72 Elektrici, ki je iz serijske proizvodnje prišel leta 1961. Stroj je električen, tipka enakomerno ob zaznavnem dotiku tipke. Odtisne črke niso v dosedanjem polkrožnem ležišču, temveč so na nekakšni krogli, ki odtisuje znake na papir. Prednost novega stroja je tudi ta, da je mogoče menjavati glavo s črkami, tako da lahko tipkamo s črkami različnih oblik in velikosti.

